

ମାଷ୍ଟର ଦୁଶାକାରଙ୍କ ପାଇଁ କ୍ଷୁଦ୍ର ବ୍ୟବସାୟ ପରିଚାଳନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ବୟନ ଶିଳ୍ପ ଓ ଦୁଶାକାର

ସାମାଜିକ-ଆର୍ଥିକ, ବ୍ୟବସାୟିକ, କଳାତ୍ମକ ଦିଗ ଓ ପ୍ରବନ୍ଧନ

ଭାରତୀୟ ପ୍ରବନ୍ଧନ ସଂସ୍ଥାନ ସମ୍ବଲପୁର

ବସନ୍ତପୁର, ସମ୍ବଲପୁର, ୭୬୮ ୦୨୫

ବୟସ ଶିଳ୍ପ ଓ ବୁଣାକାର

ସାମାଜିକ-ଆର୍ଥିକ, ବ୍ୟବସାୟିକ, କଳାତ୍ମକ ଦିଗ ଓ ପ୍ରବନ୍ଧନ

ସଂକଳନ ଏବଂ ସଂପାଦନା

ପ୍ରଫେସର ସୁଜିତ କୁମାର ପୃଷ୍ଠେଠ୍

ପ୍ରଫେସର ସୁମିତ୍ରା ସିଂହ

ପ୍ରଫେସର ଆନନ୍ଦ ହିନ୍ଦୋଲିଆ

ଭାରତୀୟ ପ୍ରବନ୍ଧନ ସଂସ୍ଥାନ ସମ୍ବଲପୁର
୨୦୨୩

The 'tie and dye' art prevalent in western part of Odisha known as 'Baandhkala' has carved a niche for itself. It has ensured a dignified identity to the people of this region, Odisha and India. One can see a higher sense of aesthetics, intricate design and motifs, use of natural colour in the artistic products of weavers.

In order to enhance the skill of weavers in terms of weaving business management, reaching to customers, taking advantage of technology, financial management etc. Indian Institute of Management Sambalpur has come forward to impart knowledge. The dream and goal of Indian Institute of Management Sambalpur has been to transform this region into a 'Bunkar Valley' which will preserve the rich cultural heritage, ensure a dignified identity to 'tie and dye' weavers, enhance the presence of weavers' products in world market and enhance their financial condition.

This compendium brought out by Indian Institute of Management Sambalpur is a rich collection of various aspects of weaving process and weaving community which will benefit the weavers and the readers.

With best wishes,
Prof Mahadeo Jaiswal
 Director, IIM Sambalpur

ଓଡ଼ିଶାର ପଶ୍ଚିମ ଭାଗରେ 'ବାନ୍ଧକଳା' ନାମରେ ପରିଚିତ 'ଟାଇ ଆଣ୍ଡ ଡାଏ' କଳା ନିଜ ପାଇଁ ଏକ ସ୍ଥାନ ଖୋଦେଇ କରିଛି । ଏହା ଏହି ଅଞ୍ଚଳ, ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ଭାରତର ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ସମ୍ମାନଜନକ ପରିଚୟ ସୂଚିତ କରିଛି । ବୁଣାକାରଙ୍କ କଳାତ୍ମକ ଉତ୍ପାଦରେ ଜଣେ ଜଟିଳ ଡିଜାଇନ୍, କଳାର ଉଚ୍ଚ ଚେତନା ଏବଂ ମୋଟିଫ୍, ପ୍ରାକୃତିକ ରଙ୍ଗର ବ୍ୟବହାର ଦେଖିପାରିବେ ।

ବ୍ୟବସାୟ ପରିଚାଳନା, ଗ୍ରାହକଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିବା, ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ପ୍ରୟୋଗ, ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା ଇତ୍ୟାଦିର ଲାଭ ଉଠାଇବା, ବୁଣାକାରଙ୍କ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଅଫ୍ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ସମ୍ବଲପୁର ଜ୍ଞାନ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଆଗକୁ ଆସିଛି । ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଅଫ୍ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ସମ୍ବଲପୁର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ଏହି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଏକ 'ବୁଣାକାର ଉପତ୍ୟକା'ରେ ପରିଣତ କରିବା ଯାହାକି 'ବାନ୍ଧକଳା' ପରି ସମୃଦ୍ଧ ସାଂସ୍କୃତିକ, ପାରମ୍ପାରିକ କଳାକୁ ବଞ୍ଚାଇବ, ବୁଣାକାରମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସମ୍ମାନଜନକ ପରିଚୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବ, ବୁଣାକାରଙ୍କ ଉତ୍ପାଦର ଚାହିଦା ବିଶ୍ୱ ବଜାରରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତିକୁ ଶକ୍ତିଶାଳୀ କରିବ ।

ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଅଫ୍ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ସମ୍ବଲପୁର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏହି କମ୍ପେଡିୟମ୍ ହେଉଛି ବୁଣା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏବଂ ବୁଣାକାର ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ବିଭିନ୍ନ ଦିଗ ଉପରେ ଏକ ସମୃଦ୍ଧ ସଂଗ୍ରହ ଯାହା ବୁଣାକାର ଏବଂ ପାଠକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଲାଭଦାୟକ ହେବ ।

ଶୁଭେଚ୍ଛା ସହିତ,
ପ୍ରଫେସର ମହାଦେବ ଜୟସଂତ୍ତାଳ
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଆଇ.ଆଇ.ଏମ୍. ସମ୍ବଲପୁର

ସୁଗପତ୍

<u>କ୍ରମାଙ୍କ</u>	<u>ବିଷୟ ଓ ବକ୍ତା</u>
୧.	ବୟନ ଶିଳ୍ପ, ବୟନ କଳା ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ଦିଗ ପ୍ରଫେସର ସୁଜିତ କୁମାର ପୃଷ୍ଠେଠ୍
୨.	ବୁଣାକାରଙ୍କ ଦୃଶ୍ୟ ପ୍ରଫେସର ସୁମିତ୍ରା ସିଂଘି ଓ ପ୍ରଫେସର ଆନନ୍ଦ ହିନ୍ଦୋଲିଆ
୩.	ଉତ୍ତାବନ ଏବଂ ଉଦ୍ୟୋଗୀ ଶ୍ରୀ ରାଜଗୋପାଳ ଦାଶ (ଓରମାସ)
୪.	ଉତ୍ପାଦ ବିଭାଜନ ପ୍ରଫେସର ସୁମିତ୍ରା ସିଂଘି ଓ ଆନନ୍ଦ ହିନ୍ଦୋଲିଆ
୫.	ଯୋଗାଯୋଗ ଓ ଗ୍ରାହକ ପରିଚାଳନା ଶ୍ରୀ ଦୀପକ ଗୋୟଲ
୬.	ମାର୍କେଟିଂ ଓ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଶ୍ରୀ ଗୌତମ ଶାହ
୭.	ବୟନ ବ୍ୟବସାୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଶିଶିର ନାଗ
୮.	ବୟନ ବ୍ୟବସାୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (ଉତ୍ପାଦକ ଗୋଷ୍ଠୀ) ସତୀଶ ପଟ୍ଟନାୟକ
୯.	କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ସମୟ ପରିଚାଳନା ପ୍ରଫେସର ରାମକୃଷ୍ଣ ପାଢ଼ୀ
୧୦.	ଚଳକ୍ ଅର୍ଡର ଯୋଜନା ଶ୍ରୀ ଦୀପକ ଗୋୟଲ

୧୧. ଧାନ ଏବଂ କ୍ରୋଧ ପରିଚାଳନା
ସ୍ଥିରତା ଓ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା
୧୨. ଚିକିତ୍ସା ପରାମର୍ଶ ଓ ସାଧାରଣ ଚିକିତ୍ସା
ଡ. ଗୀତାଞ୍ଜଳି
୧୩. ବୁଣାକାରଙ୍କ ଜୀବନ ଉପରେ ରେଶାମଞ୍ଚିର ପ୍ରଭାବ
ମୟଙ୍କ ତିଆରୀ, ସିଲଡ଼, ରେଶାମଞ୍ଚି
୧୪. ଉନ୍ନତ ସିବିଲ୍ ସ୍କୋର ଓ ସିବିଲ୍ ରେଙ୍କ୍ ତଥା ରଣ ଉପଲକ୍ଷତା
ସ୍ଥିତପ୍ରଜ୍ଞା ମହାରଣା ଓ ଆନି ନିଶାଙ୍କ
୧୫. ବୁକ୍ କିପିଙ୍ଗ୍ ଓ ଜିଏସ୍ଟି
ପ୍ରଫେସର ଅରୁଣ କୁମାର ମିଶ୍ର
୧୬. ଚିମ୍ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ
ଶ୍ରୀ ଯଶୋବନ୍ତ ନାୟକ
୧୭. ବ୍ୟବସାୟ ବିକାଶରେ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ଓ ପ୍ଲଟଫର୍ମର ବ୍ୟବହାର
ପ୍ରଫେସର ଦାସ୍ତ୍ରୀରଞ୍ଜନ ମହାପାତ୍ର ଓ ପ୍ରଫେସର ମଲିନ ନନ୍ଦୀ
୧୮. ବୁଣାକାରଙ୍କ ଗାରିମାମୟ ପରିଚୟ ନିର୍ମାଣ ଓ ଆର୍ଥିକ ସୁଦୃଢ଼ୀକରଣ
ପ୍ରଫେସର ମହାଦେବ ଜୟସଂହାର
ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଆଇ.ଆଇ.ଏମ୍. ସମ୍ବଲପୁର
୧୯. ଭେଲ୍ୟୁ ଚେନ୍ ପ୍ରଯୋଜିତ ଏବଂ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଜାଣିବା
ଶ୍ରୀ ବିଷ୍ଣୁ ପଣ୍ଡା
୨୦. ବ୍ୟାଙ୍କିଂ ଓ ଫାଇନାନ୍ସ ଉପରେ ବୁଣାକାରଙ୍କ ପାଇଁ କର୍ମଶାଳା
ଆଇ.ସି.ଆଇ.ସି.ଆଇ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଧିକାରୀ

ଦିନ-୧ (ଶନିବାର - ୧୦ ଜୁନ ୨୦୨୩)

କ୍ଲାସ ସଂଖ୍ୟା - ପ୍ରଥମ

ପ୍ରଫେସର ଡ. ସୁଜିତ କୁମାର ପୃଷ୍ଟେ

ବିଷୟ : ବୟନଶିଳ୍ପ, ବୟନକଳା ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ଅବସ୍ଥା

- ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀରେ ବ୍ୟାପକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଚାଲିଛି । ସେଥିରୁ ବୈଶ୍ୱାକରଣ (ଗ୍ଲୋବାଲାଇଜେସନ), ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟାର ବ୍ୟାପକ ପ୍ରୟୋଗ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରମୁଖ ।
- ପୃଥିବୀରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶିଳ୍ପ ବିପ୍ଳବ ୪.୦ (ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଏଲ ରିଭୋଲ୍ୟୁସନ ୪.୦) ଚାଲିଛି । ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଲା, ମଣିଷ ଏବଂ ମେସିନ ମଧ୍ୟରେ କାମ କରିବାକୁ ନେଇ ଘନିଷ୍ଟତା ବଢ଼ିଛି । ଏହାର ପୃଷ୍ଠ ଭୂମିରେ ରହିଛି ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା (ଟେକ୍ନୋଲୋଜି) ।
- ଏହି ସବୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପୃଥିବୀରେ ସବୁ ଦେଶ, ସବୁ ସମାଜ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରକୁ ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ କରିଛି । ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ସବୁ ଅର୍ଥନୀତି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ମଧ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଛି । ତେଣୁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଶ୍ୱ ଅର୍ଥନୀତି ତଥା ସ୍ଥାନୀୟ ଅର୍ଥନୀତି “ଜୀନ - ଆଧାରିତ ଅର୍ଥନୀତି” (ନିଲେଜ ବେସ୍ଡ ଇକୋନୋମୀ) ହେଇଛି ।
- ବୟନଶିଳ୍ପ ହେଉଛି ଭାରତ ତଥା ଓଡ଼ିଶାର ଏକ ଅନନ୍ୟ ବିଭବ । ଏହା ବୁଣାକାରମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଗାରିମାମୟ ପରିଚୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି । ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ବାନ୍ଧକଳା ତା’ର ମୌଳିକତା, ଆକର୍ଷଣୀୟ ରଙ୍ଗ, ତିନାଇନ ତଥା ଦେହକୁ ସୁହାଇଥିବା କପଡ଼ା ପାଇଁ ବିଶ୍ୱରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ନାଭ କରିଛି ।
- ବାନ୍ଧକଳାରେ ବୁଣାକାରଙ୍କ କଳା-ମୌଳିକତା, ସୃଜନଶୀଳତା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ।
- ବୈଶ୍ୱାକରଣ (ଗ୍ଲୋବାଲାଇଜେସନ), ଶିଳ୍ପବିପ୍ଳବ ୪.୦, ତଥା ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା (ଟେକ୍ନୋଲୋଜି)ର ବ୍ୟାପକ ପ୍ରଭାବ ବୁଣାକାର ଏବଂ ବୟନଶିଳ୍ପ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ପଡ଼ିଛି । ଏ ପ୍ରଭାବମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଛି ବୟନକଳାର ସଂରକ୍ଷଣ, ବୟନକଳାର ବୌଦ୍ଧିକ ସଂପଦା (ଇଣ୍ଟେଲେକ୍ଚୁଆଲ୍ ପ୍ରପର୍ଟି ରାଇଟ୍ସ), ଜୌରୋଜିକ ସାଂକେତିକତା ଚେପ୍, ଜିଓଗ୍ରାଫିକାଲ ଇଣ୍ଡିକେସନ ଚେପ୍, ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ସୁନିଶ୍ଚିତତା, ଯୁବ ବୁଣାକାରଙ୍କ ଜୌଳିକ ବୃତ୍ତି ପ୍ରତି ଆକର୍ଷଣ କମିବା, ବୁଣାକାରଙ୍କ ସାମାଜିକ ସୁରକ୍ଷା ତଥା ବୁଣାକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ସମବାୟ ସଂସ୍ଥାର ସୁପରିଚାଳନା ଇତ୍ୟାଦି ।
- ଏଥିପାଇଁ ବୁଣାକାରମାନଙ୍କ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ, ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା (ଟେକ୍ନୋଲୋଜୀ) ଅର୍ଥନୈତିକ ତଥା ବଜାର ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଇତ୍ୟାଦି ଉପରେ ସଚେତନତା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ।

- କିଛି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଶାକାର ମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାରେ ଅନିର୍ଦ୍ଧିତତା (ଅଲ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ହେଣ୍ଡଲୁମ ସେକ୍ଟର ଦ୍ୱାରା ବିଷୟ ଉଦ୍‌ବେଗଜନକ)
- ବୟନଶିଳ୍ପର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିଗଟି ହେଉଛି ଏଥିରେ ମହିଳାମାନଙ୍କ ଅବଦାନ । ବୟନଶିଳ୍ପର ପ୍ରତିଟି ସୋପାନରେ ମହିଳାମାନଙ୍କ ଅବଦାନ ରହିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ତାହାର ଅର୍ଥନୈତିକ ଦିଗଟି ଲୁଚି ରହିଯାଇଥାଏ । ଏହା ବୟନଶିଳ୍ପର “ଅଦୃଶ୍ୟ ଅର୍ଥନୀତି” ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା ପରିଗଣିତ । ଏହାର ବିଶେଷ ଅନୁସନ୍ଧାନ ସଠିକ୍ ଗଣନା ମହିଳାମାନଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ଅବଦାନକୁ ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବ ଏବଂ ଆଗାମୀ ଦିନରେ ବୟନଶିଳ୍ପରେ ମହିଳାମାନଙ୍କ ଅର୍ଥନୈତିକ ଉନ୍ନତି ଦିଗରେ ସଠିକ୍ ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିପାରିବ ।
- ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ବୟନଶିଳ୍ପର ଭବ୍ୟ ପରିଚୟ ହେଉଛି “ବାଞ୍ଚକଳା” । ଏହାର ବିଭିନ୍ନ ସାମଗ୍ରୀର ସର୍ବଭାରତୀୟ ତଥା ବୈଶ୍ୱିକ ବଜାରରେ ଉପଲବ୍ଧ ଦିଗରେ ଦୁଶାକାର ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଚେତନତା, ଜ୍ଞାନବୌଦ୍ଧିକ ଦୃଷ୍ଟି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ।

ଅଧିବେଶନ ୨

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନାମ: ପ୍ରଫେସର ଆନନ୍ଦ ହିନ୍ଦୋଲିଆ ଏବଂ ପ୍ରଫେସର ସୁମିତ୍ରା ସିନ୍ଧି

ଅଧିବେଶନ ବିଷୟ : ବୁଣାକାରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ

ପାରମ୍ପାରିକ ଅସ୍ତିତ୍ୱର ନିମ୍ନଲିଖିତ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା :

ସଂସ୍କୃତି ସମୃଦ୍ଧ

• ସ୍ଥାୟୀତା ଏବଂ ଗଭୀର ମୂଳ ବିଦ୍ୟମାନ ଅଛି

ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ହେତୁ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ଶିଳ୍ପ ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ହେବ ଏବଂ କମ୍ ସମୟ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦନ ହେବ ।

ଯୁବକ ଏବଂ ମାଷ୍ଟର-ବୁଣାକାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରକୃତିର ପାର୍ଥକ୍ୟ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାଜଣା ପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ଯୁବ ମାଷ୍ଟର ବୁଣାକାରମାନେ କମ୍ ପରିଶ୍ରମ କରି ଅଧିକ ରୋଜଗାର କରିବାକୁ ଲାଗନ୍ତି ଏବଂ ବିପରୀତ ଭାବରେ ବରିଷ୍ଠ ମାଷ୍ଟର- ବୁଣାକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତିଆରି କରାଯାଏ ।

ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ସାକ୍ଷରତାର ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା

ଅନେକ ସମସ୍ୟା ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ବୁଣାକାରମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ରୋଜଗାର ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଛି ।

1) ବୁଣାକାରମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ଡିଜାଇନ୍ କପି ପ୍ରସଙ୍ଗ ।

2) ପାଖାର ଲୁମ୍ ଏବଂ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ଉତ୍ପାଦ ଏବଂ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ଉତ୍ପାଦ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ।

3) ପୋଷ୍ଟ ଫିଟବ୍ୟାକ୍ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ସହିତ ସଂଯୋଗର ଅଭାବ ।

4) ହସ୍ତଚକ୍ତ ବୁଣାକାର ଭାବରେ ଜାତୀୟ ପରିଚୟର ଅଭାବ ।

5) ରଙ୍ଗ ଡିଜାଇନ୍ ଏବଂ ନମୁନା[pattern] ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଉତ୍ପାଦ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂର ଲକ୍ଷ ।

6) ଉତ୍ପାଦ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ବଜାର ଚାହିଦା ଜାଣିବାରେ ଅସମର୍ଥ ।

‘ହାର୍ଭାର୍ଡ ବିଜନେସ୍ ରିଭ୍ୟୁ’ ଅନୁଯାୟୀ, 2050 ସୁଦ୍ଧା ମହିଳା ଅର୍ଥନୀତି ବଜାରକୁ ଆସିବ ଯେପରି ସାମ୍ପ୍ରତିକ ସମୟରେ ମହିଳାମାନେ ବ୍ୟବସାୟିକ-ଟାଇଲ୍ସ୍ । ହେବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି ।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନାମ: MR RAJGOPAL DASH, ORMAS

ଅଧିବେଶନ ବିଷୟ: ଉଦ୍ଭାବନ ଏବଂ ଉଦ୍ୟୋଗୀ

4 Ps ମାର୍କେଟିଂ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆବଶ୍ୟକ:

- 1) ଉତ୍ପାଦ
- 2) ସ୍ଥାନ
- 3) ମୂଲ୍ୟ
- 4) ବିସ୍ତାର [promotion]

ବଜାର ସର୍ଭେ କରିବା ଏବଂ ଚାହିଦା ଏବଂ ଉତ୍ପାଦନ ଜାଣିବା ବୁଣାକାରଙ୍କଠାରୁ ଯାହା ଆଶା କରାଯାଏ ।

ଉତ୍ପାଦ [Product] ବିବିଧତା ଉତ୍ପାଦନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବୁଣାକାରମାନେ ଅନିଚ୍ଛୁକ ହେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ବୁଣାକାରମାନେ ଚିନ୍ତା କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ଉତ୍ପାଦ ବିକାଶ ଏକ ରୋମାଞ୍ଚକର ଏବଂ କଷ୍ଟଦାୟକ ପ୍ରୟାସ । ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଚିନ୍ତାଧାରା ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏବଂ ପ୍ରୋଟୋଟାଇପ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁଇଟି ଉତ୍ପାଦ ଲକ୍ଷ ସମାପନ କୁହେଁ । ତଥାପି, ଏକ ସାଧାରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଛି ଯାହା ଆପଣଙ୍କୁ ଉତ୍ପାଦ ବିକାଶ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସହିତ ଆରମ୍ଭ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବ । ଉତ୍ପାଦ ବିକାଶ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଧାରଣାରୁ ଅତିମ ବଜାର ସଂଯୋଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ଉତ୍ପାଦ ନେବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଛଅଟି ପଦକ୍ଷେପ ଆବଶ୍ୟକ । ଏଥିରେ ବଜାରର ଆବଶ୍ୟକତା ଚିହ୍ନଟ କରିବା, ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଉପରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ, ସମାଧାନର ଚିନ୍ତାଧାରା, ଏକ ଉତ୍ପାଦର ରୋଡମ୍ୟାପ୍ ବିକାଶ ଏବଂ ସର୍ବନିମ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଉତ୍ପାଦ (MVP) ନିର୍ମାଣ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଉତ୍ପାଦ ବିକାଶ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସାମ୍ପ୍ରତିକ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକରେ ବିକଶିତ ହୋଇଛି ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ସାଧାରଣତଃ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦକ୍ଷେପକୁ 6 ଟି ପୃଥକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବିଭକ୍ତ କରି ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଛି । ଏହା ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଭଲ ଭାବରେ ସଂଗଠିତ କରିବାରେ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବିଚାରଣକୁ ଭାଙ୍ଗିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ।

ଉଦ୍ୟୋଗୀ [Entrepreneur] ର ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ଧନ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ସ୍ୱାଧୀନତା ହାସଲ କରିବାର କ୍ଷମତା । ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟ ମାଲିକ ଭାବରେ, ତୁମେ ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ତୁଳନାରେ ଅଧିକ ରୋଜଗାର କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଛ । ଏହାର କାରଣ ହେଉଛି ତୁମର ଆୟ ଉପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଛି ଏବଂ ତୁମର ନିଜର ବେତନ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିପାରିବ, ଏବଂ ଲାଭକୁ ପୁନଃନିବେଶ କରିବ ।

ଉଦ୍ୟୋଗୀତା ମଧ୍ୟ ତୁମର ଆୟ ଧାରାକୁ ବିବିଧ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଏ, ଯାହା ଦୀର୍ଘ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ ସ୍ଥିରତା ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଗାଇପାରେ । ଏକ ସଫଳ ବ୍ୟବସାୟ ଗଠନ କରି, ଆପଣ ଏକ ସ୍ଥାୟୀ ଆୟ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିବେ ଯାହା ସମୟ ସହିତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ, ଯେତେବେଳେ କି ଆପଣ ବ୍ୟବସାୟରେ ଆପଣ ସକ୍ରିୟ ହୋଇନପାରିବେ ।

ଅଧ୍ୟବେଶନ ବିଷୟ: ଉତ୍ପାଦ ବିଭାଜନ ।

ଅଧ୍ୟବେଶନ 2

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନାମ: ପ୍ରଫେସର ଆନନ୍ଦ ହିମୋଲିଆ ଏବଂ ପ୍ରଫେସର ସୁମିତ୍ରା ସିଂଘି ।

ଉତ୍ପାଦ ବିଭାଜନ କ'ଣ?

ଉତ୍ପାଦର ବିବିଧକରଣ ବଜାରକୁ ନୂତନ ଉତ୍ପାଦ (ଗୁଡ଼ିକୁ) ପରିଚିତ କରାଇବା, ଏକ ନୂତନ feature ଯୋଡ଼ିବା କିମ୍ବା ଏକ ବିଦ୍ୟମାନ ଉତ୍ପାଦ ଲାଇନରେ ଏକ ନୂତନ feature ଯୋଗ କରିବା । ଏହାର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟ ଏକ ନୂତନ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏକ ବିଦ୍ୟମାନ ଉତ୍ପାଦ ବିକ୍ରୟ କରିବାବେଳେ ଆପଣ ଏକ ନୂତନ ଅଞ୍ଚଳକୁ ବିସ୍ତାର କରିବେ ।

ପତକ୍ତ ଡାଇଭର୍ସିଟି କାହିଁକି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ?

ଏହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରେ :

- 1] ଗୋଟିଏ କପଡ଼ା ଅନେକ ଉତ୍ପାଦ ।
- 2] ବ୍ୟବସାୟର ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ।
- 3] ରୋଜଗାରରେ ବୃଦ୍ଧି

ଫ୍ୟାଶନର ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଧାରା ସହିତ ସଂଯୋଗ ହେବା ସହିତ ଦେଶବ୍ୟାପୀ ବ୍ୟବସାୟର ବିସ୍ତାର ।

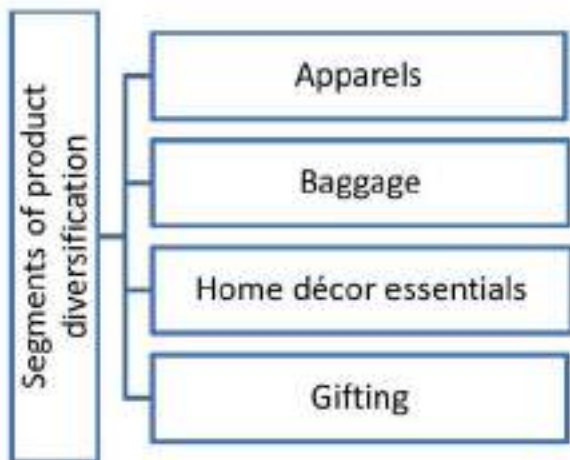
ବିଶେଷ ଉତ୍ପାଦ/ ସାମୟିକ ଏବଂ daily ପୋଷାକ ଡିଜାଇନ୍ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଜାଣିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ବଜାର ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ପାଦନ ନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ହେବ ।

ସର୍ବନିମ୍ନ ଡିଜାଇନ୍ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ସ୍ଥାପିତ ହେବ :

ଉତ୍ପାଦନ ହେବାକୁ ଥିବା ବିପଦ କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ଚିହ୍ନ ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଯୋଜନା, ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଚାହିଦା କ୍ୟାଚରିଂ ପାଇଁ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।

ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଆଶା ମେଳାଇବା ପାଇଁ ଗ୍ରାହକଙ୍କଠାରୁ ଅର୍ଡର ନେବାବେଳେ ପ୍ୟାଣ୍ଟୋନ୍ ଶେଡ୍ କାର୍ଡଗୁଡ଼ିକ ଅନୁସରଣ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଉତ୍ପାଦ ବିଭାଜନ:

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଉତ୍ପାଦ ବିଭାଜନ:

ପୋଷାକ :

1) ପୁରୁଷ:

2) ମହିଳା:

3] ବ୍ୟବହାର ଉପଯୁକ୍ତ ଉତ୍ପାଦ:

ସପ୍ତାହ 2
ଦିନ 1 (ଶନିବାର- 17 ଜୁନ୍, 2023)
ଅଧିବେଶନ 1
ବିଷୟ

ଶିକ୍ଷକଙ୍କନାମ: ଦୀପକ ଗୋୟଲ |

ଅଧିବେଶନ ବିଷୟ: ଗ୍ରାହକ ପରିଚାଳନା ଏବଂ ଯୋଗାଯୋଗ |

ଜଣେ ଉଦ୍ୟୋଗୀ ହେଉଛନ୍ତି ଜଣେ ଲୋକ ଯିଏ ସୃଜନଶୀଳ, ଉତ୍ସାହୀ, ଆଶାବାଦୀ ଏବଂ ଏକ ଧାରଣା ଉପରେ ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ ଯାହା ସମାଜକୁ ଭଲ ପାଇଁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବ । ଏହା ସହିତ ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ବଜାର ବିଷୟରେ ତାଙ୍କର ଏକ ଗଭୀର ଜ୍ଞାନ ଥିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସେମାନଙ୍କର ମନରେ ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିବା ଉଚିତ ଏବଂ ବିପଦ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଦକ୍ଷତା ଥିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଜଣେ ଉଦ୍ୟୋଗୀ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଉଦ୍ୟୋଗର ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା କିପରି କରିବେ ତାହା ମଧ୍ୟ ଜାଣିବା ଉଚିତ୍ । ସମ୍ବଳପୁରୀ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ବୁଣାକାରମାନେ ମଧ୍ୟ ନିଜକୁ ଜଣେ ଉଦ୍ୟୋଗୀ ଭାବରେ ଭାବିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଏକ ସଫଳ ବ୍ୟବସାୟ ପାଇବା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟୋଗୀ [entrepreneur] ନିଜକୁ ପଚାରିବା ଆବଶ୍ୟକ :

କାହିଁକି କେହି ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ପାଦ ବିଶିଷ୍ଟ?

କାହିଁକି କେହି ସମ୍ବଳପୁରୀ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ କପଡ଼ା ବିଶିଷ୍ଟ?

ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱ ପାଇଁ ଏହି ହସ୍ତତନ୍ତର ମହତ୍ତ୍ୱ କଣ?

ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଉତ୍ପାଦର ମାର୍କେଟିଂ ପାଇଁ ତଥା ବର୍ତ୍ତମାନର ବିକ୍ରୟ ଏବଂ ମାର୍କେଟିଂ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଆବଶ୍ୟକ ପରିବର୍ତ୍ତନଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ସ୍ପଷ୍ଟତା ଦେବ ।

ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପସନ୍ଦ ବିଷୟରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଜାଣିବାକୁ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ବୁଣାକାରମାନେ ଏକ ଗ୍ରାହକ ତାଟାବେସ୍ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ପରିଚାଳନା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ କରନ୍ତି । ଏଥିରେ ଅତୀତ ଗ୍ରାହକ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତ ଗ୍ରାହକ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇପାରନ୍ତି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନେ କେବଳ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ନାମ ଏବଂ ମୋବାଇଲ୍ ନମ୍ବର ରଖିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ତାଟାବେସରେ ସବିଶେଷ ଠିକଣା, ଜନ୍ମ ତାରିଖ, ଶିକ୍ଷା, ବୃତ୍ତି, ବୈବାହିକ ସ୍ଥିତି, ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପର୍ବ, ପରିବାରର ଅନ୍ୟ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ସୂଚନା ଇତ୍ୟାଦି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇପାରେ ଏହା ବୁଣାକାରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ କଷ୍ଟମାଲଜ୍ ଏବଂ ଅନୁକୂଳ ସେବା ଯୋଗାଇବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ଏବଂ ଭଲ ସମ୍ପର୍କ ରହିବ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତରେ ବିକ୍ରୟକୁ ସହଜ କରିବ ।

ନୂତନ ସଂଗ୍ରହ, ସବିଶେଷ ବିକ୍ରୟ ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ବଜାରକୁ update ରଖିବା ପାଇଁ ବୁଣାକାରମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଡିଜିଟାଲ୍ ଏବଂ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ମାଧ୍ୟମ ଯେପରିକି ଫେସବୁକ୍, whatsapp, instagram ଇତ୍ୟାଦି ମାଧ୍ୟମରେ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ନିୟୋଜିତ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଠାରୁ ମତାମତ କ୍ରେତାମାନଙ୍କର ସ୍ୱାଦ ଏବଂ ଗୁଣାତ୍ମକ ଆଶା ବୁଝିବା understanding ିବା ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ ହୋଇପାରେ । ବିଦ୍ୟମାନ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ସହିତ ଆଶାକର୍ମୀମାନଙ୍କ ଠାରୁ ମତାମତ ନିଆଯିବା ଉଚିତ୍ । ବୁଣାକାରମାନେ ଚାହିଁବା ଜାଣିବାକୁ ଏବଂ ପୂର୍ବାନୁମାନ କରିବା ପାଇଁ ବଜାର ଧାରା ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ଶେଷ କିନ୍ତୁ ସର୍ବନିମ୍ନ ବୁଣାକାରମାନେ ସେମାନଙ୍କ ବ୍ୟବସାୟକୁ ଏକ ଅନନ୍ୟ ନାମ ଦେବା ଉଚିତ୍ ଏବଂ ଉତ୍ସାହ ସହିତ ସେମାନଙ୍କ ବ୍ୟବସାୟ ବିଷୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ଅଧିବେଶନ 2
ଶିକ୍ଷକ ନାମ: Gautam Shah
ଅଧିବେଶନ ବିଷୟ: ମାର୍କେଟିଂ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଧାରଣ ।

ପ୍ରଧାନ ଏବଂ ବ୍ରାଣ୍ଡିଂ:

ଏକ କାରିଗରର, ଲେବଲ୍ ଚିତ୍ରକାରର ଫୋନ୍ ନମ୍ବର ଏବଂ କାରିଗରଙ୍କ ଏକ ଛୋଟ ବାର୍ତ୍ତା ପରି କାରିଗରଙ୍କର ସମସ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣୀ ଧାରଣ କରିପାରେ । ସମାକ୍ଷା ଏବଂ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଯୋଗାଯୋଗ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ରହିବ ।

ଇଣ୍ଡିଆ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ବ୍ରାଣ୍ଡିଂ:

ଚେନ୍ନାଇରେ ଅଗଷ୍ଟ 7, 2015 ରେ ପ୍ରଥମ ଜାତୀୟ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ଦିବସରେ ଭାରତର ଭାରତର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ବ୍ରାଣ୍ଡିଂ ଉଦ୍ଘାଟନ କରିଥିଲେ ।

ଏହା ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକର ସତ୍ୟତା ଏବଂ ଏହାର ଗୁଣବତ୍ତା ନିଶ୍ଚିତତା ବିଷୟରେ ନିଶ୍ଚିତ କରିଥାଏ ।

ଏହା ଉତ୍ତମାନର ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ଉତ୍ପାଦକୁ ଭିନ୍ନ କରିଥାଏ ଏବଂ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ ଅର୍ଜନ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ କାରଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଦର୍ଶ ଗୁଣବତ୍ତା ସହିତ ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ଏହି ବ୍ରାଣ୍ଡ ଅଧୀନରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ହୋଇପାରିବ ।

ଯୋଗ୍ୟତା:

- ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ - ବୁଣାକାର, ମାଷ୍ଟର ବୁଣାକାର, ସମ୍ପର୍କୀତ ସମିତି, ସର୍ବୋଚ୍ଚ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ସୋସାଇଟି, ଖୁଚୁରା ବ୍ୟବସାୟୀ, ରପ୍ତାନିକାରୀ, ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ, ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ବୁଣାକାର ଗୋଷ୍ଠୀ (HWG) ଇତ୍ୟାଦି,
- ଉତ୍ପାଦ - କପା, ରେଶମ, ଏବଂ ରେଶମ ସୂତା ପରି କେତେକ କପଡ଼ାରେ ସାରି, ପୋଷାକ ସାମଗ୍ରୀ, ବେଡ୍ ସିଟ୍, ଷ୍ଟାର୍ଟ୍ / ଶାଲ୍ / ଚାଦର । ଖଣ୍ଡିତୁଆ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ।

ଭୂମଣ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟଟନ:

କୃଷ୍ଣର ବିଷୟରେ ଏକ ସଠିକ୍ ସୂଚନା ରଖିବା

କୃଷ୍ଣରୁ ଅଧିକ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଗାଇଡ୍ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା

- ସ୍ଥାନୀୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଉପରେ ଏକ ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତୁ ଏବଂ 'ଘରର ରହଣି' [Home stay] ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ଏକ ସୁନ୍ଦର ଜୀବନ ଅନୁଭବ କରିବା ପାଇଁ handloom ଶିଳ୍ପ କୃଷ୍ଣରେ 1 ଦିନ ବିତାଇବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିପାରେ ।
- tourism ସ୍ଥାନ ପରିଦର୍ଶନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଲୋକମାନେ ସରକାରୀ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସ୍ଥାନକୁ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି । ସେଠାରେ ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଉପସ୍ଥିତି କୃଷ୍ଣରୁ ଉଦ୍ଧୃତ କରିବାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନେ ସ୍ଥାନୀୟ ଖାଦ୍ୟ, ପରିବେଶ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବା ଏବଂ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ଉତ୍ପାଦର ଉତ୍ପାଦନକୁ ଉପଭୋଗ କରିବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଦିନ ବିତାଇ ପାରିବେ ।

ଅଧିବେଶନ 1

ଶିକ୍ଷକକଳ ନାମ: ଶିଶିର ନାଗ୍

ଅଧିବେଶନ ବିଷୟ : ବୁଣା ବ୍ୟବସାୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ

ବିଷୟ ପରିଚୟ:

19th ଶତାବ୍ଦୀରେ ଯୁରୋପରେ ସହ ସାମବାୟ ଆନ୍ଦୋଳନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା, ମୁଖ୍ୟତଃ Britain ବ୍ରିଟେନ ଏବଂ ଫ୍ରାନ୍ସରେ । ଶିଳ୍ପ ବିପ୍ଳବ ଏବଂ ଅର୍ଥନୀତିରେ ଯାନ୍ତ୍ରିକତା ସମାଜକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ଅନେକ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ଜୀବିକା ପ୍ରତି ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କଲା । ଏକକାଳୀନ ଶ୍ରମ ଏବଂ ସାମାଜିକ ଗତିବିଧି ଏବଂ ସେମାନେ ସମାଧାନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିବା ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ସେହି ସମୟର ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୀତିକ ପରିବେଶ କୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଥିଲା ।

ଭାରତରେ ସମବାୟ ସମିତିର ଉତ୍ପତ୍ତି , ଯାହା 19th ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷ ଚତୁର୍ଥ- ମାସିକରେ ଚାଲିଥିବା ଦୁଃଖ ଏବଂ ଅଶାନ୍ତିରୁ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲା । ଏହାର ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ଅର୍ଥ ରକ୍ଷାଦାତାଙ୍କ କବଳରୁ ଚାଷୀଙ୍କୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ଯୋଗାଇବା । ସମବାୟ ଭାରତରେ ଏକ ରାଜ୍ୟ ନୀତି ଏବଂ ପ୍ରଥମରେ କିଛି ସମବାୟ ସମିତି ଭାବରେ ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ଭାରତରେ, ସମବାୟ ସମିତି ହେଉଛି ପଞ୍ଜୀକୃତ ସମାଜ [ସମାଜ ଅଧିନିୟମ, 1904. ଅଧୀନରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ] ଏକ

ସ୍ୱୟଂଶାସିତ [autonomous]ଏବଂ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ସଂଗଠନ ଯାହା ସେମାନଙ୍କର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଭାବରେ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ।

ସମବାୟ ସମାଜର ଶ୍ରେଣୀ ବିଭାଜନ:

• ପ୍ରାଥମିକ:

ପ୍ରାଥମିକ ବୁଣାକାରଙ୍କ ସମବାୟ ସମିତି ହେଉଛି ଏକ ପ୍ରାଥମିକ ସମବାୟ ସମିତି । ସମିତି SCର 3 ଜଣ ସଦସ୍ୟ (ଜଣେ ମହିଳାଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି), ST ରୁ 3 ଜଣ (ଜଣେ ମହିଳାଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି), 4 ଟି ଓବିସି (ଜଣେ ମହିଳାଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି) ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବର୍ଗର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 5 ଜଣ (2 ମହିଳାଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି) ଅନ୍ତତଃ ପକ୍ଷେ 51 ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସଦସ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି । ପ୍ରାଥମିକ ବୁଣାକାର ସମିତି ସେମାନଙ୍କ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଅନୁମୋଦିତ ନୀତି ଏବଂ ବୁଣା ବୃତ୍ତିରେ ବୁଣାକାରଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ଆଗ୍ରହକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେଇ ସମିତି ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ନିରନ୍ତର ବିକାଶ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ । ସମିତି ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିମାଣର ଖର୍ଚ୍ଚ କ୍ୟାପିଟାଲ୍ ସୃଷ୍ଟି କରିବ ଯାହାକି ଏହାର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ଠାରୁ ସଦସ୍ୟ ଅଂଶୀଦାର କ୍ୟାପିଟାଲ୍ ଭାବରେ ସଂଗୃହିତ ହେବ, ଯାହା Rs 500 / - ପ୍ରତି ସଦସ୍ୟ କମ୍ ହେବା ଉଚିତ୍ ହୁଏ । । କେବଳ ବ୍ୟବସାୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିନିଯୋଗ ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କ / ଅନ୍ୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟ ପୁଞ୍ଜି ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ସମିତି ମଧ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପାଣ୍ଠିରୁ loan ନେଇପାରେ । ବୁଣାକାର ସମିତିରେ 15 ନମ୍ବର ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ନିର୍ବାଚିତ ପରିଚାଳନା ବୋର୍ଡ ଅଛି । ବୋର୍ଡ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଯେଉଁଥିରୁ ସଭାପତି ଏବଂ ଉପ- ସଭାପତି ନିର୍ବାଚିତ / ମନୋନୀତ ହୁଅନ୍ତି ଯେଉଁମାନେ ସମିତିର ପ୍ରତିଦିନର କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା କରନ୍ତି ।

PWCS ର ପ୍ରତିଦିନର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ:

ବୁଣାକାରକୁ ଗୁଣାତ୍ମକ କମ୍ପାନୀର କ୍ରୟ ଏବଂ ଯୋଗାଣ ।

ବୁଣାକାରମାନଙ୍କୁ ସୂଚା ପ୍ରଦାନ

ବୁଣାକାରଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଉତ୍ପାଦ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ରୂପାନ୍ତର ଦେଇ ପ୍ରଦାନ ।

ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ

ବଜାର ଚାହିଦା ଉତ୍ପାଦନ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ

- ଉତ୍ପାଦର ବିବିଧକରଣ ।

PWCS ର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ:

- ମାସିକ ବୋର୍ଡ meeting ।

AGB ର ପରିଚାଳନା

PWCS ର ଅତିର୍ତ୍ତ ।

Members ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ।

- କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସମିତି:

PWCS ର ପଞ୍ଜୀକରଣ:

ସମବାୟ ସମିତି ହେଉଛି ଏକ ପଞ୍ଜୀକୃତ ସଂସ୍ଥା ଯାହା ଓଡ଼ିଶା ସମବାୟ ଧାରା -7 ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜୀକୃତ ହୋଇଛି । ସୋସାଇଟି ଆକ୍ଟ, 1962 ଏକ ଅଲଗା ଆଇନଗତ ସଂସ୍ଥା ଅଛି । ଏହାର ନିଜସ୍ୱ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବାଲ-ଆଇନ୍ ଅଛି ଯାହା OCS ଆକ୍ଟ 1962 ଏବଂ ନିୟମ 1965 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

51 ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀ ଦ୍ୱାରା ARCS ରେ ଆବେଦନ ।

OCS ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସମାଜର ବାଲ-ଲ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାରାମିଟରଗୁଡ଼ିକ ସାହାଯ୍ୟରେ 60 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ARCS ଦ୍ୱାରା ପଞ୍ଜୀକରଣ କରାଯିବ ।

Book keeping:

ଅଂଶୀଦାର ରେଜିଷ୍ଟର କରନ୍ତୁ ।

- ମିନିଟ୍ ପୁସ୍ତକ
- ନଗଦ ପୁସ୍ତକ

□ ମୂଲ୍ୟ ରେଜିଷ୍ଟର

ସୂତା / କଞ୍ଚାମାଲ ଇସ୍ତୁ ରେଜିଷ୍ଟର |

- କପଡ଼ା ସଂଗ୍ରହ / ରୂପାନ୍ତର ରେଜିଷ୍ଟର |
- ଷ୍ଟକ୍ ରେଜିଷ୍ଟର |
- ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଲିଜର୍ |
- ସାଧାରଣ ଲିଜର୍ |

ମାର୍କେଟିଂ ସହାୟତା:

ଉତ୍ପାଦରେ ବିକ୍ରି ପାଇଁ 10% ରିହାତି |

ବିକ୍ରିରେ ବଜାର ବିକାଶ ସହାୟତା (MDA) |

ବିକ୍ରିରେ MI (ମାର୍କେଟିଂ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ) |

ପ୍ରଦର୍ଶନୀ / ଏକ୍ସପୋରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସହାୟତା |

ପ୍ରଦର୍ଶନୀ / ଏକ୍ସପୋ ସଂଗଠନ ପାଇଁ ସହାୟତା |

PWCS ର ବ୍ୟବସାୟ:

ପ୍ରାଥମିକ ବୁଣାକାରଙ୍କ ସହଯୋଗ ସମାଜ ହେଉଛି ଏକ ଉତ୍ପାଦନ କମ ମାର୍କେଟିଂ ସୋସାଇଟି, ଯେଉଁଥିରେ ପାଇଁ ଏହା ସୂତା, ରଙ୍ଗ ଏବଂ ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ ଏବଂ ଏହାର ବୁଣାକାର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବାନ୍ଧ ଏବଂ ରଙ୍ଗ ଦେବା ଭଳି କଞ୍ଚାମାଲ ଇନପୁଟ ଯୋଗାଇଥାଏ । ଏହାର ପ୍ରତିବଦଳରେ ଏହା ବୁଣାକାର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ରୂପାନ୍ତର ଦେଇ ପ୍ରଦାନ କରି ସମାପ୍ତ ଉତ୍ପାଦ ଗ୍ରହଣ କରେ । କପଡ଼ା ଉତ୍ପାଦନ, ଏହାର ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ମାର୍କେଟିଂ ପାଇଁ ସମିତି କେବଳ ଦାୟୀ । ଯେହେତୁ ସୋସାଇଟି ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକର ମାର୍କେଟିଂ ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରେ, ସଦସ୍ୟମାନେ ମାର୍କେଟିଂ ବିଷୟରେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ ଏବଂ ସେମାନେ କେବଳ ଉତ୍ପାଦନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତି ।

ସୋସାଇଟି ନିଜର ବିକ୍ରୟ ଆଉଟଲେଟ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ସିଧାସଳଖ ବିକ୍ରୟ କରେ, ସମ୍ବଲପୁରୀ ବସ୍ତ୍ରାଳୟ, HLCS ଲିମିଟେଡ୍, ବରଗଡ଼, ଏବଂ ଆପେକ୍ସ ସୋସାଇଟି ଭଳି ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ବୁଣାକାର କୋପ୍ ପରି ବୃହତ୍ ସଂସ୍ଥାକୁ ଯୋଗାଣ / ବିକ୍ରୟ କରେ । ସୋସାଇଟି ଲିମିଟେଡ୍, (Boyanika), ଭକ୍ତଲିକା, ଆମଲାନ ଇତ୍ୟାଦି ।

ବସ୍ତ୍ରାଳୟ / Boyanika / ଭକ୍ତଲିକା, ଆମଲାନ ଇତ୍ୟାଦି ଦ୍ୱାରା ଆୟୋଜିତ ବିଭିନ୍ନ DLE (ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରୀୟ ଇଭେଣ୍ଟ) / ଏକ୍ସପୋରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରି ସମାଜ ଏହାର ଉତ୍ପାଦ ବିକ୍ରୟ କରେ ।

PWCS ର ସାମ୍ପ୍ରତିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ:

କେନ୍ଦ୍ର ସହଯୋଗ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ହେଉଛି ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଏକ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ। ଯାହା ଜୁଲାଇ 2021 ରେ ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା। ଦେଶରେ ସମବାୟ ପରିଚାଳନାକୁ ମଜବୁତ କରିବା ପାଇଁ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଏକ ପୃଥକ ପ୍ରଶାସନିକ, ଆଇନଗତ ଏବଂ ନୀତି framework ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ। ମନ୍ତ୍ରାଳୟର ସୃଷ୍ଟି 6 ଜୁଲାଇ 2021 ରେ “ସହକାର ସେ ସମୃଦ୍ଧି” (ସମବାୟ ମାଧ୍ୟମରେ ସମୃଦ୍ଧି) ର Vision Document ସହିତ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା ଏହି ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଗଠନ ପୂର୍ବରୁ କୃଷି ମନ୍ତ୍ରାଳୟର ଅଧୀନରେ ଏହି ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଥିଲା।

ସଫଳ ପ୍ରମୁଖ ସମବାୟ ସମିତି:

ଉତ୍ପାଦକ ଗୋଷ୍ଠୀ:

ଉତ୍ପାଦକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗଠନ:

ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ଏବଂ ହସ୍ତଶିଳ୍ପ ପାଇଁ 20 ରୁ 50 ସଦସ୍ୟ ଏବଂ ଏକ ଉତ୍ପାଦକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗଠନ ପାଇଁ ସମାନ / ଏକକ ବୃତ୍ତି ଥିବା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ 30 ରୁ 150 ସଦସ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ | ଏହା ଏକ ପଞ୍ଜୀକୃତ ହୋଇଥିବା ସଂସ୍ଥା ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, D.R.D.A., Govt ମାଧ୍ୟମରେ ମିଶନ୍ ଶକ୍ତି / ORMAS ର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ | ଓଡ଼ିଶାର ଏହା ବ୍ୟବସାୟିକ ଆକ୍ରମଣର ବିକାଶ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗଠିତ ଏବଂ ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଜୀବିକା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ଏକ ବ୍ୟବସାୟିକ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଆଣିଥାଏ |

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉତ୍ପାଦକ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ସଭାପତି, ସଚିବ ଏବଂ କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କୁ ନେଇ ଅଫିସ୍ ଧାରକ ରହିବେ | ସଭାପତି meeting ଡକାନ୍ତି ଏବଂ ଏଜେଣ୍ଡାକୁ ସହଜ କରନ୍ତି ଏବଂ ସଚିବ ଏବଂ କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ସମନ୍ବୟ କରନ୍ତି | ସଚିବ ସମସ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧପତ୍ରର ଦାୟିତ୍ୱରେ ରହିବେ, ସମସ୍ତ ସଭାର ମିନିଟ୍ ବୁକ୍ ରେ ଆଲୋଚନାକୁ ରେକର୍ଡ୍ କରିବେ | ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟ Group ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟ ସଭାପତି ଏବଂ ସଚିବଙ୍କ ମିଳିତ ଭାବେ ପରିଚାଳିତ | ଦୁଇଟି ଉପ-କମିଟି ହେବ। ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉପ-କମିଟିରେ କେତେକ ଜଣ ସଦସ୍ୟ ରହିବେ ଯେଉଁମାନେ ଚୟନକାରୀ କିମ୍ବା ଭୋଟ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପାଦକ ଗୋଷ୍ଠୀ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମନୋନୀତ ହେବେ |

ଉପ-କମିଟିର ଭୂମିକା ହେଉଛି ଉତ୍ପାଦକ ଗୋଷ୍ଠୀ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପାଇଁ ଇନପୁଟର ଉପଲବ୍ଧତାକୁ ସୁଗମ କରିବା | ସମାପ୍ତ ଉତ୍ପାଦ କ୍ରୟ ଏବଂ ସମାନ ମାର୍କେଟିଂ ପାଇଁ କମିଟି ମଧ୍ୟ ଦାୟୀ | ଉତ୍ପାଦର ହାର, ମାର୍କେଟିଂ ଏବଂ ଲାଭର ବଣ୍ଟନ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ପାଇଁ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଦାୟୀ ରହିବେ |

ମିଶନ୍ ଶକ୍ତି Rs 3.40 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସିମେଟିକ୍ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଇଥାଏ | ଏହାର ବ୍ୟବସାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉତ୍ପାଦକ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ | ସେଥିମଧ୍ୟରୁ Rs, 2.40 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଗ୍ରାଣ୍ଟ-ଇନ୍ ସହାୟତା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥାଏ | Rs.1.00 ଲକ୍ଷ ପୁରୁଣା ପାଣ୍ଠି [Revolving Fund] ଯାହା ଫେରସ୍ତ ହୋଇନଥାଏ | ମିଶନ୍ ଶକ୍ତି

ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉତ୍ପାଦକ ଗୋଷ୍ଠୀରେ 'ଉଦ୍ୟୋଗ ମିତ୍ର' ନାମକ ଜଣେ ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କୁ ମାସିକ Rs 1,000 ଟଙ୍କା / -36 ମାସ ପାଇଁ ଦରମା ସହିତ ନିଯୁକ୍ତ କରନ୍ତି ।

'ଉଦ୍ୟୋଗ ମିତ୍ର' ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ଯାହାକି ଉତ୍ପାଦକ ଗୋଷ୍ଠୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ହ୍ୟାଣ୍ଡହୋଲ୍ଡ୍ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଦାୟୀ । 'ଉଦ୍ୟୋଗ ମିତ୍ର' ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ଉତ୍ପାଦକ ଗୋଷ୍ଠୀ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟ ପାଇଁ ଦାୟୀ । ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକର ପୂର୍ବ ଏବଂ ପୋଷ୍ଟ ଉତ୍ପାଦନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପରିଚାଳନା, ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ଏବଂ ମାର୍କେଟିଂ ବିଷୟରେ ସେ ଜାଣନ୍ତି । ସେ ସମାନ ଗ୍ରାମ / ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତର ଅଟନ୍ତି । 'ଉଦ୍ୟୋଗ ମିତ୍ର' ଉତ୍ପାଦକ ଗୋଷ୍ଠୀର ପୁସ୍ତକ ଏବଂ ରେକର୍ଡଗୁଡ଼ିକ ପରିଚାଳନା କରେ ଏବଂ ମାସିକ ସମୀକ୍ଷା meeting କରେ । ଉତ୍ପାଦକ ଗୋଷ୍ଠୀର ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ମାର୍କେଟିଂ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ସେ କେବଳ ଦାୟୀ । ସେ ଉତ୍ପାଦକ ଗୋଷ୍ଠୀର ବୁଣାକାର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସୂଚା, ରଙ୍ଗ ଏବଂ ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ, ବାନ୍ଧିବା ଏବଂ ରଙ୍ଗ ଯୋଗାଇଥାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉତ୍ପାଦକ ଗୋଷ୍ଠୀରୁ ମାସକୁ ସର୍ବନିମ୍ନ 72 ଖଣ୍ଡ Saree ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି ।

ସେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଉତ୍ପାଦ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ପରେ ବୁଣାକାର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ରୂପାନ୍ତର ଦେଇ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି । ମିଶନ୍ ଶକ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉତ୍ପାଦକ ଗୋଷ୍ଠୀର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ 5 ଦିନର ଅବଧିର Basic ଓରିଏଣ୍ଟେସନ୍ ଟ୍ରେନିଂ / ଅ୍ମେଟିକ୍ ଟ୍ରେନିଂ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରେ ।

ଉତ୍ପାଦକ ଗୋଷ୍ଠୀର ବ୍ୟବସାୟ:

ଉତ୍ପାଦକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଏହାର ସମାପ୍ତ ବ୍ରବ୍ୟକୁ ବ୍ୟବସାୟୀ / ଖୁଚୁରା ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଲାଭ ଯୋଗକରି ସିଧାସଳଖ ବିକ୍ରି କରନ୍ତି । ଉତ୍ପାଦକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଏହାର ସମାପ୍ତ ଉତ୍ପାଦ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ମିଶନ୍ ଶକ୍ତି / ORMAS ର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଆୟୋଜିତ "ପଲ୍ଲିଶ୍ରୀ ମେଲା" ରେ ମଧ୍ୟ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ । ମିଶନ୍ ଶକ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ପାଦ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉତ୍ପାଦକ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ମାଗଣା ଷ୍ଟଲ୍ ପ୍ରଦାନ କରେ । ଉତ୍ପାଦକ ଗୋଷ୍ଠୀ ର ଅର୍ଜିତ ଲାଭ [ଚେମାସିକ / ଅଧା ବାର୍ଷିକ / ବାର୍ଷିକ] ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଣ୍ଟନ ହୁଏ ।

ମିଶନ୍ ଶକ୍ତି / ORMAS ଏହାର ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍, ଟେକ୍ସଟାଇଲ୍ ଏବଂ ହ୍ୟାଣ୍ଡିକ୍ରାଫ୍ଟ ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟ୍, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ବିଭାଗ ସହିତ ମିଳିତ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରେ ।

- 10। ପ୍ରାଥମିକ ଉତ୍ପାଦକ, ସଂଗ୍ରହକାରୀ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ଶୃଙ୍ଖଳା ଏଜେଣ୍ଟ ମଧ୍ୟରେ ସାମୂହିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ସମନ୍ବୟକୁ ମଜବୁତ କରିବା
- 11। ପଶୁପାଳନ ଏବଂ ମସୃଣ ଚାଷୀଙ୍କୁ ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଟେକ୍ନୋ-ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ସହାୟତା ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଇନପୁଟ୍ ପ୍ରଦାନ
- 12। ଉତ୍ପାଦକ ବ୍ୟାପୀ ଏବଂ ମାର୍କେଟିଂ ଏଜେଣ୍ଟ୍ ପରି ସବୁ ସେକ୍ଟର ବିକାଶ ଆଭିଯୁକ୍ତ ମାଧ୍ୟମରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଉଚ୍ଚ କ୍ରମର ପାରସ୍ପରିକ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ PG basic ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ସମର୍ଥନ କରିବ ।

ଉତ୍ପାଦକଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗଠନ ମାନଦଣ୍ଡ:

- 1। ଏକ ଉତ୍ପାଦକ ଗୋଷ୍ଠୀର ସର୍ବନିମ୍ନ ସଦସ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା 20 ଏବଂ ସର୍ବାଧିକ ସାମା ହେଉଛି 50 ସଂଖ୍ୟା । ଚାଷ କ୍ଷେତ୍ରରେ (କୃଷି ଏବଂ ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି) ଉତ୍ପାଦକ ଗୋଷ୍ଠୀ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଆକାର 20 ରୁ 150 ହୋଇପାରେ ।
- 2। ଗଭିବ ଏବଂ EPVG ପରିବାରର ଏକ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଜୀବିକା / ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ ଗ୍ରାମ ସ୍ତରରେ ଉତ୍ପାଦକ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ଉପରେ ପ୍ରାଥମିକତା ଦିଆଯିବ ।
- 3। ଶାରୀରିକ ଅକ୍ଷମ, ଗଭିବ ଥିବା ଉତ୍ପାଦକମାନେ ମଧ୍ୟ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇପାରିବେ ।
- 4। ଉତ୍ପାଦକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗଠନ ସେମାନଙ୍କ ପରିବାରରେ କେବଳ SHG ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ହେବେ । କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଉପରେ ଆଧାର କରି ପୁରୁଷ ଏବଂ ମହିଳା ପିଠି ଗଠନ କରାଯାଇପାରିବ ।
- 5। SECC ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାର କରି OLM ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ 50% ସଦସ୍ୟ EPVG / ଗଭିବ ବର୍ଗର ହେବା ଜରୁରୀ ।
- 6। ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉତ୍ପାଦକ ଗୋଷ୍ଠୀ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ 'ଉଦ୍ୟୋଗ ମିତ୍ର' ଚୟନ କରାଯିବ ।
- 7। 'ଉଦ୍ୟୋଗ ମିତ୍ର' ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ସର୍ବନିମ୍ନ Rs 1000 /- p.m. ଟଙ୍କା ହେବ । [ଯାହା 36 ମାସ ପାଇଁ ହେବ] । ଉତ୍ପାଦନ କ୍ରୟ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ଉପରେ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।
- 8। 'ଉଦ୍ୟୋଗ ମିତ୍ର' ଦରମା 3 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଆଇବି ପାଣ୍ଠିରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।
- 9। କୁଷ୍ଠର ଏକ ଉତ୍ପାଦ ଉପରେ ଆଧାର କରି ଉତ୍ପାଦକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗଠନ ହେବ ।

*ଯୁଗ୍ୟତଃ ଏକ କୁଷ୍ଠର * ମୋଡରେ ଯେପରିକି ଏଗ୍ରି- ହର୍ଟ, ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ - ହସ୍ତତନ୍ତ, NTFP, କୃଷି ଏବଂ ଅଣ-ଫାର୍ମ ।

10. କୁଷ୍ଠର-ଏକ କୁଷ୍ଠର ସାଧାରଣତଃ similar ଅଂଶୀଦାର ଭିତ୍ତିଭୂମି, ବଜାର, ଏବଂ ସେବା ଏବଂ ସାଧାରଣ ସୁଯୋଗ ଏବଂ ସମାନ ବିପଦ ସହିତ ସମ୍ପନ୍ନୀୟ, କିମ୍ବା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ପାଦକକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର Geographic ସୀମିତତା ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି । ଉତ୍ପାଦକ ସଂଗଠନ, ବିକାଶ ଏଜେଣ୍ଟ୍, ସରକାରୀ ବିଭାଗ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ସମନ୍ୱିତ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ସହିତ କୁଷ୍ଠରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ବିକାଶ କରାଯାଇପାରିବ । ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଶିଳ୍ପ କୁଷ୍ଠରଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶ ପାଇଁ ଅନେକ ସଫଳ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ।

a। କୁଷ୍ଠରଗୁଡ଼ିକର ଲାଭ

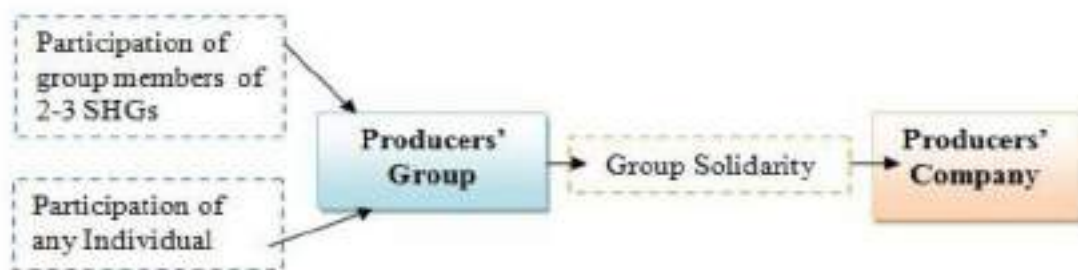
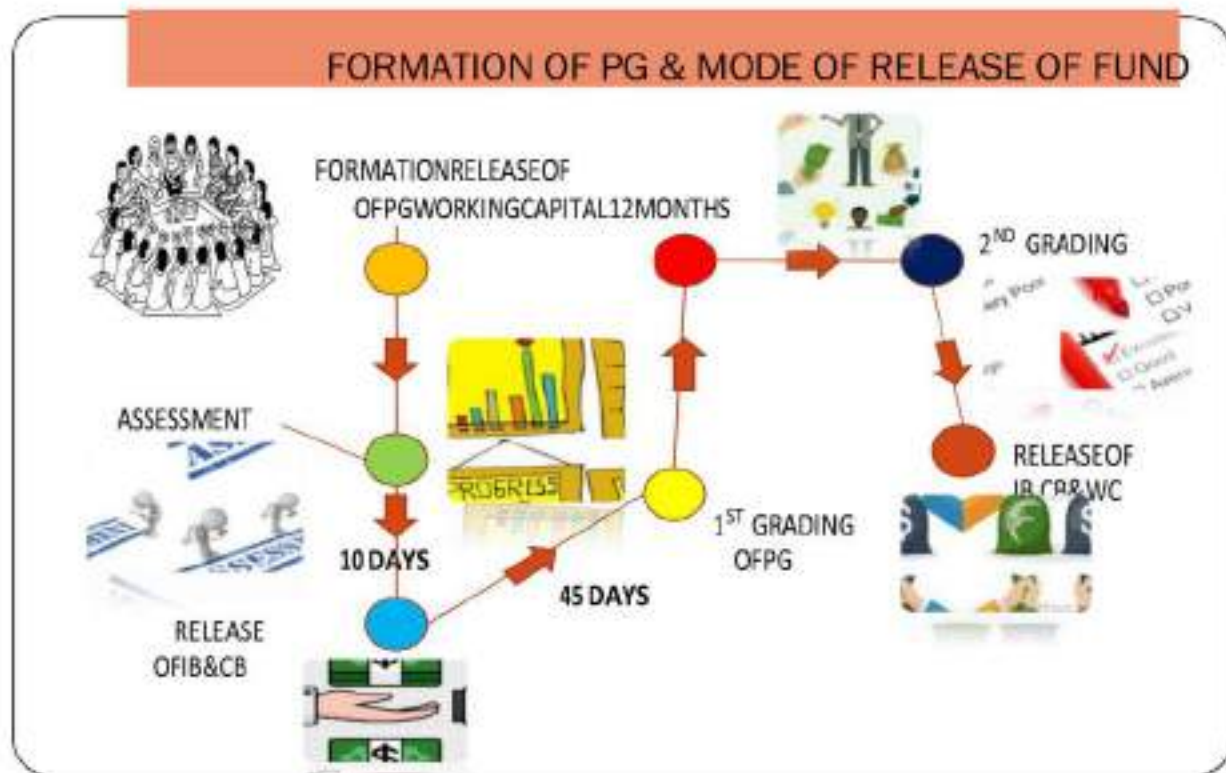
କୁଷ୍ଠର ପଦ୍ଧତି ନିମ୍ନଲିଖିତ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରେ ।

କଞ୍ଚାମାଲ କ୍ରୟ, ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଉତ୍ପାଦନ କାର୍ଯ୍ୟରେ କୁଷ୍ଠରଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶ ସେଲର ଅର୍ଥନୀତିର ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରେ ।

କୁଷ୍ଠର ସମସ୍ତ ଅଗ୍ରଗାମୀ ଏବଂ ପଛୁଆ ଲିଙ୍କେଜକୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାରେ ସହଜ କରିଥାଏ ।

ମାଲକ୍ରୋ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଉପରେ ଉତ୍ତମ ଚଦାରଖ ଏବଂ ଚାଷ୍ଟ୍ର ନୀତିକ୍ରମ ।

ପାଣ୍ଠି ରିଲିଫ୍ ମୋଡ୍

ଉତ୍ପାଦକ କମ୍ପାନୀର ଫର୍ମ:

PC କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ:

ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଇନଗତ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ବୃହତ ପରିମାଣର economic କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭାବରେ ଜଡ଼ିତ ହୋଇପାରିବେ ନାହିଁ, ଏବଂ ବଜାରକୁ ଉତ୍ପାଦନର ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ଉତ୍ପାଦକମାନଙ୍କୁ ସଦସ୍ୟ ତଥା ମାଲିକାନା ପରିଚାଳିତ ଉତ୍ପାଦକ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକରେ ଉତ୍ପାଦକମାନଙ୍କୁ ସଂଗଠିତ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ପାଦକ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଆସିବା ଜରୁରୀ ଅଟେ, କ୍ରେଡିଟ୍ ଏବଂ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ଏବଂ ଇନଫ୍ରାସ୍ଟ୍ରକ୍ଚର ପାଇଁ ପ୍ରବେଶ ।

ଭୂମିକା :

• ସଦସ୍ୟ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଗୁଣାତ୍ମକ ଇନଫ୍ରାସ୍ଟ୍ରକ୍ଚର ଯୋଗାଇବା, ଫସଲ ବୀମା, ଗୋରୁ ବୀମା ଇତ୍ୟାଦି ବୀମା ସେବାକୁ ସୁଗମ କରିବା, ଉତ୍ପାଦ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟତା ଏବଂ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ବିଷୟରେ ସୂଚନା ଟ୍ୟାଲେଲ ଡିଆରି କରିବା, ସଞ୍ଚୟ ଏବଂ loan ଭଳି ଆର୍ଥିକ ସେବା ଯୋଗାଇବା ଭଳି PC ସେବାଗୁଡ଼ିକ ଉପଲବ୍ଧ ହେବ ।

ଏକ ଉତ୍ପାଦକ କମ୍ପାନୀ କୃଷକ / କୃଷି ବିଜ୍ଞାନର ଏକ ଆଇନଗତ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ସଂସ୍ଥା ଭାବରେ ପରିଭାଷିତ ହୋଇପାରିବ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର standard of life ଉନ୍ନତ କରିବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଉପଲବ୍ଧ ସମର୍ଥନ, ଆୟ ଏବଂ ଲାଭଦାୟକ ସ୍ଥିତିର ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇପାରିବ । କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ 1956 ଅନୁଯାୟୀ, 10 ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି (କିମ୍ବା ଅଧିକ) କିମ୍ବା 2 ଟି ଅନୁଷ୍ଠାନ (କିମ୍ବା ଅଧିକ) କିମ୍ବା ଉଭୟ (10 ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ 2 ଅନୁଷ୍ଠାନ) ର ମିଶ୍ରଣ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଉତ୍ପାଦକ କମ୍ପାନୀ ଗଠନ କରାଯାଇପାରିବ:

• MOA:

ମେମ୍ବୋରେଣ୍ଡମ୍ ଅଫ୍ ଆସୋସିଏସନ୍ ହେଉଛି ଏକ କମ୍ପାନୀର ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ । ଯେଉଁ ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ କମ୍ପାନୀ ଗଠନ ହୋଇଛି ତାହା ଏଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ଏଥିରେ କମ୍ପାନୀର ଅଧିକାର, ଅଧିକାର ଏବଂ କ୍ଷମତା ଅଛି । ତେଣୁ ଏହାକୁ କମ୍ପାନୀର ଏକ ଚାର୍ଟର କୁହାଯାଏ । ଏହାକୁ କମ୍ପାନୀର ସମ୍ପାଦନ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ । ଏହା କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ବାହାର ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥିର କରେ ।

ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ କମ୍ପାନୀ ନାମ, ଠିକଣା, ବସ୍ତୁ ଏବଂ ପୁଞ୍ଜି ସମ୍ବନ୍ଧରେ MOA ସଂଶୋଧନ କରିପାରିବ ।

1. ମେମ୍ବୋରେଣ୍ଡମ୍ ଅଫ୍ ଆସୋସିଏସନ୍ ର ନାମ କୁଳ ।
2. ମେମ୍ବୋରେଣ୍ଡମ୍ ଅଫ୍ ଆସୋସିଏସନ୍ ର ପରିସ୍ଥିତି ଧାରା ।
3. ମେମ୍ବୋରେଣ୍ଡମ୍ ଅଫ୍ ଆସୋସିଏସନ୍ ର ଅବଜେକ୍ଟସ୍ କୁଳ ।
4. ମେମ୍ବୋରେଣ୍ଡମ୍ ଅଫ୍ ଆସୋସିଏସନ୍ ର ଦାୟିତ୍ୱ କୁଳ ।
5. ମେମ୍ବୋରେଣ୍ଡମ୍ ଅଫ୍ ଆସୋସିଏସନ୍ ର କ୍ୟାପିଟାଲ୍ କୁଳ ।
6. ମେମ୍ବୋରେଣ୍ଡମ୍ ଅଫ୍ ଆସୋସିଏସନ୍ ର ସଦସ୍ୟତା ଧାରା ।

ଆସୋସିଏସନର ଆର୍ଟିକିଲ୍:

ଏକ ମିଳିତ ଷ୍ଟକ୍ କମ୍ପାନୀର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ୍ । ଏଥିରେ କମ୍ପାନୀର ନିୟମ ଏବଂ ନିୟମାବଳୀ ବା ବାଲ-ନିୟମ ରହିଛି । ସେଗୁଡ଼ିକ କମ୍ପାନୀର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା ପରିଚାଳନା ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ଏହା ଏକ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ ।

ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ AOA ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଭିନ୍ନ ଧାରା ସଂପର୍କରେ କମ୍ପାନୀ AOA କୁ ସଂଶୋଧନ କରିପାରିବ ।

1. ଶେୟାରର ଶ୍ରେଣୀ, ସେମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ସଂଯୁକ୍ତ ଅଧିକାର ।
2. ସେୟାର ଭାଗରେ କଲ୍, ସେୟାର ସ୍ଥାନାନ୍ତର, ଜବରଦସ୍ତୀ, ସେୟାରର ରୂପାନ୍ତର ଏବଂ ପୁଞ୍ଜି ପରିବର୍ତ୍ତନ ।
3. ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ସେମାନଙ୍କର ନିଯୁକ୍ତି, କ୍ଷମତା, କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦି ।
4. ମିଟିଂ ଏବଂ ମିନିଟ୍, ନୋଟିସ୍ ଇତ୍ୟାଦି ।
5. ଖାତା ଏବଂ ଅଡିଟ୍ ।
6. ଅଡିଟରମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଏବଂ ଦରମା ।
7. ଭୋଟ୍, ପୋଲ୍, ପ୍ରଶ୍ନ ଇତ୍ୟାଦି ।
8. ଡିଭିଡେଣ୍ଡ ଏବଂ ରିଜର୍ଭ ।
9. ବନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ।
10. ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏବଂ ପରିଚାଳକ ବୋର୍ଡର ଚଣ କ୍ଷମତା ।
11. ସର୍ବନିମ୍ନ ସଦସ୍ୟତା ।
12. ସାଧାରଣ ସିଲ୍ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ସଂରକ୍ଷଣ ସମ୍ପର୍କୀୟ ନିୟମ ।
13. ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେୟଯୁକ୍ତ ଅଂଶଧନକୁ ଷ୍ଟକ୍ ରୂପାନ୍ତର କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିୟମ ଏବଂ ନିୟମାବଳୀ ।
14. ସେୟାର ଭାଗରେ ଲିଏନ୍ ।

ସମ୍ପର୍କିତ ଆବେଦନ ଦାଖଲ

- SPICE-ନାମ ।
- ପଞ୍ଜୀକୃତ ଅଫିସ୍ ଠିକଣା ।
- କମ୍ପାନୀର ମୋବାଇଲ୍ ନଂ ଏବଂ ମେଲ୍ ଆଇଡି ।

ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ଖୋଲିବା ।
 ସମସ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଠାରୁ ସହମତି ପତ୍ର ।
 ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଘୋଷଣା

ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଦଲିଲ (KYC)
 ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟଙ୍କ DSC (ଡିଜିଟାଲ୍ Signature ପ୍ରମାଣପତ୍ର) ।
 MoA & AoA

କର୍ପୋରେଟ ବ୍ୟାପାର ମନ୍ତ୍ରାଳୟର ଯାଞ୍ଚ କେନ୍ଦ୍ର ପଞ୍ଜୀକରଣ କେନ୍ଦ୍ର (CRC) ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ଅଫ୍ ଇନକୋର୍ପୋରେସନ୍ ପ୍ରଦାନ କରିବ ।

• ସମ୍ମିଶ୍ରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ।

• DIN- ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ପରିଚୟ ନଂ

କମ୍ପାନୀର ପାନ୍ ।

• TAN- ଟିକସ ରିହାତି ,କଲେକ୍ଟର ଆକାଉଣ୍ଟ ନଂ

• EPFO (EMPLOYEES 'PROVIDENT FUND ORGANIZATION)

• ESI (EMPLOYEES 'STATE INSURANCE)

ସମସ୍ତ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ପାଇଁ କେତେ ସମୟ ଆବଶ୍ୟକ?

ସମସ୍ତ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ ପାଇବା ପରେ 7-10 ଦିନ ଆବଶ୍ୟକ ।

କମ୍ପାନୀ କେଉଁ ଟିକସ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ?

ଆୟକର - ଲାଭ ଏବଂ ଜିଏସ୍ଟି ଉପରେ 25% ।

କେଉଁ ପ୍ରକାରର ଅଡିଟ୍ ଏବଂ ଅନୁପାଳନ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିୟମିତ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ କାର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଷର କେଉଁ ଭାଗରେ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ?

ଯେତେବେଳେ ରିଟର୍ନ ଦାଖଲ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ? ବର୍ଷର କେଉଁ ସମୟରେ କେବେ ଏବଂ କେଉଁ ଅନୁକରଣ ସମାପ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ?

ବିଧିଗତ ଅଡିଟ୍, ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଅଡିଟ୍, ବାର୍ଷିକ ROC ଦାଖଲ, DIN ଯାଞ୍ଚ, ଜିଏସ୍ଟି ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଇତ୍ୟାଦି ।

ପଞ୍ଜୀକରଣ ପରେ କମ୍ପାନୀ ସଂଶୋଧନ / ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିପାରିବ କି?

ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷକୁ ଅନୁମୋଦିତ କରିବା ପରେ କମ୍ପାନୀ ଏହାର ପୁଞ୍ଜି ଗଠନ, ଠିକଣା, ନାମ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏବଂ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିପାରିବ ।

PC ପଞ୍ଜୀକରଣ ସମୟରେ କେତେ ଜଣ ଆବଶ୍ୟକ କରନ୍ତି? (କେବଳ BOD କିମ୍ବା ଅନ୍ୟମାନେ ମଧ୍ୟ)?

ସର୍ବନିମ୍ନ 10 ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି (ପାଞ୍ଚ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ-କମ-ସଦସ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପାଞ୍ଚଜଣ ସଦସ୍ୟ) ।

ପଞ୍ଜୀକରଣ ପାଇଁ କୁଆଡ଼େ ଯିବେ? ଏବଂ କିଏ ଏହା କରିବ?

CS କିମ୍ବା CA କିମ୍ବା CMA କରିପାରିବେ । କର୍ପୋରେଟ୍ ବ୍ୟାପାର ମନ୍ତ୍ରାଳୟ, ଦିଲ୍ଲୀର ପ୍ରମାଣପତ୍ର ।

ଏକ PC ରେ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବିଭାଜିତ ବଣ୍ଟନ ପାଇଁ ପଦ୍ଧତିଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ଅନୁସରଣ କରାଯାଏ?

ସଦସ୍ୟମାନେ ପ୍ରାରମ୍ଭରେ କେବଳ ଉତ୍ପାଦ କିମ୍ବା ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଏପରି ମୂଲ୍ୟ ପାଇବେ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମାନେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିପାରନ୍ତି । ଅଟକାଯାଇଥିବା ରାଶି ପରେ ନଗଦ କିମ୍ବା ପ୍ରକାର କିମ୍ବା ଇକ୍ସିଟି ସେୟାର ବଣ୍ଟନ ଦ୍ଵାରା ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇପାରେ । ସଦସ୍ୟମାନେ ବୋନସ ସେୟାର ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ହେବେ ବାର୍ଷିକ ଆକାଉଣ୍ଟ ଅନୁମୋଦନ ହେବା ପରେ ପୃଷ୍ଠପୋଷକତା ବୋନସ୍ (ଡିଭିଡେଣ୍ଡ ପରି) ବଣ୍ଟନ ପାଇଁ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଉଛି - ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଆବାହକ ଅନୁପାତରେ ଅଂଶଧନ (ଅଂଶଧନ ବୁହେଁ) ଅନୁପାତରେ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ।

ସିଇଓ କିଏ ନିଯୁକ୍ତ କରନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ?

AoA ଅନୁଯାୟୀ ବୋର୍ଡ ଅଫ୍ ଡାଇରେକ୍ଟର୍ସ ଦ୍ଵାରା ଜଣେ ପୂର୍ଣ୍ଣକାଳୀନ ସିଇଓ ନିଯୁକ୍ତ ।

- ସିଇଓ ଜଣେ ସଦସ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ୍ ।
- ସିଇଓ ଉଭୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏବଂ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ନିକଟରେ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ।

ଜଣେ ସିଇଓଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ?

ଜଣେ ସିଇଓଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ:

- କମ୍ପାନୀର daily କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା ସହିତ ନିୟମିତ ପ୍ରକୃତିର ପ୍ରଶାସନିକ କାର୍ଯ୍ୟ;

ବୋର୍ଡର ସାଧାରଣ କିମ୍ବା Special ଅନୁମୋଦନ ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକ ପରିଚାଳନା କରନ୍ତୁ କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଅନୁମତି ଦିଅନ୍ତୁ;

ନଗଦ ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବା ପାଇଁ ଯୋଜନା;

ବ୍ୟବସାୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକୁ ଦସ୍ତଖତ କରନ୍ତୁ ଯେପରି ଉତ୍ପାଦକ କମ୍ପାନୀ ପାଇଁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ତରଫରୁ Authorised by board ହୋଇପାରେ;

ଆକାଉଣ୍ଟର ସଠିକ୍ ପୁସ୍ତକ ବଜାୟ ରଖିବା, ବାର୍ଷିକ ଆକାଉଣ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା, ଅଡିଟ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ବୋର୍ଡ ସମ୍ମୁଖରେ ଏବଂ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର ବାର୍ଷିକ ସାଧାରଣ ସଭାରେ ରଖିବା;

ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବାକୁ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ସୂଚନା ;

ବୋର୍ଡ ତାଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା କ୍ଷମତା ଅନୁଯାୟୀ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ;

ଲକ୍ଷ୍ୟ, ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ରଣନୀତି, ଯୋଜନା ଏବଂ ନୀତି ଗଠନରେ ବୋର୍ଡକୁ ସାହାଯ୍ୟ

ପ୍ରସ୍ତାବିତ ତଥା ଚାଲୁଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଇନଗତ ଏବଂ ନିୟାମକ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବୋର୍ଡକୁ ପରାମର୍ଶ ଏବଂ ଏହା ଉପରେ ଆବଶ୍ୟକ ପଦକ୍ଷେପ ସାଧାରଣ ବ୍ୟବସାୟରେ ଆବଶ୍ୟକ ପରି କ୍ଷମତା ବ୍ୟବହାର ;

ଏହିପରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ତିସଚାର୍ଜ କରନ୍ତୁ, ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ, ଯେପରି ବୋର୍ଡ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିନିଧିତ୍ଵ; ହୋଇପାରେ

ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କମ୍ପାନୀ meetings କିମ୍ବା ଜରୁରୀକାଳୀନ କିମ୍ବା ସ୍ଵଳ୍ପ ବିଜ୍ଞପ୍ତି meetings ପାଇଁ ସଦସ୍ୟ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ବୋର୍ଡକୁ ଠିକ୍ ସମୟରେ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିବା ।

ସପ୍ତାହ 3

ଦିନ 1 (ଶନିବାର- 24 ଜୁନ, 2023)

ଅଧିବେଶନ 1

ଶିକ୍ଷକ ନାମ: ପ୍ରଫେସର ରାମକୃଷ୍ଣ ପାଢ଼ି

ଅଧିବେଶନ ବିଷୟ: କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ସମୟ ପରିଚାଳନା

ଭାରତୀୟ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ଚିତ୍ରୋତ୍ପାଦନ ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ପାଦନ ବିବିଧତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ରାଜ୍ୟ-ଜ୍ଞାନ ତୁଳନା:

Major fabric	Major producing states	Share of overall production	Remarks
Saree	West Bengal	35.3%	The State of West Bengal dominates the saree production market but so does the North East (silk sarees from Assam and Tripura). In the south, saree production dominates in Tamil Nadu and Andhra Pradesh. Together these 5 States account for 78.6% of the handloom saree production in the country.
	Tamil Nadu	15.6%	
	Andhra Pradesh	13%	
	Assam	7.8%	
	Tripura	7%	

Major fabric	Major producing states	Share of overall production	Remarks
Shawls, Mekhla Chadder, Loi, stole, scarf, muffler	Assam	77.4%	The single State of Assam accounts for the bulk of the production of shawls (etc.).
	Manipur	4.9%	
	Arunachal Pradesh	4.6%	
	Nagaland	3.7%	
	Meghalaya	2.3%	
Angavastram, dhoti, sarong, lungi	Assam	42.6%	Four north eastern States, led by Assam's Angavastram (an integral element in the traditional worship at the Kamakhya temple, account for 78.5% of the production of these major fabrics. The only other State with a sizeable production is Tamil Nadu which is a major Angavastram producing State.
	Manipur	19.1%	
	Tripura	11.1%	
	Arunachal Pradesh	5.7%	
Towel, napkin, duster, gamcha	Assam	72.4%	Two States completely dominate the production of towels, cloth napkins and dusters, Assam and West Bengal. Together they account for 84.4% of the production in the country.
	West Bengal	12%	
	Manipur	4.2%	
	Meghalaya	2.9%	
	Tripura	2.2%	
Durries, rugs, mats	Uttar Pradesh	46.8%	The production of rugs, mats and carpets is dominated by Uttar Pradesh but there are other major producing States spread across north and east India, from durries in Haryana to rugs and floor mats (paposh) in Assam and Bengal.
	Assam	12.7%	
	Haryana	9.4%	
	Uttarakhand	4.5%	
	Himachal Pradesh	4.5%	

Major fabric	Major producing states	Share of overall production	Remarks
Dress material (Salwar, kameez, etc.), suiting, shirting, long cloth	Assam	23.6%	The production of dress materials is more widely spread than most other major fabrics, even though close to 54% of the production continues to come from the north eastern States. Chhattisgarh and Andhra Pradesh are also significant producers.
	Manipur	17.3%	
	Tripura	13.2%	
	Chhattisgarh	9.7%	
	Andhra Pradesh	5.6%	
Towel, napkin, duster, gamcha	Assam	72.4%	Two States completely dominate the production of towels, cloth napkins and dusters, Assam and West Bengal. Together they account for 84.4% of the production in the country.
	West Bengal	12%	
	Manipur	4.2%	
	Meghalaya	2.9%	
	Tripura	2.2%	
Durries, rugs, mats	Uttar Pradesh	46.8%	The production of rugs, mats and carpets is dominated by Uttar Pradesh but there are other major producing States spread across north and east India, from durries in Haryana to rugs and floor mats (paposh) in Assam and Bengal.
	Assam	12.7%	
	Haryana	9.4%	
	Uttarakhand	4.5%	
	Himachal Pradesh	4.5%	
Dress material (Salwar, kameez, etc.), suiting, shirting, long cloth	Assam	23.6%	The production of dress materials is more widely spread than most other major fabrics, even though close to 54% of the production continues to come from the north eastern States. Chhattisgarh and Andhra Pradesh are also significant producers.
	Manipur	17.3%	
	Tripura	13.2%	
	Chhattisgarh	9.7%	
	Andhra Pradesh	5.6%	

ଭଲ ଫଳାଫଳର ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବୁଣାକାରମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସମୟ ଏବଂ ଗୁଣବତ୍ତା ହେଉଛି ଦୁଇଟି ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରସଙ୍ଗ ।

ବୁଣାକାରମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣାନ୍ ହେଉଥିବା ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଆଲୋଚନା :

- 1) ସୋସିଆଲ ମିଡ଼ିଆରେ ରଙ୍ଗ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଏବଂ କ୍ରେତା ଦ୍ୱାରା ବାସ୍ତବ ସମୟ ବାଛିବା ।
- 2) ସଠିକ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଏବଂ ପ୍ରି ଅର୍ଡର କ୍ରୟ ଆବୁଷ୍ଟନିକତା ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭାବରେ କରାଯାଏ ନାହିଁ ଏବଂ କ୍ରେତାଙ୍କ ତଥ୍ୟ ଏବଂ କ୍ରୟ ସମ୍ପର୍କ ସମ୍ପର୍କ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି କରେ ।

ଅଧିବେଶନ ୨

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନାମ: ଶ୍ରୀ ଦୀପକ ଗୋୟଲ

ଅଧିବେଶନ ବିଷୟ: ବଜ୍ର ଅର୍ଚ୍ଚର ଯୋଜନା

ବର୍ତ୍ତମାନର ପରି ଏକ ବିଶ୍ୱ ବଜାରରେ ମାର୍କେଟିଂ ଜଗତ ଦିନକୁ ଦିନ ବଦଳିଯାଏ । କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ବିକ୍ରେତାମାନେ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଏବଂ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ଜାଣିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଲାଭଜନକ ହେବା ପାଇଁ ବଜାରର ଚାହିଦାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ତଥାପି ସମ୍ବଲପୁରୀ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରି ଏକ ପୁରୁଣା ପ୍ରଣାଳୀରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି ଏବଂ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱ ବଜାର ସହିତ ଖାପ ଖୁଆଇବା ପାଇଁ ବହୁତ ଦୂର ବାଟ ଅଛି ।

ଗୋଟିଏ ବ୍ୟବସାୟ ଦୁଇଟି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ତର ଉପରେ ନିର୍ମିତ:

ବିଶ୍ୱାସ ଏବଂ ନବସୃଜନ ।

ଅଭିନବ ନ ହୋଇ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟବସାୟ ଦକ୍ଷ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଏବଂ ଏହାର ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ସେବା କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବ ନାହିଁ । ବ୍ୟବସାୟ ଏବଂ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର ଗ୍ରାହକ କିଏ, ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ କିପରି ପହଞ୍ଚିବେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକତା କିପରି ପୂରଣ କରିବେ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ଗଭୀର ଭାବରେ ଜାଣିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯାହା ସମସ୍ତ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଲାଭଦାୟକ ଅଟେ । ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ଫେସବୁକ୍, ଇନଷ୍ଟାଗ୍ରାମ, whatsapp ୟୁଟ୍ୟୁବ୍, ଗୁଗୁଲ୍ ଡାଲିକା, ଷ୍ଟେସାଇଟ୍ ପରି ଏକ ବ୍ୟାପକ ବିଭାଗରେ ପହଞ୍ଚିବା ଏବଂ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱ ବଜାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଏବଂ ଡିଜିଟାଲ୍ ପଦ୍ଧତି ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି । ସମ୍ବଲପୁରୀ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରି ମଧ୍ୟ ଏହି ଡିଜିଟାଲ୍ ବିଜ୍ଞାପନ ଚେକ୍ସ୍ଟ୍ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ କରେ ଯାହା ପ୍ରତିବଦଳରେ ସେମାନଙ୍କୁ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ଚାହିଦା ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

କିନ୍ତୁ ପ୍ରଥମେ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିରେ ବୁଣାକାରମାନେ ଜାଣିବା କଥା ଯେ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ସହ କିପରି ସମ୍ପର୍କ ବଜାୟ ରଖିବା ଯାହା ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ପାଦର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିକ୍ରୟକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବ ଏବଂ ପ୍ରଭାବିତ କରିବ ।

ଉତ୍ତମ ଗ୍ରାହକ ସମ୍ପର୍କ ଗଢ଼ିବାର ଅନ୍ୟ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିଗ ହେଉଛି ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଠାରୁ ସେମାନଙ୍କର ପସନ୍ଦ ଜାଣିବାକୁ । ପାଇଁ ମତାମତ ଗ୍ରହଣ କରିବା । ତାପରେ, ନୂତନ ଉତ୍ପାଦ ବିକାଶ କିମ୍ବା ମତାମତ ଅନୁଯାୟୀ ବିଦ୍ୟମାନ ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକର ଇମ୍ପ୍ରୋଭାଇଜେସନ୍ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତୁ ।

ଶୁଦ୍ଧ ବ୍ୟବସାୟୀ, ହୋଲସେଲର, ୟୁନିଫର୍ମ [ଶିକ୍ଷାରୁଷ୍ଟ୍ର ପାଇଁ] ଇତ୍ୟାଦିରୁ କର୍ପୋରେଟ୍, ସରକାରୀ ଅଫିସ୍, ବଡ଼ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଚାହିଦା, ବିବାହ ପରି ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ବୁଣାକାରମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟକୁ ଅଧିକ ଲାଭଦାୟକ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ବହୁ ପରିମାଣର ଚାହିଦା ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ବୁଣାକାରମାନେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିମାଣର ଷ୍ଟକ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖିବା, ଅନ୍ୟ ବୁଣାକାରମାନଙ୍କ ସହିତ ଭଲ ସମ୍ପର୍କ ବଜାୟ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ କରନ୍ତି ।

ଶେଷରେ, ବୁଣାକାରମାନେ ଜାଣିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ସେମାନଙ୍କୁ ସମ୍ବଲପୁରୀ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱ ବଜାରକୁ ସ୍ଥାନୀୟ ତଥା ଉପଲବ୍ଧ କରାଇବା ପାଇଁ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଦିନ 2 (ରବିବାର- 25 ଜୁନ୍, 2023)

ଅଧିବେଶନ 1

ଶିକ୍ଷକ ନାମ: ସ୍ଥିରତା ଏବଂ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ।

ଅଧିବେଶନ ବିଷୟ: ଧ୍ୟାନ ଏବଂ କ୍ରୋଧ ପରିଚାଳନା ।

ଆମର Daily ଜୀବନରେ ମାନସିକତା ।

ଆମର ମନ ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ରହିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ ଚାଲିଯାଉଛି - ଯୋଜନା, ଚିନ୍ତା, ଅନୁତାପ, ସ୍ମରଣ, କିମ୍ବା ବିଚାର ଜଗତକୁ ସର୍ବଦା ଦୂରେଇ ଯାଏ । ଆମେ ଆଗାମୀ ଦିନର ସମୟସୀମା ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରୁଛୁ, ବ୍ୟବସାୟ କାରବାର ଲାଭଜନକ ହେବ କି ନାହିଁ କିମ୍ବା ପାରିବାରିକ ସମସ୍ୟା ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରୁଛୁ । ଏହି କାରଣରୁ ଆମର ଶକ୍ତି ସ୍ତର ହ୍ରାସ ପାଉଛି ଏବଂ ଆମେ ଭାବପ୍ରବଣ, ମାନସିକ, ଶାରୀରିକ, ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ସାମାଜିକ ଆଘାତ ଅନୁଭବ କରୁଛୁ । ଏହାର ଫଳାଫଳ, ଆମର ଆଚରଣ ବଦଳିଯାଏ ଏବଂ ଆମେ ଛୋଟ ଜିନିଷରେ କ୍ରୋଧିତ ହୋଇଥାଉ ।

ମାନସିକତା ଧ୍ୟାନ ଏବଂ କ୍ରୋଧ ପରିଚାଳନା ବିଷୟରେ ଆର୍ଟ ଅଫ୍ ଲିଭିଙ୍ଗ୍ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍ ଆମ ମନକୁ ଧ୍ୟାନ ସଚେତନତା ଅବସ୍ଥାରେ ରଖିବା ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଆମର ବ୍ୟବସାୟର ଅଭିବୃଦ୍ଧିରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ।

ମାନସିକତା ଏବଂ କ୍ରୋଧ ପରିଚାଳନାର ଲାଭ ।

1. ଚାପକୁ ବନ୍ଦ କରିଦିଏ ।
2. ଉଦାସୀନତା ଏବଂ ଚିନ୍ତାର ଲକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ ପରିଚାଳନା କରେ ।
3. ଜ୍ଞାନଗତ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି କରେ ଏବଂ ଅଛ୍ଟାପଣ କମିଯାଏ ।
4. ମସ୍ତିଷ୍କ ପାଇଁ ଭଲ ଏବଂ ଆମ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସୂଚନାମୂଳକ ସୃଷ୍ଟି କରେ ।
5. ଅତ୍ୟୁତ କାର୍ଯ୍ୟ ହେତୁ ପ୍ରବଳ ଯତ୍ନଶୀଳତା ପରିଚାଳନା କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ।
6. ସାମଗ୍ରିକ ସୁସ୍ଥତା ବଜାୟ ରଖେ ।
7. ଜୀବନର ଦକ୍ଷତା ଏବଂ ଗୁଣରେ ଉନ୍ନତି ଆଣେ ।
8. ଚାପମୁକ୍ତ ରହିବା ପାଇଁ ଉନ୍ନତ କାର୍ଯ୍ୟ ଜୀବନ ସଚ୍ଚଳନ ।
9. ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁହୂର୍ତ୍ତ, ଭାବନା, ଅନୁଭବ, କିମ୍ବା ଚିନ୍ତାଧାରା ପ୍ରତି ଗ୍ରହଣୀୟତା ବୃଦ୍ଧି କରେ । ଯେଉଁ କାରଣରୁ ଏହା ଚାପକୁ ହ୍ରାସ କରିଥାଏ ଏବଂ ସମ୍ପର୍କ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନରେ ଉନ୍ନତି କରିଥାଏ ।

ମାନସିକତା ଏବଂ କ୍ରୋଧ ପରିଚାଳନା ବ୍ୟାୟାମ ।

ଏହି 30 ମିନିଟ୍ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ ।

ପୁଷ୍ପ ଯୋଗ

1. ଆଙ୍ଗୁଠି ସହିତ ମୁଣ୍ଡ ମାଲିୟ କରନ୍ତୁ ।
2. ଧୀର ବେକ ଘୂର୍ଣ୍ଣନ ।
3. କାନ୍ଧ ଘୂର୍ଣ୍ଣନ ।
4. ମୁଣ୍ଡ ଘୂର୍ଣ୍ଣନ ।
5. ହାତ ଘୂର୍ଣ୍ଣନ ।
6. ଆଣ୍ଡୁ ଘୂର୍ଣ୍ଣନ ।
7. ଆଣ୍ଡୁ ଘୂର୍ଣ୍ଣନ ।

ନିଶ୍ଵାସ ପଶ୍ଚାସ Technique

1. ପରିଷ୍କାର ଏବଂ ଶାନ୍ତ ପରିବେଶ ସହିତ ଏକ ଆରାମଦାୟକ କୋଣରେ ବସନ୍ତୁ ।
2. ବଜ୍ରାସନରେ କିମ୍ବା ସୁଖାସନାରେ ବସନ୍ତୁ । ମେରୁଦଣ୍ଡକୁ ସିଧା ରଖନ୍ତୁ, କିନ୍ତୁ ଅଧିକ ଶକ୍ତ ନୁହେଁ; ଶରୀର ଆରାମଦାୟକ ।
3. ଛାତ ଆଡକୁ ପାଦୁଲି ସହିତ ଆଣ୍ଡୁ କିମ୍ବା ଜଙ୍ଘ ଉପରେ ହାତ ରଖନ୍ତୁ ।
4. ଶରୀର ବିଷୟରେ ସଚେତନ ହୁଅନ୍ତୁ । ଶରୀର ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ, ଶରୀରର ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରେ ଷ୍ଟେନ୍, ଟେନ୍ସନ୍ କିମ୍ବା ସେନ୍ସେସ୍ ଅଛି କି ନାହିଁ ଦେଖନ୍ତୁ ।
5. ନିଶ୍ଵାସ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ । ନିଶ୍ଵାସ କିପରି ନାକ ଦେଇ ପେଟକୁ ଏବଂ ନାକରୁ ବାହାରକୁ ପ୍ରବାହିତ ହେଉଛି ଦେଖନ୍ତୁ ।
6. ଡା'ପରେ ଚିତ୍ତରେ ଦେଖାଯାଇଥିବା ପରି ତୁମର ଖାଲି ମୁଣ୍ଡ କାନ୍ଧ ପାଖରେ ରଖ (ଆମର ଶକ୍ତି ସ୍ତର ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ପାଇଁ ଇଚ୍ଛୁକା ପ୍ରାଣାୟାମ ।

- ନିଶ୍ଵାସ ନିଅ ଏବଂ ହାତକୁ ଉପରକୁ ଉଠାନ୍ତୁ ଏବଂ ନିଶ୍ଵାସ ନେବାବେଳେ ପୁନର୍ବାର ହାତକୁ କାନ୍ଧ ନିକଟକୁ ଆଣ ।
7. ଏହାକୁ ଗୋଟିଏ ରାଉଣ୍ଡ ଭାବରେ 20 ଥର କରନ୍ତୁ । ଏହାକୁ ତିନି ରାଉଣ୍ଡ ପାଇଁ ପୁନରାବୃତ୍ତି କରନ୍ତୁ ।
  8. ଡା'ପରେ ମେରୁଦଣ୍ଡକୁ ଠିକ୍ ରଖିବା ପାଇଁ ସୁଖାସନାରେ ବସନ୍ତୁ । ଡା'ପରେ ନାଡ଼ିସୋହନ ପ୍ରାଣାୟାମ କରନ୍ତୁ ।

9. 10 ମିନିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଶ୍ୱାସ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ରଖିବା ଜାରି ରଖନ୍ତୁ | ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତୁମେ ଚିନ୍ତାଧାରା ବିଷୟରେ ସଚେତନ ହେବା (କିମ୍ବା ବିଭ୍ରାନ୍ତ କରିବା) ଧ୍ୟାନକୁ ନିଶ୍ୱାସକୁ ଫେରାଇ ଆଣ |

10. ଅଭ୍ୟାସକାରୀମାନେ ମନକୁ ଶାନ୍ତ କରିବାରେ ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଲାଭଦାୟକ ଏବଂ ମାନସିକତାକୁ ଗଭୀର କରିବାରେ ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଅନୁକ୍ରମଣିକା | ଏହା ଜୀବନର ପ୍ରତି ମିନିଟରେ ଅଭ୍ୟାସ କରିବା ଏକ ଘଟଣା ଭାବରେ ମାନସିକତାକୁ ସହଜ କରିଥାଏ |

11. ଆପଣଙ୍କର ଚାରୋଟି ଶକ୍ତି ଉପରେ ନଜର ରଖନ୍ତୁ (ଖାଦ୍ୟର ସଠିକ୍ ପରିମାଣ, 6 - 8 ଘଣ୍ଟା ବିଶ୍ରାମ, daily ନିଶ୍ୱାସ ପ୍ରଶ୍ୱାସ ବ୍ୟାୟାମ, ଧ୍ୟାନ ମନ) |

ଅଧିବେଶନ ୧

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନାମ: DR GEETANJALI

ଅଧିବେଶନ ବିଷୟ: ଚିକିତ୍ସା ପରାମର୍ଶ ଏବଂ ସାଧାରଣ ଚିକିତ୍ସା ଆଲୋଚନା

ସ୍ୱସ୍ଥ ରୁହନ୍ତୁ • Lifestyle ରେ ଥିବା ରୋଗକୁ ଦୂରେଇ ରଖନ୍ତୁ • ଚାପମୁକ୍ତ ଜୀବନ

ସ୍ୱସ୍ଥ ରହିବାକୁ ଏକ ସମନ୍ୱିତ ଉପାୟ ସହିତ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱସ୍ଥତା ଗାଇଡ୍ | ସ୍ୱସ୍ଥତା ପାଇଁ ଅଧିକ ସମୟ ଏବଂ ଅର୍ଥର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ | ଏହା କେବଳ ଉଚ୍ଚାଭିଳାଷର ଆବଶ୍ୟକ କରେ | ଆପଣ ଜାଣିଛନ୍ତି କି ସରଳ ଜୀବନ rules ନିୟମ ପାଳନ କରି ହଜମ ପ୍ରକ୍ରିୟା, ହୃଦ ରୋଗ, ମଧୁମେହ ଏବଂ ଅଧିକାଂଶ lifestyle ରୋଗକୁ ରୋକାଯାଇପାରିବ?

ୱେଲନେସ୍ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍ ହେଉଛି ଏହିପରି ରହସ୍ୟର ଏକ ଉତ୍ସାର ଏବଂ ଆପଣଙ୍କୁ ଏକ ସ୍ୱସ୍ଥ ଶରୀର ଏବଂ ମନ ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କର ରୋଡ୍ ମ୍ୟାପ୍ ଡିଜାଇନ୍ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ |

ଏହା ବହୁମୁଖୀ ଲାଭ ପ୍ରଦାନ କରେ:

ଏକାଧିକ ସ୍ଥିରତାକୁ ଉନ୍ନତ କରେ - ଶାରୀରିକ, ମାନସିକ ଏବଂ ଭାବପ୍ରବଣ |

ନିଦ୍ରାର ଗୁଣ ବୃଦ୍ଧି କରେ |

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମନ୍ୱୟ ଅନୁପସ୍ଥିତି ଏବଂ ଚିକିତ୍ସା ଖର୍ଚ୍ଚ ହ୍ରାସ |

ମନୋଭାବକୁ 'ରୋଗ' ରୁ 'ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ' କୁ ବଦଳାଇଥାଏ |

ଏହାର ରହସ୍ୟ ଶିଖନ୍ତୁ:

ଉ: ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧକ ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ଏବଂ ଅଭାବରୁ ଦୂରେଇ ରୁହନ୍ତୁ: Life Style ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ବ୍ୟବହାରିକ ଖାଦ୍ୟପେୟ ଚିପ୍ପ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ପୁଷ୍ଟିକର ଖାଦ୍ୟରେ ଅସୁବିଧା ନକରି ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧକ ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି କରିଥାଏ ।

ଚିନୋଟି ପ୍ରକାରର ଖାଦ୍ୟ ଅଛି :

1. ତାମସିକ: ଫିଜ, ପ୍ରକ୍ରିୟାକୃତ ଖାଦ୍ୟ, ଅଣ ଭେଜ, ମଦ୍ୟପାନ, ତମାଖୁ ଇତ୍ୟାଦି (କମ୍ ଶକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରେ)
2. ରାଜସିକ: ଚେଲିଆ ଏବଂ ମସଲାଯୁକ୍ତ ଖାଦ୍ୟ, ମିଠା ଇତ୍ୟାଦି (-VE ଚିହ୍ନାଧାରା ଏବଂ ଅସ୍ଥିରତା) ।
3. ସାତ୍ୟସିକ: ଫଳ, ପନିପରିବା, ଚାଜା ଖାଦ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦି (ଉଚ୍ଚ ଶକ୍ତି ଏବଂ ସୁଖ ପ୍ରଦାନ କରେ)

ଶରୀରକୁ ହାଇଡ୍ରେଟ୍ ଏବଂ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ରଖିବା ପାଇଁ ଜଣେ ଦିନରେ 3-4 ଲିଟର ପାଣି ନେବା ଉଚିତ୍ ।

“ଜାଇସା ଆକା ଖାଇସା ମନ୍” ଆମ ଶରୀର ଏବଂ ମନକୁ ସୁସ୍ଥ ରଖିବା ପାଇଁ ଆମ ଖାଦ୍ୟର ଜଳ ଗ୍ରହଣର ଯତ୍ନ ନେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

B. ନିଦ୍ରା ଅଭାବ ଏବଂ ଚାପ ପରିଚାଳନା କରନ୍ତୁ ।

ଯୋଗ, ଧ୍ୟାନ, ଏବଂ କିଛି ବ୍ୟବହାରିକ ଚିପ୍ପ ସହିତ ପୁନଃଜୀବିତ ଏବଂ ଚାପମୁକ୍ତ ରୁହ ।

ବୁଣା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ସମୟରେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ବସି ରହିବା କାରଣରୁ, ଆମେ ଗଣ୍ଠି ଯନ୍ତ୍ରଣା ପାଇଥାଉ (ଯେପରିକି ବେକ ଯନ୍ତ୍ରଣା, କାନ୍ଧ ଯନ୍ତ୍ରଣା, ବାହୁ ଯନ୍ତ୍ରଣା, ଗର୍ଜାଣୟ ସ୍ୱଷ୍ଟିଲାଲଟିସ୍, ହିପ ଯନ୍ତ୍ରଣା, ଆଣ୍ଡୁ ଯନ୍ତ୍ରଣା, ତଳ ପିଠି ଯନ୍ତ୍ରଣା ଇତ୍ୟାଦି) ଏବଂ ଆମେ ଅସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର ଅନୁଭବ କରୁ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏହା ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ । ଆମର କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଆଚରଣ ଉପରେ ।

• କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାବେଳେ, ସଠିକ୍ ସ୍ଥିତି ବଜାୟ ରଖନ୍ତୁ ଏବଂ ଆପଣଙ୍କର ପିଠିକୁ ସିଧା ରଖନ୍ତୁ ।

ଆପଣଙ୍କ ଶରୀର ଏବଂ ମନକୁ ବିଶ୍ରାମ ଦେବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଛୋଟ ବିରତି ନିଅନ୍ତୁ ।

ମାଲକ୍ରୋ ଗତି ବ୍ୟାୟାମ:

- 1। ହେଡ୍ ମସାଜ୍ ।
- 2। ବେକ ଘୂର୍ଣ୍ଣନ
- 3। ଆଗକୁ ଏବଂ ପଛକୁ ।
- 4। ପାର୍ଶ୍ୱକୁ
- 5। ଘଣ୍ଟା ଘୂର୍ଣ୍ଣନ ଏବଂ ଆଣ୍ଟିକ୍ଲକ୍ୱାଇଜ୍ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଘୂର୍ଣ୍ଣନ ।
- 6। କାନ୍ଧର ଗତିବିଧି ।
- 7। ଫ୍ଲେକ୍ସନ୍ ଘୂର୍ଣ୍ଣନ ।
- 8। କାନ୍ଧର ବିସ୍ତାର ।
- 9। ହାତ ବିସ୍ତାର
- 10। Clockwise ଏବଂ Anticlockwise ଘୂର୍ଣ୍ଣନ ।

i। ପ୍ରତ୍ୟେକ ଥର ରଙ୍ଗ କରିବା ସମୟରେ ଗ୍ଲୋବ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

ii। ଆଲର୍ଜି ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ସର୍ବନିମ୍ନ ଏକ୍ସପୋଜର୍ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ ।

C. ଉପଯୁକ୍ତ ରୁଟିନ୍: ଆପଣଙ୍କ ଶରୀରର ଆବଶ୍ୟକତା, ଆପଣଙ୍କ ସମୟ ଏବଂ ଆପଣଙ୍କ ସୁବିଧା ଅନୁଯାୟୀ ସର୍ବୋତ୍ତମ lifestyle ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ ।

D. lifestyle ଲୀ ରୋଗକୁ ଦୂରେଇ ରଖନ୍ତୁ: lifestyle ଲୀରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅତ୍ୟୁକ୍ତ କରନ୍ତୁ ଯାହା ଆପଣଙ୍କୁ ମଧୁମେହ, ହୃଦ ରୋଗ, ହଜମ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଇତ୍ୟାଦି ରୋଗକୁ ରୋକିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ।

ସପ୍ତାହ 4

ଦିନ 1 (ସୋମବାର- 3 ଜୁଲାଇ, 2023)

ଅଧିବେଶନ 1

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନାମ: ମୟଙ୍କ ଚିତ୍ରାଠୀ, ସିଇଓ, ରେଶାମଣ୍ଡି ।

ବିଷୟ: ବୁଣାକାରଜୀବନ ଉପରେ ରେଶାମଣ୍ଡିର ପ୍ରଭାବ ।

ମେ 2020 ରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ରେଶାମଣ୍ଡି ହେଉଛି ଫାର୍ମରୁ ଫ୍ୟାଶନ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଯୋଗ କରୁଥିବା ପ୍ରାକୃତିକ ତନ୍ତୁ ଯୋଗାଣ ଶୃଙ୍ଖଳା ପାଇଁ ଭାରତର ପ୍ରଥମ ଏବଂ ସର୍ବ ବୃହତ୍ ଡିଜିଟାଲ B2B ବଜାର ସ୍ଥାନ । ବାଙ୍ଗାଲୋର ଆଧାରିତ, ଆମେ ଏକ ସୁପର-ଆପ୍ ସହିତ ଏକ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ଚାଲିତ B2B କମ୍ପାନୀ ଯାହାକି ଭାରତରେ ପ୍ରାକୃତିକ ତନ୍ତୁ ସହିତ ବ୍ୟବସାୟକୁ ସକ୍ଷମ କରିବାକୁ କାମ କରୁଥିବା କମ୍ପାନୀ । ଆମେ ରେଶାମଣ୍ଡି ଶିଳ୍ପରୁ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲୁ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନ୍ୟ ପ୍ରାକୃତିକ-ଫାଇବର ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକରେ ସୂତା, ଜଟ, ପଶମ, ଲାଇଲନ୍ ଇତ୍ୟାଦିରେ ବିବିଧ ହୋଇପାରିଛି ରେଶାମଣ୍ଡି 100,000+ କୃଷକ, 10,000+ ସୂତା ଉତ୍ପାଦକ, 17,500+ ବୁଣାକାର ଏବଂ 18,500+ ଖୁଚୁରା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ସହ କାମ କରିସାରିଛୁ । ପ୍ରାକୃତିକ ତନ୍ତୁ ଯୋଗାଣ ଶୃଙ୍ଖଳାରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମେ ତୃଣମୂଳ ସ୍ତରରେ ଏକ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ସୃଷ୍ଟି କରିଛୁ । ଆମର ବ୍ୟବସାୟ ମଡେଲ୍ ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଆୟ ନିମ୍ନ ରେଖା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ରାଜସ୍ୱ ବୃଦ୍ଧି ହୁଏ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନର ମାନରେ ଉନ୍ନତି ହୁଏ ।

ଆଜି, ଆମେ କୃଷକ, ସୂତା ଉତ୍ପାଦନକାରୀ, ଗୋଟିଏ ପଟେ ବୁଣାକାର ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପଟେ ଖୁଚୁରା ବ୍ୟବସାୟୀ, ଉତ୍ପାଦକ, ରପ୍ତାନିକାରୀ, କର୍ପୋରେଟ୍, ଡିଜାଇନର୍ ଏବଂ ଶେଷ ଗ୍ରାହକକୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଅନେକ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରୁଛୁ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଆମେ ସମସ୍ତ Season ପାଇଁ ଅଞ୍ଚଳ-ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫ୍ୟାଶନ୍ ଟ୍ରେଣ୍ଡ ପୂର୍ବାନୁମାନ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରୁ । ଆମର B2B ମାର୍କେଟପ୍ଲେସ୍ reshamandi.com ମାଧ୍ୟମରେ ମଧ୍ୟ ପୂର୍ବ, ମୁରୋପ, ଉତ୍ତର ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ ଆମେରିକା ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ ପୂର୍ବ ଏସିଆକୁ ଆମର ତେନ୍ତୁ ରପ୍ତାନି ସହିତ, ଆମେ ସର୍ବଭାରତୀୟ ସ୍ତରରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରାକୃତିକ ଏବଂ ପୁନଃବ୍ୟବହୃତ କପଡ଼ା ପାଇଁ ଏକ ଷ୍ଟପ୍ ଗଡ୍‌ବ୍ୟସ୍ତଳ ହେବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖୁଛୁ । ଆମର ଏକ D2C ଇ-କମର୍ସ ପ୍ଲାଟଫର୍ମ, weaves.reshamandi.com ମଧ୍ୟ ଅଛି, ଯାହା ସମଗ୍ର ଭାରତରୁ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ସୂକ୍ଷ୍ମ Saree ପ୍ରଦାନ କରେ । ସ୍ଥାୟୀ ଫ୍ୟାଶନ ପାଇଁ ଏକ ଯୁବ କର୍ମଜୀବୀ ପ୍ରତିବନ୍ଧ I ରେଶାମଣ୍ଡି ହେଉଛି ଏକ କମ୍ପାନୀ ଯାହାକି ନୂତନତ୍ୱ ଏବଂ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ technology ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ । ରେଶାମଣ୍ଡି ଏହାର ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ସାମାଜିକ ଏବଂ economic ଉନ୍ନତି ସୃଷ୍ଟି ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଶେଷ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଏକ ପାନ-ଇଣ୍ଡିଆ ଇକୋସିଷ୍ଟମ୍ ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ସହଜ କରିବା ଯାହା ଦେଶକୁ ଏକ ବିଶ୍ୱ ପ୍ରାକୃତିକ ଫାଇବର ପାଖାପାଖିରେ ପରିଣତ କରିବା ।

ୱେବସାଇଟ୍: <https://reshamandi.com/> weaves.reshamandi.com

ମୁଁ କିପରି ମୋର CIBIL ରେଙ୍କରେ ଉନ୍ନତି କରିପାରିବି?

ତେଣୁ ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ ଯେ ଆପଣଙ୍କର ସମସ୍ତ loan ଠିକ୍ ସମୟରେ ଫେରସ୍ତ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଏକ ଉତ୍ତମ CIBIL ରାଙ୍କ ସହିତ ପୁରସ୍କୃତ ହୁଅନ୍ତୁ । ଅନେକ କମ୍ପାନୀ କମ୍ପାନୀ କ୍ରେଡିଟ୍ କାର୍ଡ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି । ଯଦି ଆପଣ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି, ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ ଯେ EMI ଗୁଡିକୁ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଦେଇ ଦିଅନ୍ତୁ କାରଣ ଏକ ବଳେୟା debt ଆପଣଙ୍କ CCR ଉପରେ ନକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ପକାଇପାରେ ଏବଂ ଆପଣଙ୍କର CIBIL ରାଙ୍କ ତଳକୁ ଆସିପାରେ ।

ଏକ CIBIL ସ୍କୋର ହେଉଛି ଏକ ସାଂଖ୍ୟିକ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଯାହା ଆପଣଙ୍କର କ୍ରେଡିଟ୍ ଫାଇଲଗୁଡିକର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଉପରେ ଆଧାରିତ । ସ୍କୋରଟି ଆପଣଙ୍କର କ୍ରେଡିଟ୍ ଯୋଗ୍ୟତାକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ମୁଖ୍ୟତଃ , ଏହି ସ୍କୋର ଆପଣଙ୍କର ଅତୀତର debt ପରିଶୋଧ, କ୍ରେଡିଟ୍ ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ କ୍ରେଡିଟ୍ ବ୍ୟବହାର ସଂଗୃହିତ ସୂଚନା ଉପରେ ଆଧାରିତ । ଏହି ସ୍କୋର ଛୋଟ କରେ ଯେ ଆପଣ loan ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ କି ନୁହେଁ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ଏକ CIBIL rank ହେଉଛି ଏକ ନମ୍ବର ଯାହା ଆପଣଙ୍କ କମ୍ପାନୀର କ୍ରେଡିଟ୍ ରିପୋର୍ଟ (CCR) କୁ ସାରାଂଶିତ କରେ । ଯେତେବେଳେ ଏକ CIBIL ସ୍କୋର ବିଶେଷ ଭାବରେ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ ପାଇଁ, CIBIL rank କମ୍ପାନୀଗୁଡିକ ପାଇଁ । ଅବଶ୍ୟ, ଏହି ମାନ୍ୟତା କେବଳ ସେହି କମ୍ପାନୀଗୁଡିକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ ଯେଉଁମାନଙ୍କର 10 ଲକ୍ଷରୁ 50 କୋଟି ମଧ୍ୟରେ loan ଅଛି ।

ଆପଣଙ୍କ CIBIL ସ୍କୋରକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା କାରକଗୁଡିକ କ'ଣ?

ଆସନ୍ତୁ ଦେଖିବା କିଛି ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ଯାହା ଆପଣଙ୍କ CIBIL ସ୍କୋରକୁ ନକାରାତ୍ମକ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରିବ:

ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଦେୟ ଆଚରଣ:

ଆପଣଙ୍କ ସ୍କୋର ଉପରେ ଆପଣଙ୍କର ଦେୟ ଇତିହାସ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ । ପ୍ରତି ମାସରେ ଆପଣଙ୍କ କ୍ରେଡିଟ୍ କାର୍ଡ ବିଲ୍ ଏବଂ EMI loan ଦେବା ଜରୁରୀ ଅଟେ । ଏକ CIBIL ବିଶ୍ଳେଷଣ ଅନୁଯାୟୀ [Finacial express ରିପୋର୍ଟ], 30 ଦିନର ଅପରାଧ ଆପଣଙ୍କ ସ୍କୋରକୁ 100 ପଏଣ୍ଟ ହ୍ରାସ କରିପାରେ । ଯଦି ଆପଣଙ୍କର ଏକାଧିକ କ୍ରେଡିଟ୍ କାର୍ଡ ସହିତ loans ଅଛି, ତେବେ ରିମାଇଣ୍ଡର୍ ଏବଂ ଆଲର୍ଟ ସେଟ୍ ଅପ୍ କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଛି, ଦେୟ ହରାଇବାକୁ କିମ୍ବା ବିଳମ୍ବ ନକରିବାକୁ । ଏକ ବଞ୍ଚିତ କିମ୍ବା ବିଳମ୍ବିତ ଦେୟ ଆପଣଙ୍କ ସ୍କୋରରେ ଖରାପ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୁଏ ଏବଂ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥାଏ ଯେ ଆପଣ credit ପରିଶୋଧ କରିବା ସହିତ ସମାନ ବୁଝନ୍ତି ।

ଉଚ୍ଚ କ୍ରେଡିଟ୍ ବ୍ୟବହାର ଅନୁପାତ:

ଆପଣଙ୍କର କ୍ରେଡିଟ୍ ବ୍ୟବହାର ଅନୁପାତ ଉପରେ ନଜର ରଖିବା ହେଉଛି ଏକ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ନିୟମ । ଏହା ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ କ୍ରେଡିଟ୍ ସୀମା ଅନୁପାତରେ ବ୍ୟବହୃତ କ୍ରେଡିଟ୍ ପରିମାଣ । ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଆପଣ ଆପଣଙ୍କର କ୍ରେଡିଟ୍ ସୀମାର 30% ବ୍ୟବହାର କରିବା ଠାରୁ ଅଧିକ ହେବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଯଦି ଆପଣଙ୍କର କ୍ରେଡିଟ୍ କାର୍ଡ ସୀମା 1 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା, ତେବେ ଆପଣ ପ୍ରାୟ 30,000 ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବା ଉଚିତ୍ । ଯଦି ଆପଣ ଆପଣଙ୍କର କ୍ରେଡିଟ୍ ସୀମାର 50% ରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟବହାର କରିଛନ୍ତି, ଏହା ଆପଣଙ୍କ ସ୍କୋର ଉପରେ ନକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ପକାଇପାରେ । ଏକ ଉଚ୍ଚ କ୍ରେଡିଟ୍ ଏକ୍ସପୋଜର ରହିବା loan ଦାତାମାନଙ୍କୁ ଏକ alert message ପଠାଇବ କାରଣ ଏହା ସୂଚାଇଥାଏ ଯେ ଆପଣ ଡିଫଲ୍ଟ ହେବାର ଅଧିକ ବିପଦରେ ଅଛନ୍ତି ।

ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ loan :

ଆପଣଙ୍କର ବକେୟା debt ପରିଶୋଧ କରିବାକୁ ଆପଣ ସର୍ବଦା ନିଶ୍ଚିତ ହେବା ଉଚିତ୍ । ଯେତେବେଳେ ତୁମର କ୍ରେଡିଟ୍ ରିପୋର୍ଟରେ ଆପଣଙ୍କର ଅନାଦାୟ ଦେୟ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୁଏ, ଏହା ଆପଣଙ୍କର ସ୍କୋରରେ ଏକ ଟୋଲ୍ ନେଇଥାଏ । ପରିମାଣ ଅଳ୍ପ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବକେୟା ଦେୟ ପରିଶୋଧ କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

କେବଳ ସର୍ବନିମ୍ନ ରାଶି ଦେୟ:

ଧାର୍ଯ୍ୟ ସର୍ବନିମ୍ନ ପରିମାଣ ହେଉଛି ପ୍ରିକ୍ସିପାଲ୍ ର ଏକ ଛୋଟ ଅଂଶ ଯାହା ପ୍ରତି ମାସରେ ବକେୟା । ଯଦି ଆପଣ କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ କେବଳ ସର୍ବନିମ୍ନ ପରିମାଣ ଦେବେ ତେବେ ଆପଣ ଏକ debt ଜାଲରେ ପଡ଼ିପାରନ୍ତି । କେବଳ ସର୍ବନିମ୍ନ ରାଶି ଦେଇ debt ଉପରେ ଗଢ଼ିବା ଆପଣଙ୍କ ବକେୟା ବାଲାନ୍ସ ଉପରେ ସୁଧ compound କୁ ନେଇଥାଏ । ତେଣୁ, ଆପଣଙ୍କର କ୍ରେଡିଟ୍ କାର୍ଡ ବିଲ୍‌କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଦେବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହା ଖରାପ ପରିଶୋଧ ଆଚରଣକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ ।

ଏକାଧିକ କ୍ରେଡିଟ୍ ଆବେଦନ କରିବା:

ଯେତେବେଳେ ଆପଣ ଏକ loan କିମ୍ବା କ୍ରେଡିଟ୍ କାର୍ଡ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରନ୍ତି, loan ଦାତାମାନେ ଆପଣଙ୍କର କ୍ରେଡିଟ୍ ଯୋଗ୍ୟତା ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନେ ଆପଣଙ୍କର କ୍ରେଡିଟ୍ ରିପୋର୍ଟ ବାହାର କରି ଏହା କରିବେ । ଏହାକୁ ଏକ କଠିନ ଅନୁସନ୍ଧାନ କୁହାଯାଏ । ଯଦି ଆପଣ ଏକାଧିକ application ପଠାନ୍ତି, ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଏକ ସମୟରେ ଏକାଧିକ କ୍ରେଡିଟ୍ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଘଟୁଛି । ଏହି କଠିନ ଅନୁସନ୍ଧାନଗୁଡ଼ିକ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଆପଣଙ୍କ ସ୍କୋରକୁ ନକାରାତ୍ମକ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥାଏ । ଏହା ଆପଣଙ୍କୁ କ୍ରେଡିଟ୍ ଅତିରିକ୍ତ ଆଗ୍ରହୀ ଦେଖାଯିବ । ଯଦି ଆପଣଙ୍କର loan କିମ୍ବା କ୍ରେଡିଟ୍ କାର୍ଡ ଆବେଦନ ନିକଟରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ହୋଇଛି, ତୁରନ୍ତ କ୍ରେଡିଟ୍ ପାଇଁ ଆବେଦନ ନକରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଛି । ଆପଣଙ୍କର CIBIL ସ୍କୋରକୁ ଉନ୍ନତ କରିବା ଏବଂ ତା'ପରେ ପୁନର୍ବାର ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଭଲ ।

ଦିନ 2 (TUESDAY- 4 ଜୁଲାଇ, 2023)

ଅଧ୍ୟବେଶନ 1

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନାମ: ପ୍ରଫେସର ଡଃ ଅରୁଣ କୁମାର ମିଶ୍ର

ଅଧ୍ୟବେଶନ ବିଷୟ: **Book Keeping** ଏବଂ ଜିଏସ୍ଟି ।

ଜିଏସ୍ଟି ଅଧୀନରେ ଟ୍ୟାକ୍ସ ସଂରଚନା:

CGST	<ul style="list-style-type: none"> • Stands for Central GST • Tax collected by Central Government • Applicable on supplies within the state
SGST	<ul style="list-style-type: none"> • Stands for State GST • Tax collected by State Government • Applicable on supplies within the state
UTGST	<ul style="list-style-type: none"> • Stands for Union Territory GST • Tax collected by Union Territory • Applicable on supplies within the Union Territory
IGST	<ul style="list-style-type: none"> • Stands for Integrated GST • Tax collected is shared between Centre and State • Applicable on interstate and import transactions

କିଏ ପଞ୍ଜିକରଣ କରିବା ଜରୁରୀ?

10 ଲକ୍ଷ / 20 ଲକ୍ଷ ଉପରେ କାରବାର ।

• ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଯୋଗାଣକାରୀ ।

ଯେଉଁ ରାଜ୍ୟରୁ ଯୋଗାଣ ହେଉଛି ସେହି ରାଜ୍ୟରେ କେବଳ ଆବଶ୍ୟକ ।

• ଯେଉଁମାନଙ୍କ ଉପରେ ରିଭର୍ସ ଚାର୍ଜ ଅଧୀନରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଟ୍ୟାକ୍ସ ଦେବାର ଦାୟିତ୍ୱ ଅଛି ଯଥା ପରିବହନ ଏକ୍ସିଜେଟର ।

• ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ବାଣିଜ୍ୟ ଅପରେଟର (ECO)

• ଏଜେଣ୍ଟସ୍

ପଞ୍ଜୀକରଣ ପଦ୍ଧତି:

• କେବଳ PAN ଆଧାରିତ ।

• ରାଜ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ପୃଥକ ପଞ୍ଜିକରଣ ।

ବ୍ୟବସାୟର ଏକ ମୁଖ୍ୟ ସ୍ଥାନ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ କରିବାର 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଏକ ଆବଶ୍ୟକ ।

ସାଧାରଣ ପୋର୍ଟାଲ୍

ପଞ୍ଜୀକରଣ

ଦେୟ

ରିଟର୍ନ ଫାଇଲ୍

ଜିଏସ୍ଟି ପୋର୍ଟାଲ୍: www.gst.gov.in

ପଞ୍ଜୀକରଣ ପାଇଁ କିପରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ?

ତତ୍କାଳୀନ ଆବଶ୍ୟକ:

ପ୍ରମୋଟରଙ୍କ ଫଟୋ,

ବ୍ୟବସାୟ ପରିସରର proof ପ୍ରତିଛବି,

ବ୍ୟାଙ୍କ ପାସବୁକ୍ ର ପ୍ରଥମ ପୃଷ୍ଠା |

ଅଗ୍ନିଭିକ୍ଷା ଭରିବା ସରଳ ଏବଂ 10 ରୁ 15 ମିନିଟ୍‌ରୁ ଅଧିକ ସମୟ ନିଏ ନାହିଁ |

ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବିନାମୂଲ୍ୟରେ | ଯଦି ଆପଣ ଟିକସ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ସେବା ନିଅନ୍ତି, ତେବେ ଆପଣଙ୍କୁ କେବଳ ତାଙ୍କ ଦେୟ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ |

ଅଧିକ ଏହି ଅଂଶ ଭରିବା ପରେ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ତତ୍କାଳୀନ ଗୁଡ଼ିକ ଅପଲୋଡ୍ ହୋଇଗଲେ, ଆପଣ ARN (ସ୍ୱୀକୃତି ରେଫରେନ୍ସ ନମ୍ବର) ପାଇବେ |

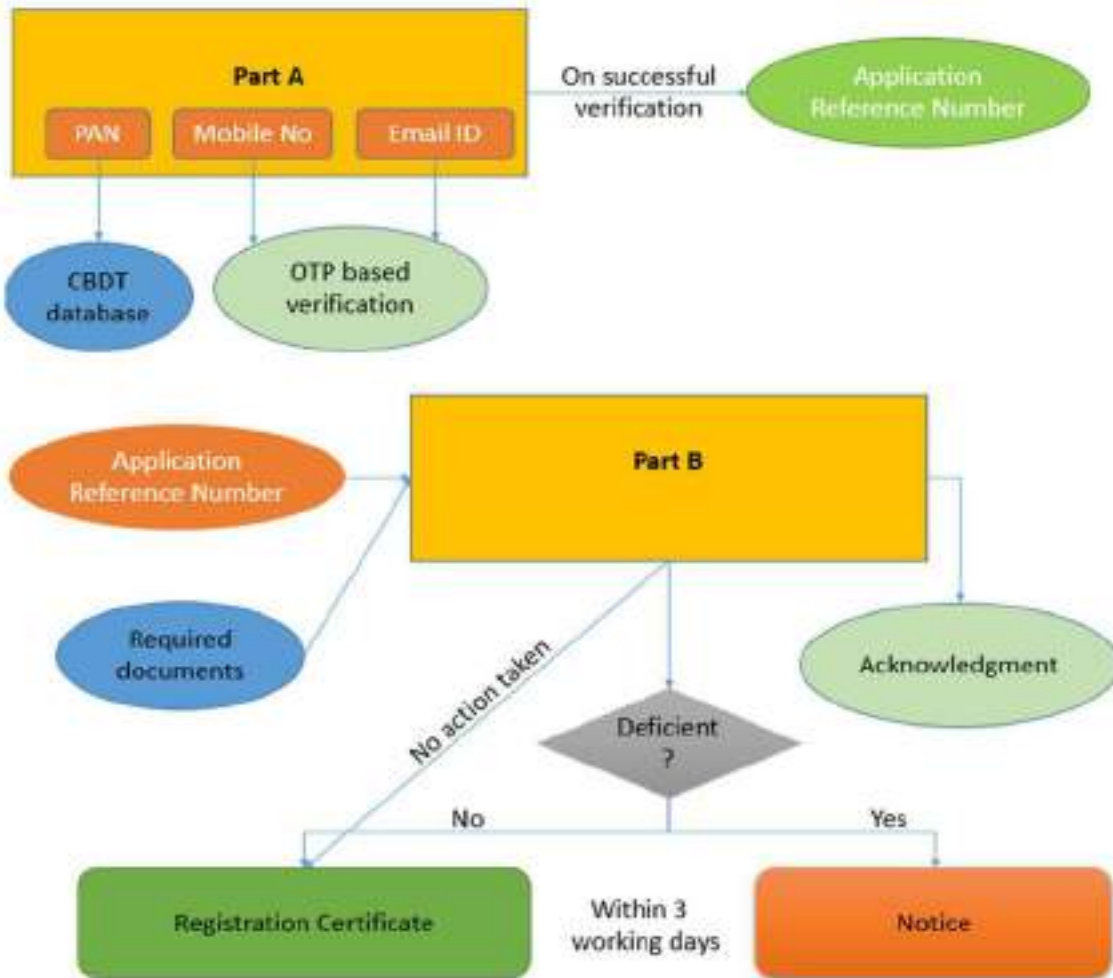
ନୂତନ ପଞ୍ଜୀକରଣ:

ପଞ୍ଜୀକରଣ ପାଇଁ କିପରି ଆବେଦନ କରିବେ?

ସାଧାରଣ ପୋର୍ଟାଲ୍‌ରେ www.gst.gov.in |

A ଭାଗ A: PAN + ମୋବାଇଲ୍ ନଂ | + ଇ-ମେଲ୍ ID |

ଏଥିରୁ ଭରିବା ପରେ ଫୁଁ କ'ଣ ପାଇବି?

- ଆପଣ ARN ପାଇବେ ।

ପାଇଁ, ଆଧାର ପରି ସବିଶେଷ ତଥ୍ୟ ଇନକମ ଟ୍ୟାକ୍ସ ଏବଂ UIDAI ସହିତ ମେଳ ହେବ ।

- ଯଦି ତୁଟି ଆଏ, ତୁଟି ଏବଂ ସମାନ ସଂଶୋଧନ କରିବାର ଉପାୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ଇମେଲ ପଠାଯିବ ।

ମୁଁ କେବେ RC ପାଇବି?

3 କାର୍ଯ୍ୟଦିବସ ମଧ୍ୟରେ ।

- ଯଦି ଟ୍ୟାକ୍ସ ଅଫିସରଙ୍କର ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ ଅଛି, ତେବେ ସେ ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇବେ ଯାହା ଇମେଲ ଦ୍ୱାରା ଆପଣଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆସିବ ।

- ଦୟାକରି 7 କାର୍ଯ୍ୟଦିବସ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତୁ ।

- ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ 7 କାର୍ଯ୍ୟଦିବସ ମିଳିବ । ସେ ଆଉ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ଜିଏସ୍ଟି ରିଟର୍ନ ଷ୍ଟେଟମେଣ୍ଟ:

- GSTR1: ବାହ୍ୟ ଯୋଗାଣର ବିବୃତ୍ତି: ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସର 10TH |
- GSTR2: ଭିତର ଯୋଗାଣର ବିବୃତ୍ତି: ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସର 15 ତାରିଖ |
- GSTR3 ମାସିକ GST ଫେରସ୍ତ: ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସର 20 |
- GSTR9: ବାର୍ଷିକ GST ଫେରସ୍ତ |
- GSTR 9B: ପୁନଃସଂଯୋଗ ବିବୃତ୍ତି |

ଜିଏସ୍ଟି ପାଇଁ HSN କୋଡ୍:

- <https://taxindiaonline.com/RC2/pdfnoti/gst/misc/HSN-Codes-for-GST-Enrolment.pdf>

କଟନ୍ HSN କୋଡ୍ ର 52 ଅଧୀନରେ ବର୍ଗୀକୃତ ହୋଇଛି | ସେହି ଅନୁଯାୟୀ, ଗାନ୍ଧୀ ଟୋପି ଏବଂ khadee ସୂତା ପରି କୁଟନରୁ ନିର୍ମିତ ସାମଗ୍ରୀ ଜିଏସ୍ଟିରୁ ମୁକ୍ତ ଅଟେ। ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ କପା ଏବଂ ସୂତା ସାମଗ୍ରୀ 5% ଜିଏସ୍ଟିକୁ ଆକର୍ଷିତ କରିଥାଏ |

ଅନଲାଇନ୍ ପ୍ଲଟଫର୍ମରେ ଆପଣଙ୍କର ଉତ୍ପାଦ ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ GSTIN ନମ୍ବର ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ |

ହ୍ୟାଣ୍ଡଲିଙ୍ଗ୍ ସହିତ ଟେକ୍ସଟାଇଲ୍ ସେକ୍ଟର ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଜିଏସ୍ଟି ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ |

କଞ୍ଚାମାଲ, ପ୍ୟାକେଜିଂ ଏବଂ ପୋଷାକ ଉତ୍ପାଦନରେ ବ୍ୟବହୃତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଇନପୁଟ କ୍ରୟ ଉପରେ ଜିଏସ୍ଟି ଦାବି କରାଯାଇପାରେ |

ଟିକସଦାତା ଜିଏସ୍ଟି ପୋର୍ଟାଲରେ ଫର୍ମ GST RFD-01 ରେ ଫେରସ୍ତ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବେ |

ଛୋଟ ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ Book Keeping Basics:

- ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କଠାରୁ କମ୍ପାନୀ ଏକ ଅଲଗା ସଂସ୍ଥା |
- ଏକ କମ୍ପାନୀର ନିଜସ୍ୱ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟ ଅଛି; ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନାମରେ ନୁହେଁ |
- କମ୍ପାନୀର ମାଲିକ ମଧ୍ୟ କମ୍ପାନୀର ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ହୋଇପାରନ୍ତି |
- ମାଲିକ ଦରମା ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ଲାଭ ପାଇପାରିବେ |

ଆକାରଣିଂ ସମୟ ହେଉଛି ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ: ଏପ୍ରିଲରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ |

ଆକାରଣିଂ ଚୁମର ସମସ୍ତ କାରବାରକୁ ଗ୍ରାହ କରେ ଏବଂ ଚୁମର କାରବାରକୁ ସମ୍ପତ୍ତି, ଦାୟିତ୍ଵ ,ରାଜସ୍ଵ ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ବର୍ଣ୍ଣାକୃତ କରେ |

ସମ୍ପତ୍ତି ଖାତା:

ଜମି ଏବଂ ନିର୍ମାଣ

- ବ୍ୟାଙ୍କରେ ନଗଦ ଏବଂ ନଗଦ ଟଙ୍କା |
- ଉପକରଣ
- ଅସମାପ୍ତ / ସମାପ୍ତ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ସାମଗ୍ରୀ |

Liability Account :

- Loan

ମାଲିକମାନଙ୍କର ପୁଞ୍ଜି |

ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କଠାରୁ କ୍ରେଡିଟ୍ |

ବେତନ ଆକାରଣିଂ |

ଜିଏସ୍ଟି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର |

ଲାଭ ସ୍ଥାନାନ୍ତର

ରାଜସ୍ଵ ଖାତା

ବ୍ୟବସାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ମାଧ୍ୟମରେ ଆୟ |

ବ୍ୟାଙ୍କଗୁଡିକରୁ ସୁଧ ଆୟ |

ଖର୍ଚ୍ଚ ଖାତା

ଇନପୁଟ୍ ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟ |

Loans ଉପରେ ସୁଧ ଏବଂ ମୂଳ ଦେୟ |

କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦରମା, ମଜୁରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେୟ |

ବିଲ୍ଡିଂ, ବିଦ୍ୟୁତ୍, ଟେଲିଫୋନ୍, ବିଜ୍ଞାପନ ଇତ୍ୟାଦି ଉପରେ ଭଡା

ଜିଏସ୍ଟି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର ।

ପରିବହନ ମୂଲ୍ୟ, ଆଇନଗତ ଦେୟ,

ସ୍ୱୀକୃତ କ୍ୟାପିଟାଲ୍:

ଦିନିକିଆ ବ୍ୟବସାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ନଗଦ ଆବଶ୍ୟକ । ଏହାର ଦୁଇଟି ଉପାଦାନ ଅଛି:

ସ୍ୱାମୀତ୍ୱ ସମ୍ପତ୍ତି

ସମ୍ପତ୍ତି ଯାହା ଏକ ଆକାଉଣ୍ଟ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ନଗଦ ଆକାରରେ ରୂପାନ୍ତର ହୋଇପାରିବ ।

ନଗଦ ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କ ବାଲାନ୍ସ

Debtors କିମ୍ବା ଗ୍ରହଣୀୟ ଖାତା ।

• ଗ୍ରହଣ ଯୋଗ୍ୟ ବିଲ୍ ।

ଷ୍ଟକ୍ କିମ୍ବା ଉତ୍ସାର

ସ୍ୱାମୀତ୍ୱ Liabilities ହେଉଛି ସେହି ବାହ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦାବି ଯାହା ଏକ ଆକାଉଣ୍ଟ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଦେୟ ପାଇଁ ପରିପକ୍ୱ ହେବାର ଆଶା କରାଯାଏ ଏବଂ credit ଦାତା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

• Account

ଦେୟ ବିଲ୍,

ବେତନ ଏବଂ ଦରମା

• ଭଡା, କର ଇତ୍ୟାଦି ।

ଉତ୍ସାର ପରିଚାଳନା:

ଉତ୍ସାରର ପ୍ରକୃତି ।

ଉତ୍ସାର ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକତା ।

ଉତ୍ସାର ପରିଚାଳନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

ଉତ୍ସାର ପରିଚାଳନା techniques ।

ଉତ୍ସାର ବିନିଯୋଗ ।

ଚୟନକାରୀ ଉତ୍ସାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ।

ଭଣ୍ଡାର ପରିଚାଳନା ପ୍ରକ୍ରିୟା ।

Working କ୍ୟାପିଟାଲ୍ ପରିଚାଳନା:

ସର୍ବଦା ସାମ୍ପ୍ରତିକ ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ସାମ୍ପ୍ରତିକ liabilities ଠାରୁ ଅଧିକ ହେବା ଉଚିତ୍ ।

ନଗଦ ପରିଚାଳନା

ଭଣ୍ଡାର ପରିଚାଳନା

Debt ଦାତା ପରିଚାଳନା

Credit ଦାତା / ଯୋଗାଣକାରୀ ପରିଚାଳନା

Non-liquid ସାମ୍ପ୍ରତିକ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିଚାଳନା ।

ବ୍ୟାଜଗୁଡ଼ିକ ସହିତ negotiation

Daily book keeping ଫର୍ମାଟ୍:

July 2, 2023	255000			
		Items	Debit	Credit
		Wage	15000	
		Dyes	12000	
		Raw Silk	22000	
		Machine tools	8000	
		Cotton Yarn	14000	
		Saree sold		76000
		Cotton Dhoti		18000
		Day Closed	71000	94000
	Closing Balance			
	278000			
July 3, 2023	Opening Balance			
	278000	Wage	19000	
		Dyes	16000	
		Raw Silk	15000	
		Machine tools	5000	
		Cotton Yarn	12000	
		Saree sold		45000
		Cotton Dhoti		15000
		Day Closed	67000	60000
	Closing Balance			
	271000			

Swarojgar କ୍ରେଡିଟ୍ କାର୍ଡ ସିମ୍ (SCC ସିମ୍):

ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ ସିଷ୍ଟମରୁ ଏକ ନମନୀୟ, ଅସୁବିଧାମୁକ୍ତ ଏବଂ ବ୍ୟୟବହୁଳ mannerରେ ଛୋଟ କାରିଗର, ହସ୍ତତନ୍ତ ବୁଣାକାର, ସ୍ୱୟଂ ନିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି, ମାଇକ୍ରୋ ଉଦ୍ୟୋଗୀ ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ତଥା ସମୟାନୁବର୍ତ୍ତୀ credit ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ SCC ସିମ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଛି ।

ଏହି ଯୋଜନା ସମସ୍ତ ବାଣିଜ୍ୟିକ ବ୍ୟାଙ୍କ, ଆରଆରବି ରାଜ୍ୟ ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କ, ଡିସିସିବି / ପିଏସି ଏବଂ ଅନୁସୂଚିତ ପ୍ରାଥମିକ ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଛି ।

ସ୍ଥିର ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ / କିମ୍ବ କାର୍ଯ୍ୟର ପୁଞ୍ଜି ଆବଶ୍ୟକତା / ପୁନରାବୃତ୍ତିରେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ବିନିଯୋଗ ପୂରଣ କରିବାକୁ borrower ପ୍ରତି 25,000 / - ।

ଏହି ଯୋଜନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଏକ ଲାମିନେଟ୍ କ୍ରେଡିଟ୍ କାର୍ଡ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ସିମ୍: • ଜାତୀୟ ହସ୍ତତନ୍ତ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (NHDP): - 500 ରୁ 2000 ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ର ଏକାଗ୍ରତା ସହିତ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ କୁଷ୍ଠରଗୁଡିକ ଚିହ୍ନଟ କରିବାକୁ Rs.60.00 ଲକ୍ଷ, ଡାଲିମ, ଲଗେଜ୍ ଏବଂ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ବିତରଣ, ସାଧାରଣ ସୁବିଧା କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ କର୍ମଶାଳା ଭଳି ସୁବିଧା ଯୋଗାଇବା ।

• ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ କୁନକର ଯୋଜନା: 18 ରୁ 59 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବୁଣାକାରକୁ ବୀମା କଭର ପ୍ରଦାନ । ଯଦି ବୀମା ପ୍ରିମିୟମର Rs40 / - ବୁଣାକାର ହିତାଧିକାରୀ ବହନ କରନ୍ତି, ତେବେ ବହନ କରାଯିବ । ବୁଣାକାର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରାକୃତିକ ମୃତ୍ୟୁ ପାଇଁ Rs60,000 / - ଆକସ୍ମିକ ମୃତ୍ୟୁ କିମ୍ବ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଅକ୍ଷମତା ଏବଂ ଆଂଶିକ ଅକ୍ଷମତା ପାଇଁ, ବୀମା ସୁବିଧା ପାଇଁ Rs75,000 / - ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

• ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବୀମା ଯୋଜନା: ଜାତୀୟ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବୀମା ଯୋଜନାର ମଡେଲରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ ସହିତ ସହଯୋଗ କରି ବୁଣାକାରମାନଙ୍କୁ ହସ୍ତତନ୍ତ ବୁଣାକାରମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇବା ।

ସୂତା ଯୋଗାଣ ଯୋଜନା: ଏହି ଉପାଦାନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଯୋଗ୍ୟ ହସ୍ତତନ୍ତ ବୁଣାକାରଙ୍କୁ ସବସିଡିଯୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ସୂତା ଉପଲବ୍ଧ କରାଇବା ଯାହା ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ କ୍ଷେତ୍ରକୁ basic କଞ୍ଚାମାଲର ନିୟମିତ ଯୋଗାଣ ସହଜ ହେବ ।

ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ: ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ବୁଣାକାରଙ୍କୁ ବୁଣାକାରଙ୍କୁ ପ୍ରି ଏବଂ ପୋଷ୍ଟ ବୁଣା ସୁବିଧା ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ସାଧାରଣ ସୁବିଧା କେନ୍ଦ୍ର ଗଠନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଛି । ସେହିଭଳି କଞ୍ଚାମାଲ, ସମାପ୍ତ ଷ୍ଟକ୍ ଏବଂ WCS ର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମୂଲ୍ୟବାନ ସ୍ଥାନକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ଅବସ୍ଥାରେ ରଖିବା ପାଇଁ ଗୋ-ଡାର୍ ଡିମାଣ୍ଡ କରାଯିବ ।

ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ସେକ୍ଟରକୁ ଓଡ଼ିଶା ସୁଧ ସବଭେନସନ୍ ସିମ୍: ବୁଣାକାର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ credit ପ୍ରବାହକୁ ପୁନିଭିତ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ହସ୍ତତନ୍ତ ବୁଣାକାରଙ୍କ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ପୁଞ୍ଜି loans ର 7% ସୁଧ ଉପାଦେୟତା। ନିକଟରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ବୁଣାକାରମାନଙ୍କୁ 2.5 %% ଅତିରିକ୍ତ ସୁଧ ଉପାଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଛନ୍ତି ।

• ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ସେକ୍ଟରରେ SHG ଗୁଡ଼ିକୁ ଖାର୍ଜିଂ କ୍ୟାପିଟାଲ୍ loans ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କ DCCB କୁ ST ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ କ୍ରେଡିଟ୍ ସୀମା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ସୂତା କ୍ରୟ ଏବଂ କପଡା ମାର୍କେଟିଂ ପାଇଁ ନଗଦ କ୍ରେଡିଟ୍ ।

ଅଧିବେଶନ ୨

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନାମ: ଯଶୋବନ୍ତ ନାୟକ

ଅଧିବେଶନ ବିଷୟ: ଚିମ୍ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ

ନେତୃତ୍ୱ ଅଧିବେଶନ: -

ପ୍ରଥମେ ସମସ୍ତ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ଚିମ୍ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୋଷ୍ଠୀ ନିଜର ନେତା ଚୟନ କରିଥିଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳ ସେମାନଙ୍କ ନେତାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ୭ ମିନିଟ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଫୁଲମାଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ଏବଂ ସୁନ୍ଦର, ଲମ୍ବା ଏବଂ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଭଳି ଦିଗରେ ଫୁଲମାଲ ମାନଦଣ୍ଡ ପୂରଣ କରିବା ବିଷୟରେ ମାର୍କ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ଦେବେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳର ନେତାଙ୍କୁ ବାହାରକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଗୁପ୍ତଚରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯେପରି ଚିମ୍ ପ୍ରକାରର ନେତା ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ, କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଅଭିନୟ କରୁଥିବା କେହି ଜାଣିପାରିବେ ନାହିଁ । ଏହିପରି, ଜଣେ ଜିଲ୍ଲେର ହେବେ, ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଶାନ୍ତ ରହିବେ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହ କାମ କରିବେ, ଏବଂ ତୃତୀୟଟି ଜଣେ ନେତା ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ଏବଂ ଅନ୍ୟକୁ ଦାୟିତ୍ୱ ନଦେବା ସହିତ ତାଙ୍କ ଦଳର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଜଡ଼ିତ ହେବେ ନାହିଁ । ତା'ପରେ ସେମାନଙ୍କ ନେତାଙ୍କ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ସମସ୍ତେ ଫୁଲ ଫୁଲମାଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ । କାର୍ଯ୍ୟଟି ଅତ୍ୟନ୍ତ ରୋମାଞ୍ଚକର ।

ଶେଷରେ ସମସ୍ତ ଦଳ ଏକ ଫୁଲମାଲ ତିଆରି କଲେ । ଦେଖାଗଲା ଯେ ନେତା ସମସ୍ତଙ୍କ ସହ ଶାନ୍ତ manner ରେ କାମ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ୨ ଟି ଦଳ ଅପେକ୍ଷା ଦଳର ଫୁଲମାଲ ଅଧିକ ସୁନ୍ଦର, ଲମ୍ବା ଏବଂ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଥିଲା । ଶେଷରେ ଏହି ଲମ୍ବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ସହିତ ଆମେ ୩ ପ୍ରକାରର ନେତୃତ୍ୱ ପାଇଲୁ ଯଥା ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ, democratic ,independent ଏବଂ ଲାଭସେତ୍ୱ ଫାୟାର୍ ନେତା । ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ନେତାଙ୍କ ସହ ସମସ୍ତେ ଖୁସି ଥିବାବେଳେ democratic ,independent ନେତାଙ୍କ ସହ ଦଳର ସଦସ୍ୟମାନେ ଖୁସି ନଥିଲେ ଏବଂ ଲାଭସେତ୍ୱ ଫାୟାର୍ ନେତାଙ୍କ ସହ ଦଳ ନିଜସ୍ୱ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ ଲାଗି ରହିଥିଲା । ପରିଶେଷରେ ସମସ୍ତ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କଲେ ଯେ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ନେତାଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଦଳ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଉତ୍ତମ ଅଟେ । କିନ୍ତୁ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଯଦିଓ କ୍ଷମତାସାଧନ ନେତା କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ସମୟରେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ମନୋଭାବ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସଦସ୍ୟମାନେ ତାଙ୍କ ଅଧୀନରେ କାମ କରିବାକୁ ଖୁସି ନଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତମ କିମ୍ବା ତୁରନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ ଏହା ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଯେପରି ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଭଲ କରନ୍ତି, ତେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ମାଧ୍ୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ଏହି ସମୟରେ, ଲାଭସେତ୍ୱ ଫାୟାର୍ ସିଷ୍ଟମ ବହୁତ ଭଲ କାମ କରେ । ତେଣୁ, ଆମେ ସମସ୍ତ ପରିସ୍ଥିତି କିମ୍ବା ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ଦଳ କିମ୍ବା ଗୋଷ୍ଠୀକୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା / ନେତୃତ୍ୱ ଦେବା ଉଚିତ୍ । ବୁଣାକାର ଭାଇ ଓ ଭଉଣୀମାନଙ୍କୁ ଏହା ଏକ ବାର୍ତ୍ତା ଯେ ଯଦି ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନର ପରିସ୍ଥିତିକୁ ବଜାୟ ରଖିବାରେ ନେତାଙ୍କ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିବା ତେବେ ଆମେ ଜଣେ ଭଲ ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ଉଦ୍ୟୋଗୀ ହୋଇପାରିବା ।

ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ ଅଧିବେଶନ: -

ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଆମେ ସମୁଦାୟ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ 2 ଗୋଷ୍ଠୀରେ ବିଭକ୍ତ କରିଥିଲୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଜଣେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଚୟନ କରନ୍ତି ଚାର୍ଟ ପେପରରେ ଏକ ମାଙ୍କଡ଼ର ଫଟୋ ଦିନା ଲାଞ୍ଜ ଦିନା ଏକ କୃତ୍ରିମ ଲାଞ୍ଜ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା ଯାହାକୁ ଏକ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଫଟୋରେ ସ୍ଥାନ ଦିଅନ୍ତୁ । ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀଙ୍କ ଆଖି ଏକ କପଡ଼ାରେ ଆଚ୍ଛାଦିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ରୁମ୍ ମାଙ୍କଡ଼ର ଫଟୋ କେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଛି ସେ ବିଷୟରେ ସେମାନଙ୍କର କ idea ଶିଥି ଧାରଣା ନାହିଁ । ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀଙ୍କୁ ଫଟୋ ର ଉପଯୁକ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ କୃତ୍ରିମ ଲାଞ୍ଜ ସହିତ ରଖାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଗୋଷ୍ଠୀ ସଦସ୍ୟମାନେ ସମସ୍ତ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀମାନଙ୍କୁ ସଠିକ୍ ଦିଗରେ ଯିବାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିବାବେଳେ, ବିପରୀତ ଭାବରେ ଅନ୍ୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ସଦସ୍ୟମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ଭୁଲ୍ ଦିଗକୁ ଯିବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରି ସେମାନଙ୍କୁ ବିଭ୍ରାନ୍ତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ । ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ପ୍ରଥମ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ମାଙ୍କଡ଼ର ଲାଞ୍ଜକୁ ଠିକ୍ ସ୍ଥାନରେ ରଖିବାରେ ଅସମର୍ଥ ହୋଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ମଧ୍ୟ ତାହା କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ହୋଇଥିଲେ । ଏଠାରେ ଏହା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନିଆଯାଇପାରେ ଯେ ନକାରାତ୍ମକ ମନୋଭାବ ହେଉଛି ଏକ ସାଧାରଣ ଘଟଣା ଯାହା ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ବିଭ୍ରାନ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ସର୍ବଦା ଏକ ସକ୍ରିୟ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିବ ଯଥା ପ୍ରୋଗ୍ରାମ / କାର୍ଯ୍ୟ । ବେଳେବେଳେ ସେମାନେ ହୁଏତ ବହୁତ ପରାମର୍ଶ ଦେଇପାରନ୍ତି ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ପଦକ୍ଷେପ ପାଇଁ ବୁଦ୍ଧ ଏବଂ ବୁଦ୍ଧ ସୃଷ୍ଟି କରେ ତେଣୁ ଏଠାରେ ଆମକୁ ଏକ ସକରାତ୍ମକ ଉପାୟ ଖୋଜିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେଉଁଥିରେ ଆମକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ନିଜକୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯିଏ ପ୍ରକୃତରେ ଆମର ସଫଳତା ଚାହୁଁଛି ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବ ।

ସପ୍ତାହ 5

ଦିନ 1 (ଶନିବାର- 8 ଜୁଲାଇ, 2023)

ଅଧିବେଶନ 1

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନାମ: ପ୍ରଫେସର ଦୀପ୍ତିରାଜନ୍ ମହାପାତ୍ର ଏବଂ ପ୍ରଫେସର ମର୍ଲିନ୍ ନନ୍ଦା ।

ଅଧିବେଶନ ବିଷୟ: ବ୍ୟବସାୟ ବିକାଶରେ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ଏବଂ ପ୍ଲୁଟଫର୍ମର ବ୍ୟବହାର ।

ଅଗ୍ଲୁଇନ୍ ପ୍ଲୁଟଫର୍ମର ବ୍ୟବହାର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବୁଣାକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଭିଜ୍ଞତା ବାଣ୍ଟିବା:

- ଟିକେଟ୍ ବୁକିଂ

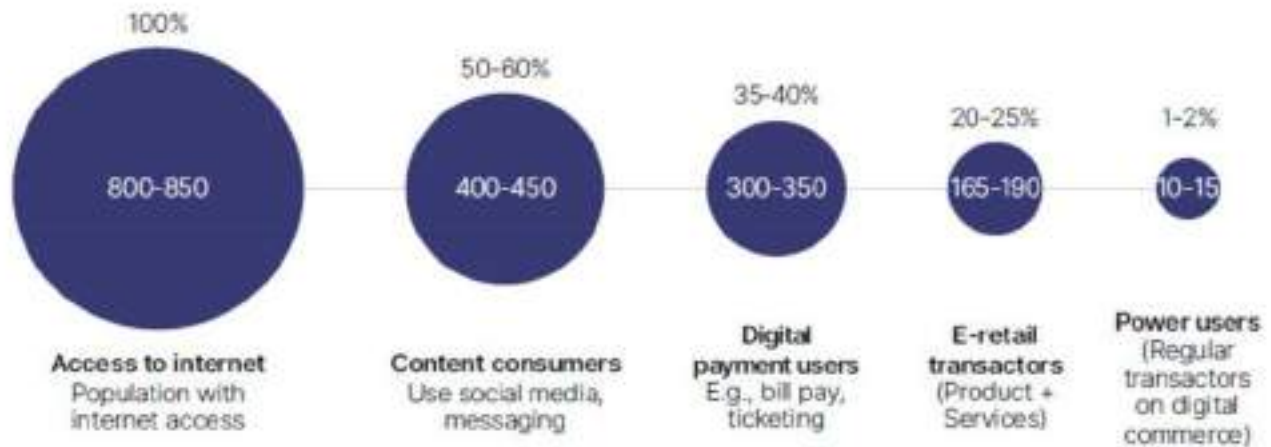
ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ଡାଇନଲୋଡ୍ କରନ୍ତୁ ।

ପେମେଣ୍ଟ ଆପ୍

- ଲଜିଷ୍ଟିକ୍ସ (DTDC)
- ନେଟୱାର୍କ
- ଉଭାବନ

ଆର୍ଥିକ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ।

India online consumers funnel 2022, million

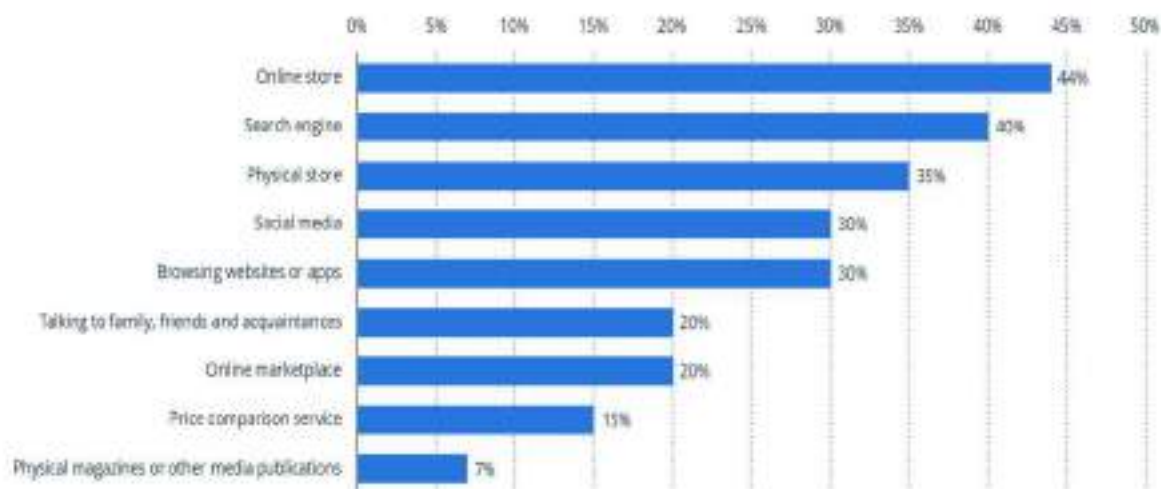
Source: IBEF, TRAI

Comparative internet penetration, 2022.

	India	China	US	Brazil	Indonesia	South Africa
Per capita income USD	2,256	12,556	70,248	7,507	4,332	7,055
Internet users % of population	60-65	70-75	90-95	80-85	70-75	65-70
Digital commerce users % internet users	20-25	85-90	85-90	45-50	75-80	65-70
Digital commerce % of total retail market	6-7	25-30	14-16	15-20	20-25	2-5

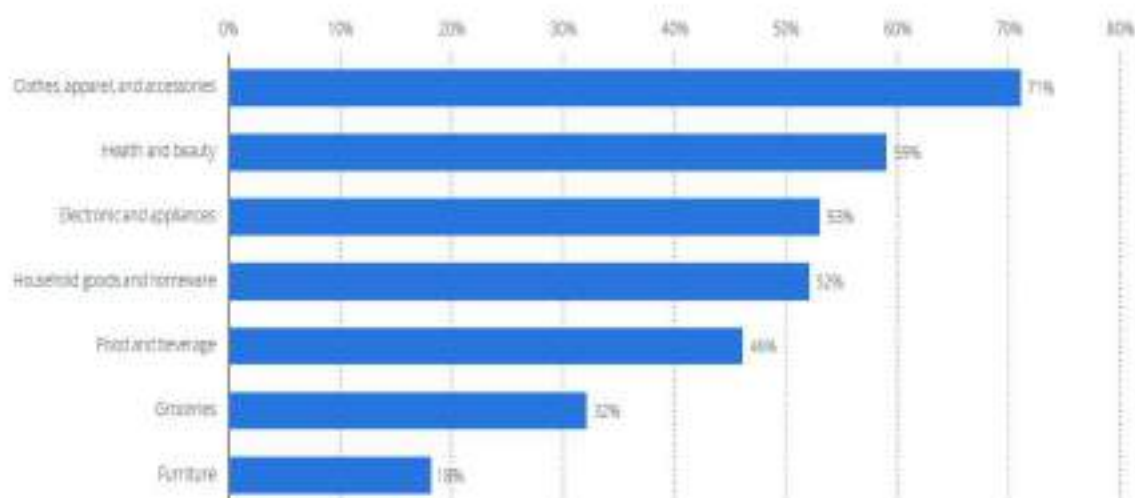
Source: Data Reportal, UN Census Bureau, International Trade Administration, Singapore Dept. of Statistics, World Bank, IBEF, TRAI

ସର୍ବିଂ ଆଚରଣ: ଅଗ୍ରଣୀ ଚ୍ୟାନେଲ ଯେଉଁଠାରେ କେବଳ ୪ ଗ୍ରାହକମାନେ ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବିଂ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତି ।

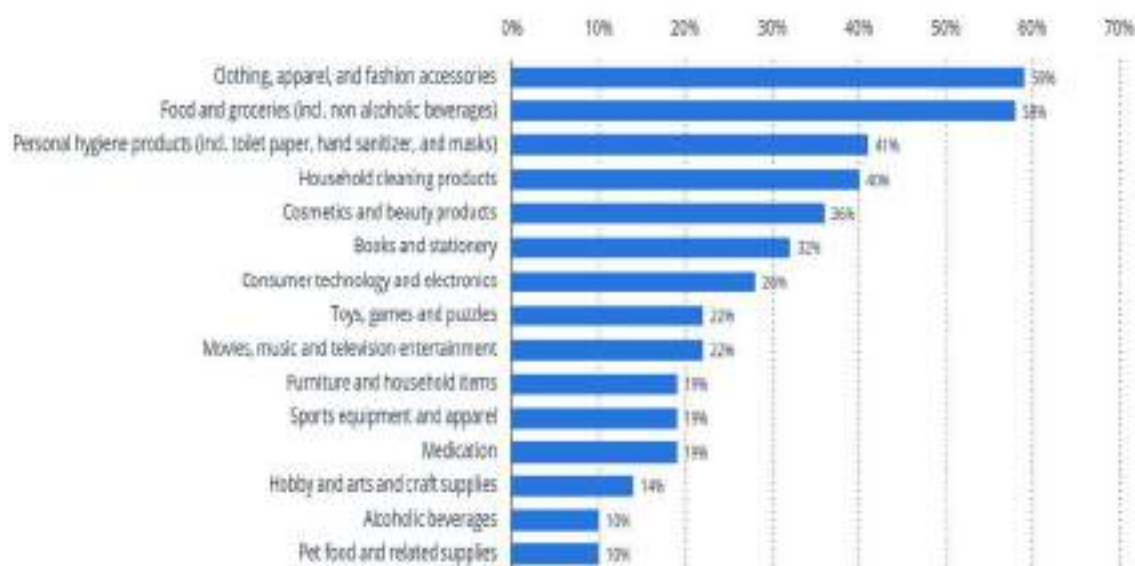

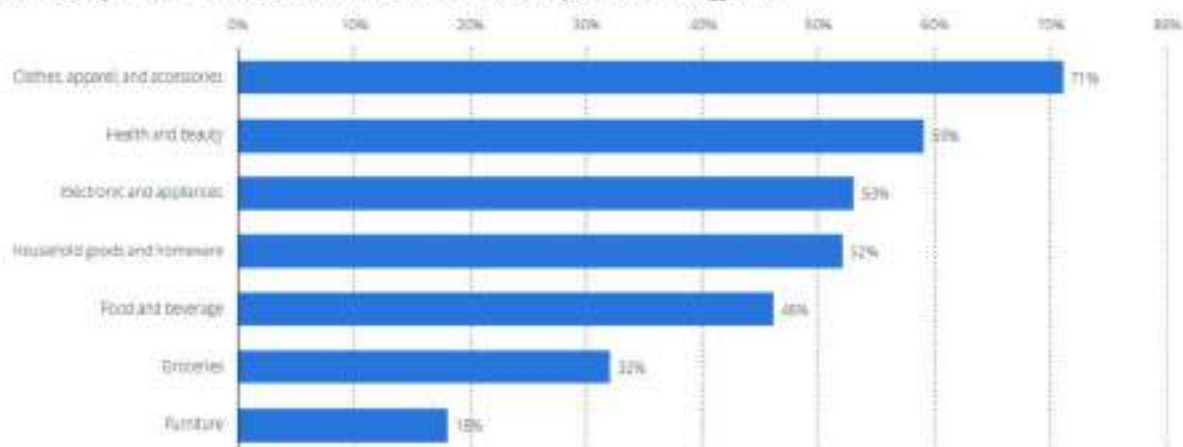
ଯୋଗିଆଳ ନିଜିଆ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କରେ ସପିଂ ବର୍ଗ:

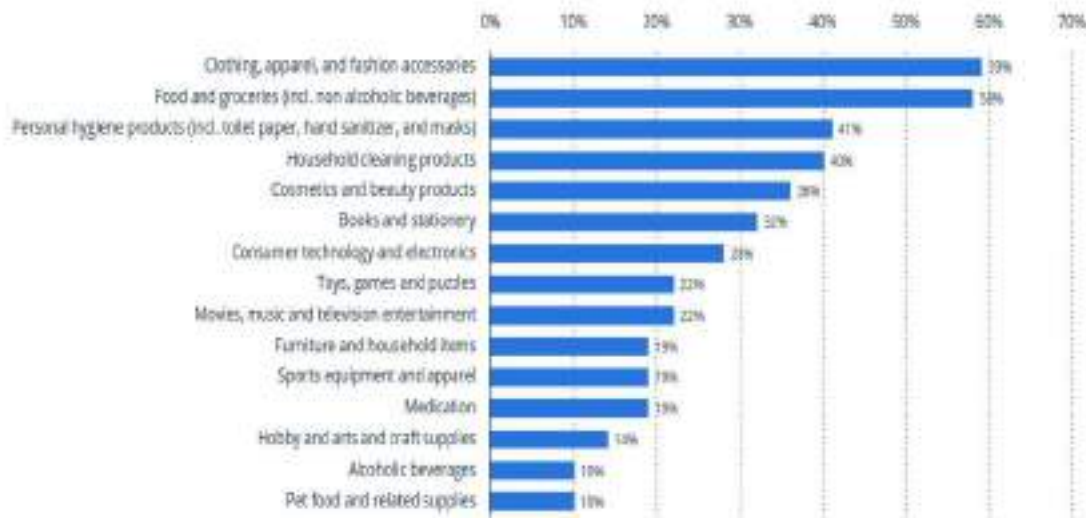
ଭାରତରେ ଅନଲାଇନରେ ବିଶାୟାଉତ୍ପାଦନ ଅଧିକାଂଶ ସାଧାରଣ ଉତ୍ପାଦ:

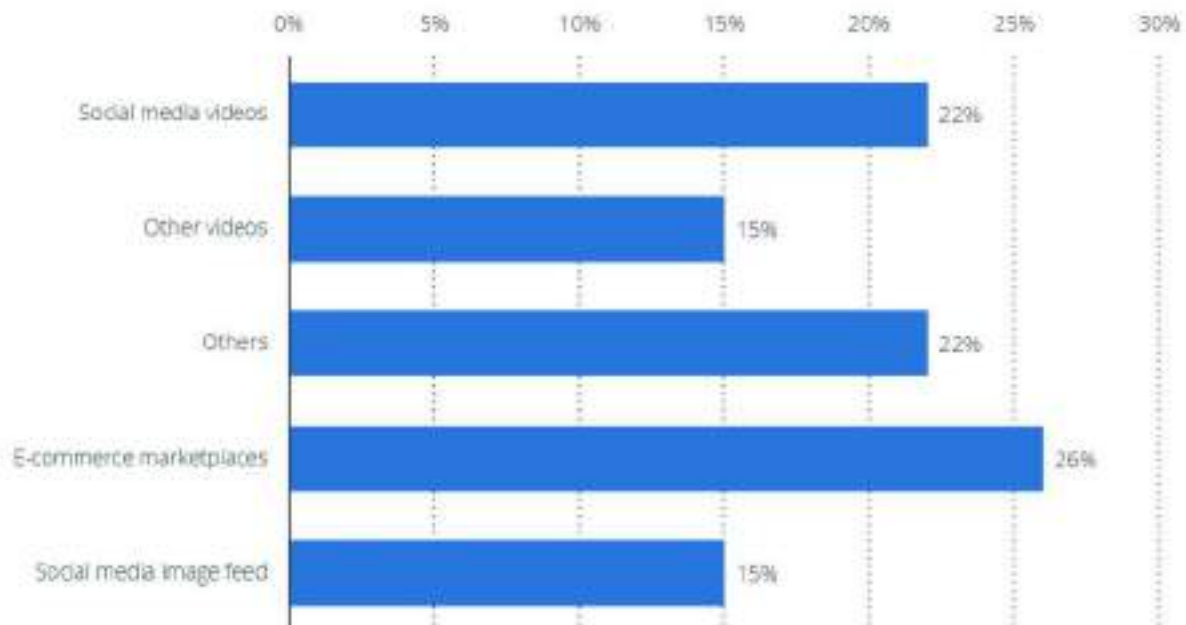
ବୁଦ୍ଧି ଉତ୍ପାଦ ଆବିଷ୍କାର ପାଇଁ ଅଗ୍ରଣୀ ଅନଲାଇନ୍ ଚ୍ୟାନେଲଗୁଡ଼ିକ:

ଭାରତରେ ଅନଲାଇନରେ କିଣାଯାଇଥିବା ଅଧିକାଂଶ ସାଧାରଣ ଉତ୍ପାଦ:

ଚୂଚନ ଉତ୍ପାଦ ଆବିଷ୍କାର ପାଇଁ ଅଗ୍ରଣୀ ଅନଲାଇନ୍ ଚ୍ୟାନେଲଗୁଡ଼ିକ:

ହ୍ୟାଣ୍ଡଲିଙ୍ଗ୍ ଉତ୍ପାଦ:

- Niche

ସାଂସ୍କୃତିକ heritage ଏବଂ ପରିଚୟ |

- ବ୍ୟକ୍ତିଗତ / କଷ୍ଟମାଇଡ୍

- ଅନନ୍ୟ

ସାମାନ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖାଇପାରେ |

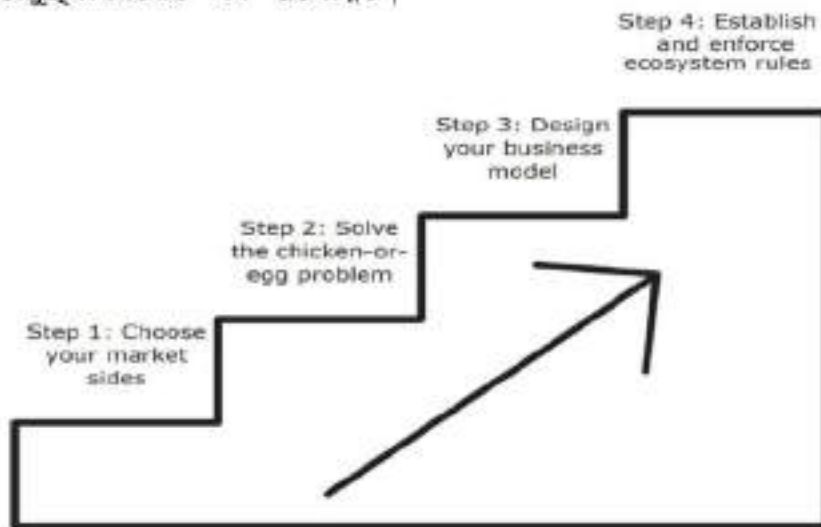
ସ୍ଥାୟୀ

ଏକ ଛୋଟ ବିକ୍ରେତା ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ:

- ପଞ୍ଜୀକରଣ ଏବଂ ଆକାରଣ ସେଟଅପ୍ |
- ପ୍ରୋଫାଇଲ ଏବଂ ଷ୍ଟୋର ସେଟଅପ୍ |
- ଉତ୍ପାଦ ଚାଲିବା ଏବଂ କାଚାଲଗ୍ ପରିଚାଳନା |
- ଉତ୍ସାର ପରିଚାଳନା
- ଅର୍ଡର ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ଏବଂ ପୂର୍ଣ୍ଣତା |
- ପେମେଣ୍ଟ ସେଟଅପ୍ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ |
- ବିକ୍ରେତା ସମର୍ଥନ ଏବଂ ଶିକ୍ଷା |
- କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ମନିଟରିଂ ଏବଂ ଅନୁପାଳନ |
- ଚାଲୁଥିବା ମାକେଟିଂ ଏବଂ ପଦୋଦ୍ଧୃତି |

Types of Customer Variability

TYPE	CUSTOMERS...	EXAMPLE
Arrival	Don't all want service at the same time, or at times convenient for your company.	Grocery shoppers can't space their transactions such that checkout clerks remain busy and lines don't form.
Request	Ask for a range of things.	At a resort, vacationers all want different amenities.
Capability	Vary in their ability to perform tasks needed to receive service.	A patient has difficulty describing his symptoms, affecting the quality of health care received.
Effort	Expend varying degrees of energy on tasks needed to receive service.	A warehouse club shopper doesn't return his cart to a parking lot corral—raising the store's costs and impinging on other customers' experience.
Subjective preference	Have different opinions about what it means to be treated well.	One diner appreciates the warmth of the waiter's first-name introduction; another resents his presumption of equal footing.

Popular sites for Handloom products

ବ୍ୟବସାୟ ମଡେଲ / ବିକଳ୍ପ:

- ନିଜର ୱେବସାଇଟ୍,
- ସୋସିଆଲ ମିଡିଆ,
- ବଜାର ସ୍ଥାନ,
- ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସାଇଟ୍,
- ପ୍ରଭାବଶାଳୀ / ସେଲିବ୍ରିଟି |

ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣକୁ ବାଜପାସ୍ କରିବା |

ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ଉପଲବ୍ଧ - Shopify |

ସାମାଜିକ ବାଣିଜ୍ୟ |

ଟ୍ରେଡ୍ ଅଫ୍ - ମୂଲ୍ୟ ଲାଭ |

ଅଧିବେଶନ - ୨

ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ନାମ: ପ୍ରଫେସର ମହାଦେବ ଜୟସାଲ

ଅଧିବେଶନ ବିଷୟ:

ସମ୍ବଲପୁର ଏହାର ସମ୍ବଲପୁରୀ କଳା, ସମ୍ବଲପୁରୀ ସଂସ୍କୃତି ଏବଂ ଆଇଆଇଏମ୍ ସମ୍ବଲପୁର ପାଇଁ ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ ଜଣାଶୁଣା | IIM ଭାବରେ ଆଗକୁ ପ୍ରଗତି ପାଇଁ, ମାର୍କେଟିଂ ଲିଙ୍କେଜ୍ ପାଇଁ ଚାଲିମ ଏବଂ ପରିସର ପ୍ରଦାନ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଲୁ | ଏଠାରେ ସମ୍ବଲପୁରରେ ତିନୋଟି ବର୍ଗର ବୁଣାକାର ଅଛନ୍ତି (ବୁଣାକାର, ମାଷ୍ଟର ବୁଣାକାର, ସମ୍ବଲପୁରୀ କଳାକାର) |

ବ୍ୟବସାୟ କରିବା ବିଷୟରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ଚିନ୍ତା କରିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜରୁରୀ | ସମ୍ବଲପୁରୀ ବୁଣାକାର ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ପାଦ ପାଇଁ ସ୍ଥାୟୀ ବଜାରରେ ବ୍ୟବସାୟର ଏକ ବଡ଼ ପରିସର ଅଛି |

ବୁଣାକାର ଦୁଇଟି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଜିନିଷ ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ରଖିବା ଉଚିତ୍ ହେଉଛି ଆମ୍ଭ ସମ୍ମାନ ଏବଂ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ସମାନ ଭାବରେ ଗର୍ବ ଅନୁଭବ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ଲାଭ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଲାଭ ଲେନ୍ଦୁ ସହିତ ଭାବପ୍ରବଣ ଲେନ୍ଦୁ ସହିତ ବ୍ୟବସାୟକୁ ବିଚାର କରନ୍ତୁ କାରଣ ଯେତେବେଳେ ଭାବନା ମନରେ ଥାଏ ବ୍ୟବସାୟ ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ଭାବରେ ଲାଭ ପାଇବାକୁ ଲାଗେ ।

ବ୍ୟବସାୟ ଚଳାଇବା ଏବଂ ଉତ୍ପାଦ ଭିତ୍ତିକ ବ୍ୟବସାୟ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସର୍ବଦା 5 Ps ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ:

- 1) ଉତ୍ପାଦ ।
- 2) ସ୍ଥାନ ।
- 3) ମୂଲ୍ୟ
- 4) ଅବସ୍ଥାନ
- 5) Promotion

ବୃହତ ପରିମାଣରେ ବୁଣାକାରଙ୍କ ଉତ୍ପାଦ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ପାର୍କ କିମ୍ବା ହେରିଟେଜ୍ ଗ୍ରାମ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ।

ବଜାର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ବିଜ୍ଞାପନ ବଜାରର ଚାହିଦା ଜାଣିବାକୁ ଏବଂ ସମାନ ଆଧାରରେ ଉତ୍ପାଦନ କରି ଉତ୍ପାଦରେ ଅଭିନବତା ଯାହା ବଜାରରେ ସ୍ଥାୟୀ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ସମ୍ପଦ ହେବ ।

ଦଳ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଦଳର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟର ବିଭାଜନରେ ସମାନ ଭାବରେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତୁ ।

କର୍ମଚାରୀ / ଚାକର ହେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ତୁମର ବ୍ୟବସାୟର ମାଲିକ ହୁଅ କାରଣ ଯେତେବେଳେ ତୁମେ ଅନୁଭବ କର ଯେ ମାଲିକର ଦାୟିତ୍ୱ ବୃଦ୍ଧି ହୁଏ । ଆଉଟପୁଟ୍ ମଧ୍ୟ ଦ୍ୱିଗୁଣିତ ହୁଏ ଏବଂ ତୁମେ ଯେତେବେଳେ ସେବକ କିମ୍ବା କର୍ମଚାରୀ ଭାବରେ ଭାବୁଛ, ତାହାଠାରୁ କମ୍ ଅଟେ ।

ଦିନ 2 (09/07 / 2023-ରବିବାର)

ଅଧିବେଶନ -1

ଅଧିବେଶନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ: ବିଷ୍ଣୁ ପଣ୍ଡା, ଇଡି

ଅଧିବେଶନ ନାମ: ମୂଲ୍ୟ ଚେନ୍ ପ୍ରଯୋଜିତ ଏବଂ ଆପଣଙ୍କର ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଜାଣିବା

Handloom is an ancient and traditional method of textile production in India

involves the creation of unique and intricate fabrics through manual weaving techniques

plays a significant role in India's cultural heritage and rural economy

ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ର ମୂଲ୍ୟ ଶୃଙ୍ଖଳା କମ୍ପାନୀଲ ଠାରୁ ଅନ୍ତିମ ଉତ୍ପାଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଭିନ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟାୟକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ।

- ପ୍ରତ୍ୟେକ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ସାମଗ୍ରିକ ମୂଲ୍ୟ ସୃଷ୍ଟିରେ ସହଯୋଗ କରିଥାଏ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଜଡ଼ିତ କରିଥାଏ ।

ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ର ଗୁରୁତ୍ୱ:

ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ଗ୍ରାମୀଣ ଜୀବିକାକୁ ସମର୍ଥନ କରେ ଏବଂ ପାରମ୍ପାରିକ କ skills ଶଳ ସଂରକ୍ଷଣ କରେ ।

- ଏହା rural areas ର ସ୍ଥାୟୀ ବିକାଶରେ ଯୋଗଦାନ କରିଥାଏ ।

ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକର ଉଚ୍ଚ ସାଂସ୍କୃତିକ ଏବଂ କଳାତ୍ମକ ମୂଲ୍ୟ ରହିଛି, ଯାହା ଭାରତର heritage କୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ ।

ଆହ୍ୱାନ ଏବଂ ଆଗକୁ ମାର୍ଗ:

- ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ପାଖର ଲୁମ୍ ଠାରୁ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଏବଂ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପସନ୍ଦ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଭଳି ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜର ସମମୁଖୀନ ହୁଏ ।

ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ, ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ନବୀକରଣ ଏବଂ ବଜାର ବିବିଧକରଣର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି ।

ସରକାରୀ ପଦକ୍ଷେପ, ସହଯୋଗ ଏବଂ ଉପଭୋକ୍ତା ସଚେତନତା ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ବଜାୟ ରଖିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ ।

ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ସେକ୍ଟରର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବ:

ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଅନନ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ, ଯାହା ସେମାନଙ୍କୁ ବହୁ ଉତ୍ପାଦିତ ବସ୍ତୁଠାରୁ ଭିନ୍ନ କରିଥାଏ ।

ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ କପଡ଼ା ସେମାନଙ୍କର ଅସାଧାରଣ କାରିଗରୀ, ଜଟିଳ ଡିଜାଇନ୍ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ମହତ୍ତ୍ୱ ପାଇଁ ଜଣାଶୁଣା ।

ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମର ମୁଖ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ:

- ପ୍ରାମାଣିକତା ଏବଂ uniqueness: ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ କପଡ଼ା ସାଂସ୍କୃତିକ heritage ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତାର ଭାବନା ପ୍ରଦାନ କରି କୁଶଳୀ କାରିଗରମାନଙ୍କର ପାରମ୍ପାରିକ technique ଏବଂ ଚିତ୍ରକଳା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରେ ।
- ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଗୁଣବତ୍ତା: ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକ ସବିଶେଷ ଧାନ ସହିତ ପ୍ରସ୍ତୁତ, ଫଳସ୍ୱରୂପ ଉଚ୍ଚ-ଗୁଣାତ୍ମକ ବସ୍ତୁ ଯାହା ସ୍ଥାୟୀ ଏବଂ ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ ଅଟେ ।
- ସ୍ଥାୟୀ ଏବଂ ଇକୋ-ଫ୍ରେଣ୍ଡଲି: ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ଉତ୍ପାଦନରେ ପ୍ରାକୃତିକ ଚନ୍ଦ୍ର, ଇକୋ-ଫ୍ରେଣ୍ଡଲି ରଙ୍ଗ ଏବଂ ଶକ୍ତି-ଦକ୍ଷ ପ୍ରକ୍ରିୟା ନିୟୋଜିତ, ସ୍ଥାୟୀ ଏବଂ ଉପଭୋକ୍ତା ପସନ୍ଦ ସହିତ ସମାନ୍ତରାଳ ।

ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ: ହସ୍ତତନ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ, କାରିଗରମାନଙ୍କୁ ସଶକ୍ତ କରିବା, ପାରମ୍ପାରିକ skills ବଞ୍ଚାଇବା ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ economic growth ଅଭିବୃଦ୍ଧିକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିଥାଏ ।

କଷ୍ଟମାଲଜେସନ୍ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟଟନାଲଜେସନ୍: ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରାୟତଃ କଷ୍ଟମାଲଜେସନ୍ ବିକଳ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି, ଯାହା ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଡିଜାଇନ୍ ଏବଂ styles ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥାଏ ।

ରଣନୀତିକ ବାଣିଜ୍ୟ ମିଳିତ ମଞ୍ଚ:

ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ସେକ୍ଟରର ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସହଯୋଗ ଏବଂ ସହଭାଗୀତା ଅଭିବୃଦ୍ଧିକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିପାରିବ ଏବଂ ସାମୂହିକ ଭାବରେ challengesର ସମାଧାନ କରିପାରିବ ।

- ରଣନୀତିକ ବାଣିଜ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧ ବିଭିନ୍ନ କଳାକାରଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିପାରେ, ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି:
- କାରିଗର ସମ୍ବନ୍ଧ ସମିତି: ସମ୍ବନ୍ଧ ସମିତି ସହିତ ସହଯୋଗ କରିବା ଦ୍ୱାରା ହସ୍ତତନ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟର ବଜାର ପହଞ୍ଚିବା, ବଜ୍ର ଅର୍ଡର ସୁଗମ ହୋଇପାରିବ ଏବଂ କାରିଗରମାନଙ୍କ understanding ଶକ୍ତି strengthen ହୋଇପାରିବ ।
- ଡିଜାଇନର୍ ଏବଂ ଫ୍ୟାଶନ୍ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରି: ଡିଜାଇନର୍ ଏବଂ ଫ୍ୟାଶନ୍ ବ୍ରାଣ୍ଡ ସହିତ ସହଭାଗୀତା ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକୁ ମୁଖ୍ୟ ସ୍ରୋତରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ, ଯାହା ଚାହିଦା ଏବଂ ବଜାରର ଦୃଶ୍ୟମାନତାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରେ

• ସରକାରୀ ପଦକ୍ଷେପ: ସରକାରୀ ଯୋଜନା ଏବଂ ପଦକ୍ଷେପ ସହିତ ରଣନୀତିକ ସହଯୋଗ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ଶେଡୁ ପାଇଁ ସହାୟତା, ଅର୍ଥ ଏବଂ ନୀତି ପ୍ରଚାର କରିପାରିବ ।

ଅଣ-ଲାଭକାରୀ ସଂସ୍ଥା: ଏନଜିଓ ଏବଂ ଅଣ-ଲାଭ ସଂଗଠନ ସହିତ ସହଯୋଗ skill ବିକାଶ, ବଜାର ସଂଯୋଗ ଏବଂ କାରିଗରମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସାମାଜିକ କଲ୍ୟାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ସହଜ କରିପାରିବ ।

ରପ୍ଟାନି ପ୍ରୋସାହନ ପରିଷଦ: ରପ୍ଟାନି ପ୍ରୋସାହନ ପରିଷଦ ସହିତ ବାଣିଜ୍ୟିକ ମିଳିତ ସହଯୋଗ ହସ୍ତତନ୍ତ ଉତ୍ପାଦ ପାଇଁ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବଜାର ବିସ୍ତାର କରିବାରେ, ବିଦେଶୀ କ୍ରେତାଙ୍କୁ ଆକର୍ଷିତ କରିବାରେ ଏବଂ ରପ୍ଟାନି ବୃଦ୍ଧିରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବ ।

ଷ୍ଟ୍ରାଟେଜିକ୍ ବାଣିଜ୍ୟ ମିଳିତ ସହଯୋଗର ଲାଭ:

ବର୍ଦ୍ଧିତ ବଜାର ପ୍ରବେଶ: ସହଯୋଗ ଉଭୟ ଘରୋଇ ଏବଂ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ନୂତନ ବିତରଣ ଚ୍ୟାନେଲ ଖୋଲିପାରିବ, ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକର ବଜାର ବିସ୍ତାରକୁ ବିସ୍ତାର କରିପାରିବ ।

skill ବୃଦ୍ଧି: ସହଯୋଗୀମାନେ ଡିଜାଇନ୍ ଇନପୁଟ୍, technical ପ୍ରଗତି, ଏବଂ ତାଲିମ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ, କାରିଗରମାନଙ୍କ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଉତ୍ପାଦର ଗୁଣବତ୍ତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବେ ।

• ବ୍ରାଣ୍ଡ ବିଲଡିଂ ଏବଂ ପଦୋଦ୍ଧତି: ମିଳିତ ପ୍ରୟାସ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ପାଇଁ ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ବ୍ରାଣ୍ଡ ପରିଚୟ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିବ, ଗ୍ରାହକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିବ ଏବଂ ବଜାରରେ ଏହାର ସ୍ଥିତିକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିପାରିବ ।

ମାର୍କେଟ ଇଣ୍ଫୋଲିଜେନ୍ସ ଏବଂ ଟ୍ରେଣ୍ଡ: ବାଣିଜ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବଜାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତତା, ଉପଭୋକ୍ତା ଧାରା, ଏବଂ ଉତ୍ପାଦ ଉଦ୍ଭାବନ, ଉତ୍ପାଦ ବିକାଶରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଏବଂ ପ୍ରତିଯୋଗୀତା ବଜାୟ ରଖିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୁଏ ।

ଆଲୋଚନା:

ଭାରତରେ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ର ମୂଲ୍ୟ ଶୃଙ୍ଖଳା ବିଭିନ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟାୟକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ, ଏଥିରେ ଅନେକ ହିତାଧିକାରୀ ଜଡ଼ିତ ।

ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ଭାରତର ସମୃଦ୍ଧ ସାଂସ୍କୃତିକ heritage, ଦକ୍ଷତା ଏବଂ କାରିଗରୀ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ ।

ହସ୍ତଶିଳ୍ପକୁ ସମର୍ଥନ ଏବଂ ପ୍ରୋସାହନ କାରିଗରମାନଙ୍କର ସାମାଜିକ-economic development ବିକାଶ ଏବଂ ପାରମ୍ପରିକ techniques ର ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ଏହାର ସତ୍ୟତା, ଗୁଣବତ୍ତା, ସ୍ଥିରତା ଏବଂ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବରେ ଅଛି ।

• ରଣନୀତିକ ବାଣିଜ୍ୟିକ ସହଯୋଗ ସହଯୋଗକୁ ବୃଦ୍ଧି, ବଜାର ପ୍ରବେଶକୁ ବିସ୍ତାର କରିବା ଏବଂ ସାମୂହିକ ସମ୍ବଳ ବ୍ୟବହାର କରି ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ଶେଡୁକୁ ମଜବୁତ କରିପାରିବ ।

• ସରକାରୀ ପଦକ୍ଷେପ: ସରକାରୀ ଯୋଜନା ଏବଂ ପଦକ୍ଷେପ ସହିତ ରଣନୀତିକ ସହଯୋଗ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ଶେଡୁ ପାଇଁ ସହାୟତା, ଅର୍ଥ ଏବଂ ନୀତି ପ୍ରଚାର କରିପାରିବ ।

ଅଣ-ଲାଭକାରୀ ସଂସ୍ଥା: ଏନଜିଓ ଏବଂ ଅଣ-ଲାଭ ସଂଗଠନ ସହିତ ସହଯୋଗ skill ବିକାଶ, ବଜାର ସଂଯୋଗ ଏବଂ କାରିଗରମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସାମାଜିକ କଲ୍ୟାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ସହଜ କରିପାରିବ ।

ରଘୁନି ପ୍ରୋସାହନ ପରିଷଦ: ରଘୁନି ପ୍ରୋସାହନ ପରିଷଦ ସହିତ ବାଣିଜ୍ୟିକ ମିଳିତ ସହଯୋଗ ହସ୍ତତନ୍ତ ଉତ୍ପାଦ ପାଇଁ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବଜାର ବିସ୍ତାର କରିବାରେ, ବିଦେଶୀ କ୍ରେତାଙ୍କୁ ଆକର୍ଷିତ କରିବାରେ ଏବଂ ରଘୁନି ବୃଦ୍ଧିରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବ ।

ସ୍ତ୍ରୀଚେତନ ବାଣିଜ୍ୟ ମିଳିତ ସହଯୋଗର ଲାଭ:

ବର୍ଦ୍ଧିତ ବଜାର ପ୍ରବେଶ: ସହଯୋଗ ଉଭୟ ଘରୋଇ ଏବଂ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ବୃତ୍ତନ ବିତରଣ ଚ୍ୟାନେଲ ଖୋଲିପାରିବ, ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକର ବଜାର ବିସ୍ତାରକୁ ବିସ୍ତାର କରିପାରିବ ।

skill ବୃଦ୍ଧି: ସହଯୋଗୀମାନେ ଡିଜାଇନ୍ ଇନପୁଟ୍, technical ପ୍ରଗତି, ଏବଂ ତାଲିମ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ, କାରିଗରମାନଙ୍କ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଉତ୍ପାଦର ଗୁଣବତ୍ତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବେ ।

• ବ୍ରାଣ୍ଡ ବିଲଡିଂ ଏବଂ ପଦୋତ୍ତ୍ପତ୍ତି: ମିଳିତ ପ୍ରୟାସ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ପାଇଁ ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ବ୍ରାଣ୍ଡ ପରିଚୟ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିବ, ଗ୍ରାହକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିବ ଏବଂ ବଜାରରେ ଏହାର ସ୍ଥିତିକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିପାରିବ ।

ମାର୍କେଟ ଇଣ୍ଫୋଲିଜେନ୍ସ ଏବଂ ଟ୍ରେଣ୍ଡ: ବାଣିଜ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବଜାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତତା, ଉପଭୋକ୍ତା ଧାରା, ଏବଂ ଉତ୍ପାଦ ଉଦ୍ଭାବନ, ଉତ୍ପାଦ ବିକାଶରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଏବଂ ପ୍ରତିଯୋଗୀତା ବଜାୟ ରଖିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୁଏ ।

ଆଲୋଚନା:

ଭାରତରେ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ର ମୂଲ୍ୟ ଶୃଙ୍ଖଳା ବିଭିନ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟାୟକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ, ଏଥିରେ ଅନେକ ହିତାଧିକାରୀ ଜଡ଼ିତ ।

ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ଭାରତର ସମୃଦ୍ଧ ସାଂସ୍କୃତିକ heritage, ଦକ୍ଷତା ଏବଂ କାରିଗରୀ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ ।

ହସ୍ତଶିଳ୍ପକୁ ସମର୍ଥନ ଏବଂ ପ୍ରୋସାହନ କାରିଗରମାନଙ୍କର ସାମାଜିକ-economic development ବିକାଶ ଏବଂ ପାରମ୍ପରିକ techniques ର ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ଏହାର ସତ୍ୟତା, ଗୁଣବତ୍ତା, ସ୍ଥିରତା ଏବଂ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବରେ ଅଛି ।

• ରଣନୀତିକ ବାଣିଜ୍ୟିକ ସହଯୋଗ ସହଯୋଗକୁ ବୃଦ୍ଧି, ବଜାର ପ୍ରବେଶକୁ ବିସ୍ତାର କରିବା ଏବଂ ସାମୂହିକ ସମ୍ବଳ ବ୍ୟବହାର କରି ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍ ଶେଡୁକୁ ମଜବୁତ କରିପାରିବ ।

ହ୍ୟାଣ୍ଡଲୁମ୍‌ର ଅନନ୍ୟ ମୂଲ୍ୟକୁ ପୁଞ୍ଜି କରି ଏବଂ ସିନର୍ଜିଷ୍ଟିକ୍ ଭାଗିଦାରୀ ଗଠନ କରି ଏହି ଶେଡୁ ଭାରତର ସମୃଦ୍ଧ ବୟନ heritageକୁ ବଞ୍ଚାଇ ପାରିବ ଏବଂ ସଂରକ୍ଷଣ କରିପାରିବ ।

ଅଧିବେଶନ -2

ଶିକ୍ଷକ: ଆଇସିଆଇସିଆଇ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫିସିଆଲ୍ ।

ଅଧିବେଶନ ନାମ: ବ୍ୟାଙ୍କିଂ ଏବଂ ଫାଇନାନ୍ସ ଉପରେ ବୁଣାକାରକ ପାଇଁ କର୍ମଶାଳା

Loan ଉପଲବ୍ଧ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ୍ସଗୁଡ଼ିକ: ଫାର୍ମ / ପାର୍ଟନରସିପ୍ ଫାର୍ମ // କମ୍ପାନୀ ଏବଂ SHGs |
ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ୍ସଗୁଡ଼ିକର ବର୍ଗୀକରଣ |

1. KYC
2. ଆର୍ଥିକ
3. ବ୍ୟାଙ୍କିଂ
4. ସମ୍ପତ୍ତି
5. MISC

ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ୍ସ ଗାଲିକା - KYC |

KYC ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରମାଣ:

ମାଲିକ / ଭାଗୀଦାରୀ / ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ KYC (ପାନ୍ ଏବଂ ଆଧାର)

ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟର / ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କ KYC (ପାନ୍ ଏବଂ ଆଧାର)

ଫାର୍ମ / କମ୍ପାନୀ / ସହଭାଗୀତା ସଂସ୍ଥାର KYC |

• MOA, AOA, COI, PAN of Company (କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ)

ପ୍ୟାନ୍ ଅଫ୍ ଫାର୍ମ, ପାର୍ଟନରସିପ୍ ଡେଡ୍, ପଞ୍ଜୀକୃତ ସହଭାଗୀତା ପାଇଁ ଆନେକ୍ସର-ଏ (ପାର୍ଟନରସିପ୍ ଫାର୍ମ ପାଇଁ)

ଜିଏସ୍ଟି ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର

ଭ୍ୟାଟ୍ / ଏସଟି ପଞ୍ଜୀକରଣ (ଭିଶ୍ୱେଜ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ)

ଉଦୟ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର |

ପ୍ରୋଫାଇଲ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ୍:

ପରିବହନ ଲାଇସେନ୍ସ

କଣ୍ଟ୍ରିଭ୍ୟୁଟର ଲାଇସେନ୍ସ

FSSAI ଲାଇସେନ୍ସ |

ଫାର୍ମା ଲାଇସେନ୍ସ ଇତ୍ୟାଦି...

ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ୍ ଚାଲିକା - ଆର୍ଥିକ |

3 ବର୍ଷର ଆର୍ଥିକ

• ITR ଏବଂ ଗଣନା

ଲାଭ ଏବଂ କ୍ଷତି ଆକାଉଣ୍ଟ |

• ଭୁଲିନା ପତ୍ର

ଖାତାକୁ କାର୍ଯ୍ୟସୁଚୀ

• 26AS

ଜିଏସ୍ଟି ରିଟର୍ନ

• CA ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ valid କାରବାର (ଯେଉଁଠାରେ GSTR ଉପଲବ୍ଧ ନାହିଁ)

• ଗତ 4 ମାସର ଷ୍ଟକ୍, debtors, credit ଦାତାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା |

ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ଆର୍ଥିକ ଏବଂ CMA |

ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ୍ ଚାଲିକା - ବ୍ୟାଙ୍କିଂ |

ସମସ୍ତ ସୀମା ପାଇଁ ବିଦ୍ୟମାନ sanction ପତ୍ର (CC / OD / TL / BG / Covid Loans (GECL / ECLGS))

ବିଦ୍ୟମାନ ସୀମା (CC / OD) ର ବ୍ୟାଙ୍କ ଷ୍ଟେଟମେଣ୍ଟ୍ସ

ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଆକାଉଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଙ୍କ ଷ୍ଟେଟମେଣ୍ଟ୍ସ

TL ର ବ୍ୟାଙ୍କ ଷ୍ଟେଟମେଣ୍ଟ୍ସ

କୋଭିଡ୍ loan (ଗୁଡ଼ିକ) ର ବ୍ୟାଙ୍କ ସ୍ୱେଚ୍ଛାମୂଲ୍ୟ
ବିଦ୍ୟମାନ ବ୍ୟାଙ୍କ ଜାରି BG ର କପି (ଯଦି ଥାଏ)

ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ ଡାଲିକା - ସମ୍ପତ୍ତି |

• ROR

• ଆଖ୍ୟା କାରବାର - ବିକ୍ରୟ କାରବାର / ଉପହାର ଦେୟ / ଲିଜ୍ ଦେୟ |

ଯୋଜନା ଅନୁମୋଦନ |

ଶୁଖିଲା କାର୍ଯ୍ୟ (ସର୍ବନିମ୍ନ 13 ବର୍ଷର ଆଖ୍ୟା ପ୍ରତିଷ୍ଠା)

ଆବଣ୍ଟନ ପତ୍ର

କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଠାରୁ NOC (ଯଦି ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ) (ଯଥା: IDCO, Municipality)

ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ରୋଲ୍

ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ ଡାଲିକା - ବିବିଧ |

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶଗୁଡ଼ିକର କପି |

ଇନଭାଲିସ୍ କପି |

4 ମାସର ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବିଲ୍ |

ଡିଲର ବିତରକ ଚୁକ୍ତି |

Technical ସହଯୋଗ ଚୁକ୍ତି |

ହୋଲ୍ଡିଂ ପ୍ୟାଟର୍ ଅଂଶୀଦାର କରନ୍ତୁ (କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ)

ଶକ୍ତି, ପ୍ରଦୂଷଣ, ନିର୍ମାଣ ଯୋଜନା, ବିଦ୍ୟାଳୟ / କଲେଜ / ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ସରକାରୀ
ଅନୁମୋଦନ |

ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଶେଷସାଧକ:

ଉଦୟ ପଞ୍ଜୀକରଣ- <https://udyamregistration.gov.in/>

• ଆରବିଆଇ - <https://www.rbi.org.in/>

ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ ଓ ମୁଦ୍ରା ବିକାଶ - <https://bankingombudsman.rbi.org.in/>

ଦକ୍ଷିଣ ବିକାଶ ଏବଂ ଉଦ୍ୟୋଗ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ- <https://www.msde.gov.in/>

• SIDBI - <https://www.sidbi.in/>

ବୁଣାକାର ବିକାଶ ଏବଂ ଅନୁସନ୍ଧାନ ସଂଗଠନ - <http://www.wdro.in/>

• ସରକାରୀ ଇ ମାର୍ଜେଟପ୍ଲେସ୍ - <https://gem.gov.in/>

• ମୁଦ୍ରା - <https://www.mudra.org.in/>

SHG BANK LINKAGE DOCS ଆବଶ୍ୟକତା |

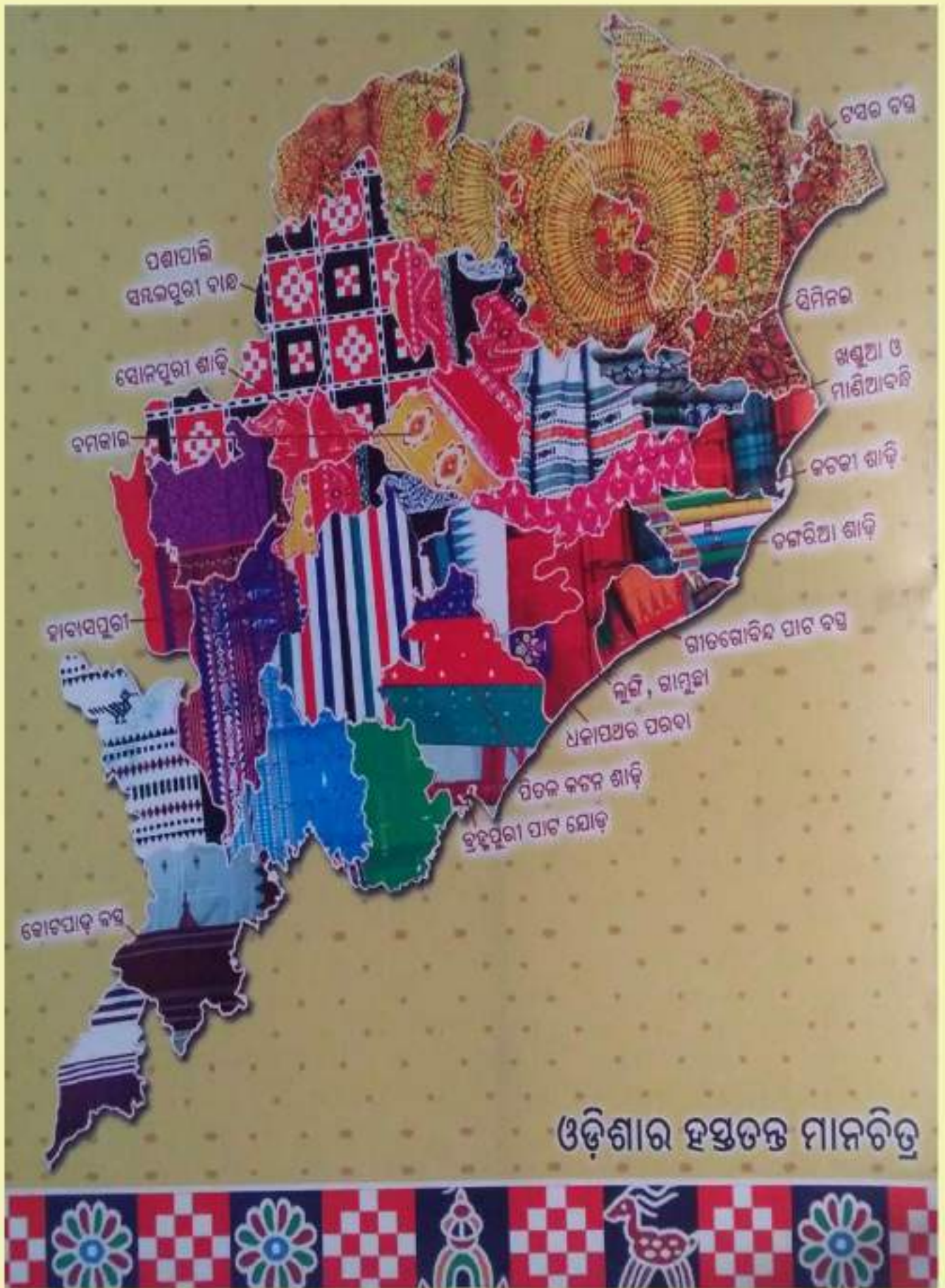
• ବ୍ୟାଙ୍କ ଷ୍ଟେଟମେଣ୍ଟ

ଗୋଷ୍ଠୀ ରିଜୋଲ୍ୟୁସନ୍

ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ lending

SHG ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର ଆଧାର କାର୍ଡ |

ଓଡ଼ିଶାର ହସ୍ତତନ୍ତ ମାନଚିତ୍ର

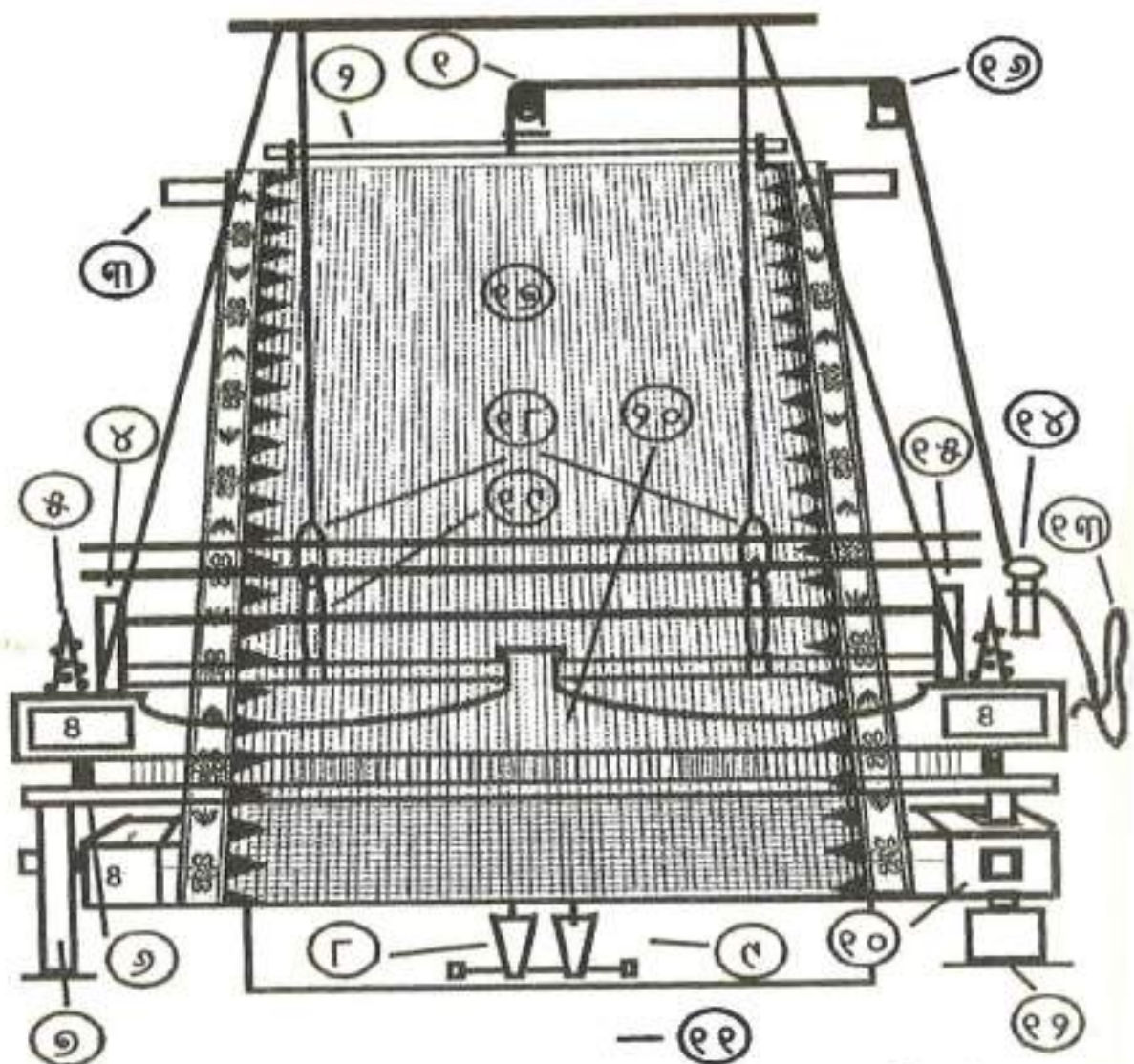

ବାଞ୍ଚଣୀଙ୍କର ସାଧନା

କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ମେହେର

(ପୂର୍ବକାଳର ହାତମଜା ତଥା ବୁଣାଶାଳର ଚିତ୍ର)

୧ - ସୂତର ଶୁଣ୍ଠ	୮ - ପାଉଁଳୀ ପସରା	୧୫ - ଅର୍ଶଳ କନା
୨ - ସିନି ବାଡ଼ି	୯ - ମଜା ଗାଡ଼	୧୬ - ଦଉରା ଶୁଣ୍ଠ
୩ - ମୁସର	୧୦ - ଥୁନ	୧୭ - ପସରା ଚାଳ
୪ - ଅର୍ଶଳ କନା	୧୧ - ଶିଙ୍ଘର ବସିବା ସ୍ଥାନ	୧୮ - ନାଚନୀ
୫ - ବୁଲି	୧୨ - କିରି କନା	୧୯ - ଅର୍ଶଳ
୬ - କୁଇଲ	୧୩ - ଦଉରା	୨୦ - ହଥା
୭ - ଥୁନ କନା	୧୪ - ବିଲି ଶୁଣ୍ଠ	

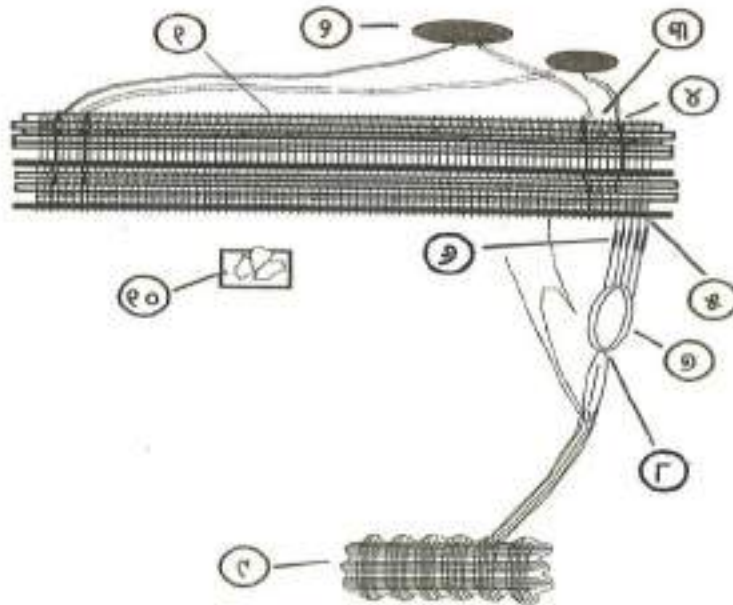

(ଉତୁଷାର ଚିତ୍ର)

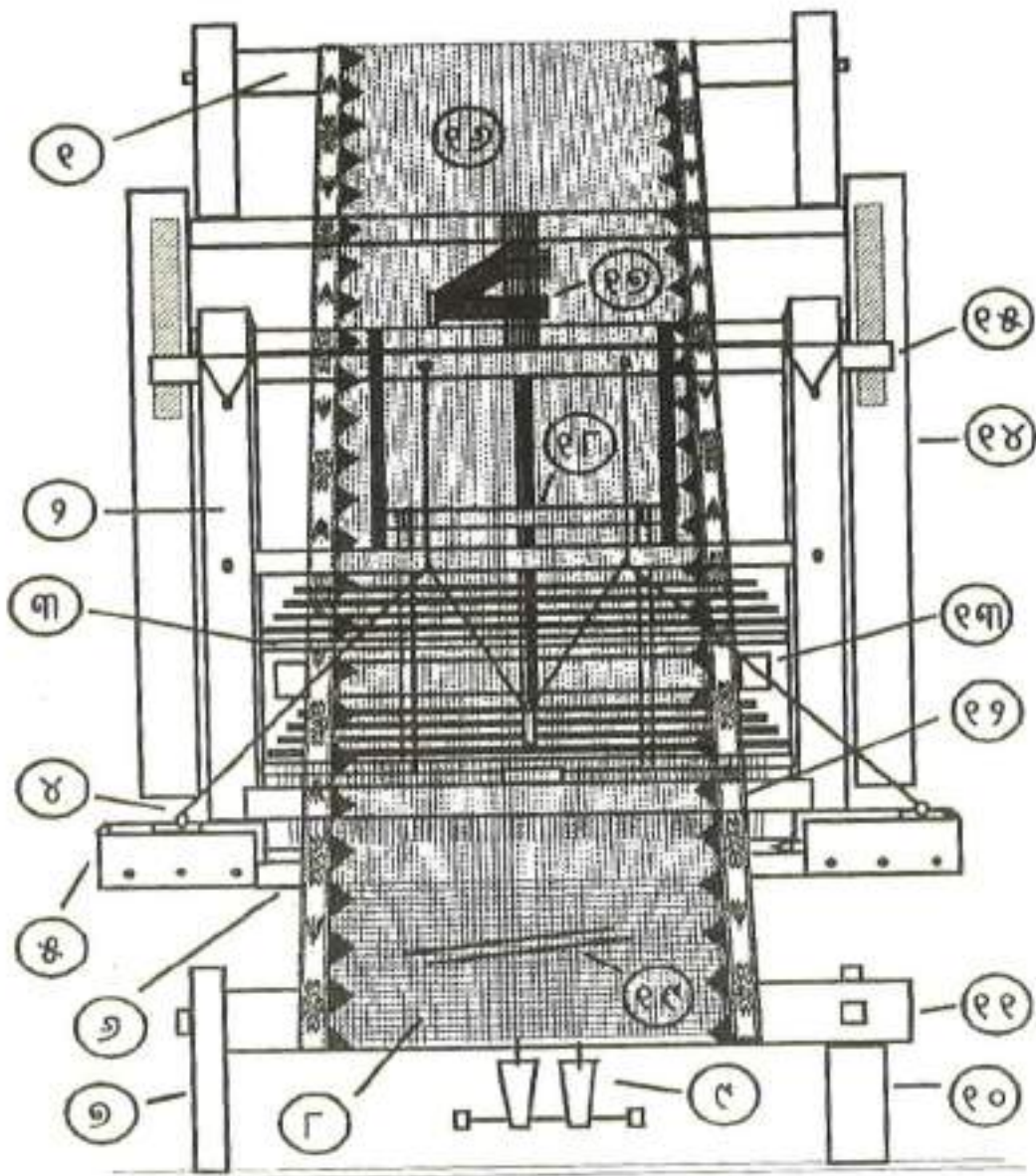
(ଅସାଲ ଚିତ୍ର)

(ଫନା ବା ଫନା ଯୁଗାର ଚିତ୍ର)

୧ - ଫନା	୫ - ଫନା ଯୁଗା	୯ - ଚଳା-ବିଣ୍ଡ
୨ - ଫିଟି ବଣ୍ଡ	୬ - ମିଡ଼ି	୧୦ - ପାଉଁଶ ଖର
୩ - ଶାଢ଼ୀର ଧଡ଼ି	୭ - ଫସା	
୪ - ଫିଟି ଯୁଗା	୮ - ବାସନ୍	

ଏପରି ନିର୍ମିତ ଫନାରେ ଜପନା; କିମ୍ବା ଶାଢ଼ୀ ବୁଣା ଗଲେ ଉତ୍ତମ ଧଡ଼ିରେ ଫୁଲ ପକାଇବା ପାଇଁ ଉତ୍ତମ ବ୍ୟବ କରି ବାଡ଼ି ଲଗାଯାଏ। ବୁଣା ସମୟରେ ଛାତରେ ଘେରୁ ବାଡ଼ିକୁ ଚଳାୟାଏ। ସେ ଫୁଲବାଡ଼ିକୁ ଉତ୍ତମ ବାଡ଼ି କରନ୍ତି। ଜାରେ ବୁଣି ବାମା ହାତର ଅନୁରୂପ ପରିଚାଳନା କରି ଫୁଣି ଗାରେ ବୁଣି ବାଡ଼ି ଚଳାୟାଏ। ଚଢ଼ିରେ ଗୋଟିଏ ବାଡ଼ି ଚଳା ହାତ। କଳନପର ଜପନାର ଦାଢ଼ି, ସାତା ବାଡ଼ିରେ ଚନ୍ଦନକୋରା ଫୁଲ ଓ ଧରା ବାଡ଼ିରେ

(ଠକଠକି ମଜା ବା କଳି ମଜା)

୧ - ବେଲୁନ୍	୮ - ବୁଣା କପଡ଼ା	୧୫ - ଝୁଲା ଫ୍ରେମ୍
୨ - କାଠଫ୍ରେମ୍	୯ - ପାର୍ଶ୍ୱ ପଦରା	୧୬ - ପଦରା ଚାନ୍
୩ - ଅର୍ଶଳ	୧୦ - ଜିଜି କଳା	୧୭ - ଫୁଲ ଡବ୍
୪ - ଠୁକର	୧୧ - ଥୁନ	୧୮ - ନାଚନା ସରା
୫ - ଠୁକର ପଟା	୧୨ - ହଥା	୧୯ - ବଦର ସିର୍ନ ବାଡ଼ି
୬ - ଲାଗନ୍	୧୩ - ଫୁଲ ଖିଡ଼ା	
୭ - ଥୁନ କଳା	୧୪ - ଖମ୍ବ	

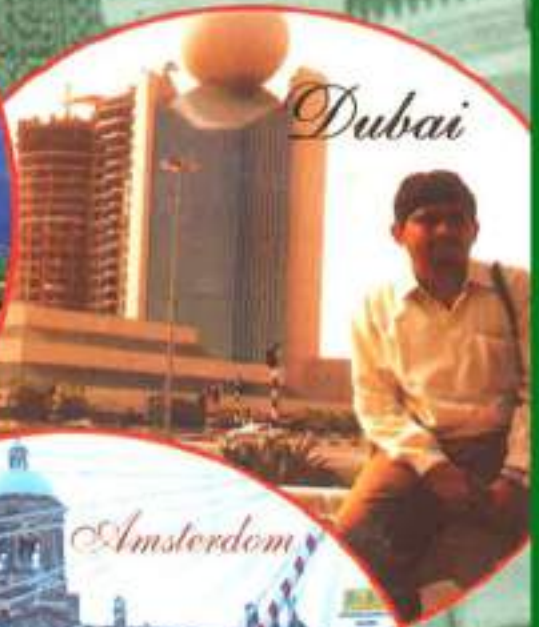

ବାଇଶିଲକ୍ଷୀର ବିଦେଶ ଅନୁଭୂତି

San Francisco

Dubai

Amsterdam

Vienna

ସ୍ମରେନ୍ତୁ ମେହେର

ଭାରତ ରତ୍ନ ଶାଢ଼ୀ
ପଦ୍ମଶ୍ରୀ, ଶିଳ୍ପଗୁରୁ
କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ମୋହେରଜ ଦ୍ଵାରା
ପ୍ରସ୍ତୁତ

ଭାରତୀ କୁସୁମ ଶାଢ଼ୀ
ପଦ୍ମଶ୍ରୀ, ଶିଳ୍ପଗୁରୁ
କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ମୋହେରଜ ଦ୍ଵାରା
ପ୍ରସ୍ତୁତ

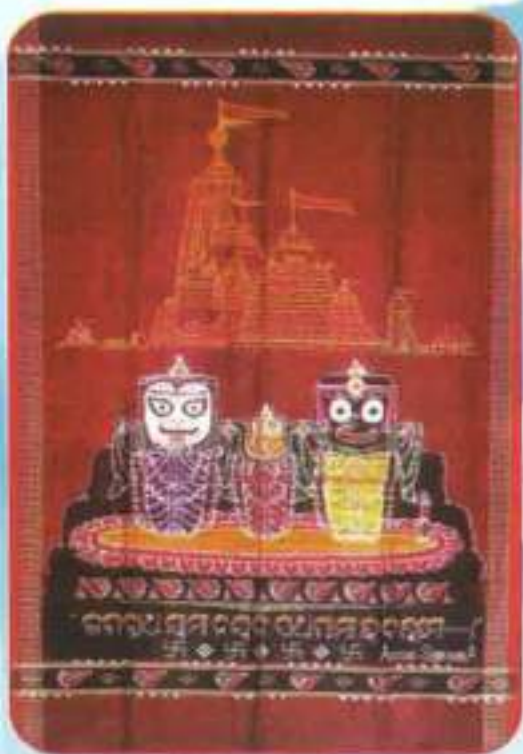

ବନ୍ଧୋଦୟ ଶାଢ଼ୀ
ପୁରସ୍କୃତ ମୋହେରଜ ଦ୍ଵାରା
ପ୍ରସ୍ତୁତ

କଳିଙ୍ଗ ରତ୍ନ ଶାଢ଼ୀ
ପଦ୍ମଶ୍ରୀ, ଶିଳ୍ପଗୁରୁ
କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ମୋହେରଜ ଦ୍ଵାରା
ପ୍ରସ୍ତୁତ

ଓଲ୍ ହେଜିଙ୍ଗ୍ - “ଇନ୍ଦ୍ର ଜଗନ୍ନାଥ”

ଓଲ୍ ହେଜିଙ୍ଗ୍ - “ମାଁ ସମଲାର”

ଓଲ୍ ହେଜିଙ୍ଗ୍ - “ଭୂଞ୍ଜ ବିହାରୀ ମେହେର”

ଓଲ୍ ହେଜିଙ୍ଗ୍ - “ବାପୁଜୀଙ୍କ ଅବଦାନ”

ସମ୍ବଲପୁରୀ ବାନ୍ଧ ଓ ବୟନ ପ୍ରଣାଳୀ (IKAT WEAVING)

ବାନ୍ଧ, ରଙ୍ଗ ଓ ବୟନ ଏହା ହେଉଛି ସମ୍ବଲପୁରୀ ଶାଢ଼ୀର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ । ବାନ୍ଧ ଅର୍ଥାତ୍ ଗଣ୍ଠି । ସୂତା ଉପରେ ଗଣ୍ଠି ପକାଇ ଯେଉଁ ତିଜାଇନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ ତାହାକୁ ବାନ୍ଧ କୁହାଯାଏ । ଏହା ହେଉଛି ବାନ୍ଧ ବୟନରେ ସର୍ବପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ । ତାପରେ ତିଜାଇନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲାପରେ ରଂଗର ଦରକାର ମୁତାବକ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ରଂଗ କରାଯାଏ । ସମସ୍ତ ସରିଲା ପରେ ପୂର୍ବ ବର୍ଣ୍ଣିତ ସମସ୍ତ ଗଣ୍ଠି ଖୋଲି ଦେଲା ପରେ ତ୍ରୁଙ୍ଗ ଆକାରେ ତିଜାଇନର ନମୁନା ସୂତା ଉପରେ ପରିପ୍ରକାଶ ହୋଇଥାଏ । ତାପରେ ତତ୍କୁ ଉକ୍ତ ବାନ୍ଧ ନେଇ କପଡ଼ା ବୁଣା ଯାଇଥାଏ । କପଡ଼ା ବୁଣିଲାପରେ ସଦ୍ୟ ତିଜାଇନ କପଡ଼ା ଉପରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଏମିତି ଭାବରେ ଯେଉଁ ତିଜାଇନର ଶାଢ଼ୀ, ଦୋପଟା, ବେଡ଼ସିଟ୍, ଡିଆରି ହୁଏ ତାହାକୁ ବାନ୍ଧ ରଙ୍ଗ ବୟନ ଶିଳ୍ପ ଅର୍ଥାତ୍ ସମ୍ବଲପୁରୀ ତିଜାଇନ କହନ୍ତି । ଏହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ନାମାନୁସାରେ IKAT ଶିଳ୍ପ ଆକାରରେ ସାରା ପୃଥିବୀରେ ଆଦୃତ ହୋଇ ପାରିଛି । ତାନୀ ଓ ବୁଣା ଉଭୟ ପଟୁ ବାନ୍ଧ କରି ଯେଉଁ ତିଜାଇନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ ତାହାକୁ DOUBLE IKAT କହନ୍ତି ।

ଏହି ବାନ୍ଧ ଓ ବୟନ ତିଜାଇନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରଣାଳୀ ଅବଲମ୍ବନ କରାଯାଇଥାଏ । ଯେଉଁ ଯନ୍ତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ଏହା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥାଏ ସମସ୍ତ ହାତରେ ତିଆରି ବାଉଁଶ ଓ ହାଲୁକା କାଠର ସରଞ୍ଜାମ ।

ବିଶେଷତଃ ବାନ୍ଧ ଓ ବୟନ ତିଜାଇନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ଚାରିପ୍ରକାର କାରିଗରୀ ଦରକାର ପଡ଼ିଥାଏ । ଇଂରାଜୀ ଭାଷାରେ କହିବାକୁ ଗଲେ ଏମାନେ ଚାରିଜଣ ହେଲେ Designer, Tier, Dyer and Weaver.

(୧) ତିଜାଇନର (Designer) - ତିଜାଇନର ଅର୍ଥାତ୍ ଯିଏ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ତିଜାଇନ ଉଦ୍ଭାବନ କରେ । ଏହାର ମୁଖ୍ୟ ହେଲା କେମିତି ସୁନ୍ଦର ତିଜାଇନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ ତାହା ଲୋକଙ୍କ ପସନ୍ଦ ହେବ, ତାହା ପ୍ରଥମେ କଳ୍ପନା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପୁଣି ଏଠାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ, ଯେଉଁ ତିଜାଇନ ଗୁଡ଼ିକ ତିଆରି ହେବ ସେ ସମସ୍ତ ପୁଣି ପାରମ୍ପରିକ ତିଜାଇନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ । ତେଣୁ ଏଠାରେ ପାରମ୍ପରିକ

(Traditional) ଡିଜାଇନ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବାକୁ ହେବ । ତେଣୁ ତାହାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଡିଜାଇନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ହେଉଛି ଏହାର ଗୁରୁତ୍ୱ । ତାହା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲା ପରେ ତ୍ରୁଟି ପେପର୍ ଉପରେ ଡିଜାଇନର ନକ୍ସା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପୁଣି ଏଠାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ କେଉଁ ଡିଜାଇନଟି ବାନ୍ଧ କାମ କରିବା ପାଇଁ ସମ୍ଭବପର ତାହା ଭାବିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସମସ୍ତ ଚିତ୍ର କିମ୍ବା ଡିଜାଇନ ବାନ୍ଧକାମରେ ତିଆରି କରିବା ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ । ତେଣୁ ବାନ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ନିୟମ କିମ୍ବା ସୁବିଧାଜନକ ହେବ, ତାହାହିଁ ନକ୍ସା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆମ ବାନ୍ଧ ଡିଜାଇନ ଗୁଡ଼ିକରେ ବିଶେଷ କରି ଫୁଲ, ପତ୍ର, ଲତା ଏବଂ କେତେକ ଜୀବଜନ୍ତୁ ଏବଂ ପକ୍ଷୀ ଚିତ୍ର ଦେଇଥାଉଁ । ଏସବୁ ଆମ ପାରମ୍ପରିକ ଡିଜାଇନର କପଡ଼ାରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ।

ଯେତେବେଳେ ବାନ୍ଧ ବସ୍ତ୍ରର ଉତ୍ତାପନ ହେଲା ଆମର ପୂର୍ବଜ ମାନେ ପ୍ରଥମେ ତାଙ୍କ ଇଷ୍ଟଦେବୀଙ୍କୁ ଉକ୍ତ କପଡ଼ା ସମର୍ପଣ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ତାଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ଦେବୀ ଆଶୀର୍ବାଦ ତଥା ବରଦାନ କରିଥିଲେ । ସର୍ବ ପ୍ରଥମେ ଗଛର ଛାଲି ଏବଂ ତେରରୁ ରକ୍ତ ବର୍ଷ (ଜବା କୁସୁମ) ରଂଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଉକ୍ତ କପଡ଼ାର ନାମ ଦେଇଥିଲେ ମନ୍ଦାର ଫୁଲିଆ ଶାଢ଼ୀ । ଉକ୍ତ ଶାଢ଼ୀକୁ ସେ ଇଷ୍ଟଦେବୀଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସମର୍ପଣ କରିଥିଲେ । ଆମ ପୂର୍ବଜ ମାନେ ପ୍ରାୟତଃ ଭଗବତ୍ ବିଶ୍ୱାସୀ ଥିଲେ । ତେଣୁ ସେମାନେ ଯାହା ପ୍ରଥମେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିଲେ ତାହା ଦେବାଦେବୀଙ୍କୁ ସମର୍ପଣ କରୁଥିଲେ । ତେଣୁ ସେହି ସଦ୍‌ଭାବନାର ପ୍ରଥମେ ସୃଷ୍ଟି ହେଲା ଦଶ ଫୁଲିଆ ଡିଜାଇନ । ଶାଢ଼ୀର ଧଡ଼ିରେ ସେମାନେ ଦଶଟି ଫୁଲ ଓ ଗୁହାଣ ଲାଇନ ଦେଇ ଶାଢ଼ୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ । ତା ଅର୍ଥ ଭଗବାନଙ୍କ ଦଶ ଅବତାର ପାଇଁ ଦଶଟି ଫୁଲ ଅର୍ପଣ କରି ଉକ୍ତ ଡିଜାଇନ ତିଆରି କଲେ । ଭଗବାନଙ୍କ ଦଶ ଅବତାର ଆକାରରେ ମତ୍ସ୍ୟ, କଚ୍ଛ, ମାନବ ଇତ୍ୟାଦିର ଡିଜାଇନ ମାନେ ମଧ୍ୟ ତିଆରି କରିଥିଲେ ।

ତାପରେ ବାନ୍ଧ କାମର ଉନ୍ନତି ସଂଗେ ବିଭିନ୍ନ ଡିଜାଇନ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ଲାଗି ପଡ଼ିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଆମ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତି ପ୍ରତି ସଦାସର୍ବଦା ସଚେତନ ଥାଇ ଡିଜାଇନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥାନ୍ତି । ଦେବୀ, ମାଁଙ୍କ ଆକାରରେ ଆମେ ଆମର ନାରୀ ସମାଜକୁ ସବୁବେଳେ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେଇଥାଉଁ । ତାଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ

ମଧ୍ୟ ଦେଇଥାଉଁ । ତେଣୁ ଆମ ସଂସ୍କୃତି ସବୁଦିନ ମହାନ । ତାଙ୍କର ସୁଲକ୍ଷଣ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଆମର ଦେଶ, ଜାତି, ସମାଜ, ସଂସ୍କୃତି ସବୁ ଉନ୍ନତି କରି ପାରିଛି । ତେଣୁ ନାରୀ ମାନଙ୍କ ଲକ୍ଷଣକୁ ଏଠାରେ ବିଶେଷ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯାଇ ଡିଜାଇନ ଗୁଡ଼ିକର ଆରମ୍ଭ କରାଗଲା । ଗୃହର ସ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କ ସହିତ ଗୃହର ଶ୍ରୀ ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ସହ ତୁଳନା କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ ଯେଉଁ ନାରୀ ଯେତିକି ସୁଲକ୍ଷଣା ସେହି ଗୃହର ସେତିକି ମର୍ଯ୍ୟାଦା ରହିଥାଏ । ତେଣୁ ଆମ ଭାରତୀୟ ହିନ୍ଦୁ ସଂସ୍କୃତିରେ ନାରୀ ମାନଙ୍କୁ ସବୁଠୁଁ ଶୀର୍ଷ ସ୍ଥାନରେ ରଖାଯାଇଛି ।

ବିଭିନ୍ନ ଶାସ୍ତ୍ର, କାବ୍ୟ କବିତା ମାନଙ୍କରେ ଏବଂ ଆମର ଧର୍ମ ପୁରାଣ ଗୁଡ଼ିକରେ ମଧ୍ୟ ନାରୀ ମାନଙ୍କର ସୁଲକ୍ଷଣ ଉପରେ ବିପୁଳ ଭାବରେ ଚର୍ଚ୍ଚା ହୋଇଛି । ତେଣୁ ତାକୁ ଆଧାର କରି ତହିଁ ଉପରେ ଡିଜାଇନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଆବାହମାନ କାଳରୁ ଆମର ପୂର୍ବଜ ମାନେ ତାଙ୍କ ପରିଧାନ ପାଇଁ ବୁଣା ଯାଉଥିବା ଉକ୍ତ ଶାବ୍ଦରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ସାଙ୍କେତିକ ଚିହ୍ନ ଏବଂ ଛବି ଗୁଡ଼ିକ ଦେଇ ବୁଣି ଆସୁଥିଲେ । ତାକୁ ହିଁ ଆମେ ପାରମ୍ପରିକ ବସ୍ତ୍ର କହୁଁ । ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ନାରୀ ସମାଜକୁ ସଚେତନ କରାଯାଉଥିଲା ଯେ ଏହି ଲକ୍ଷଣ ବା ଚିହ୍ନ ଗୁଡ଼ିକ ନାରୀ ମାନଙ୍କ ଆଭୂଷଣ । ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଦର୍ଶା ଯାଇଛି, “ପଦ୍ମିନୀ ପଦ୍ମବାସିନୀ, ମୃଗରାଜ କଟି ନିଧେ ଘନ ଜଘନି” । ଅର୍ଥାତ୍ ମୃଗରାଜ (ସିଂହ) ର କଟି ସହ ନାରୀ ମାନଙ୍କ ଅଣ୍ଟାର ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ସିଂହର ଯେମିତି ଅଣ୍ଟା ଅଂଶ ପତଳା ଥାଏ ଏବଂ ସୁନ୍ଦର ଦିଶେ ସେମିତି ସୁଲକ୍ଷଣା ସ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଥିବାରୁ ସେମାନେ ସୁନ୍ଦର ଦିଶନ୍ତି ।

ନାରୀ ମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷ କରି ମରାଜଗାମିନୀ, ଗଜଗମନୀ, ମାନନୟନୀ, ମୃଗନୟନୀ ଆଖ୍ୟା ଦିଆଯାଇଛି । ମରାଜର ଢଳି ଢଳି ଚାଲିବା ହେଉଛି ସୁନ୍ଦର, । ତେଣୁ ଯେଉଁ ସ୍ତ୍ରୀ ଢଳି ଢଳି ଚାଲେ ତାର ମଧ୍ୟ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ । ମାନ ପରି ଛୋଟ ନୟନ, ମୃଗ ପରି ଚଳଚଞ୍ଚଳ ନୟନ ଏବଂ ଗଜ ଅର୍ଥାତ୍ ହସ୍ତାର ଚାଲି ଯାହାକି ଏତେ ବିରାଟ ଜନ୍ତୁ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତାର ଚାଲିରେ ବିନା ଶବ୍ଦଥାଏ ଏବଂ ପିମ୍ପୁଡ଼ି ସୁଖା ମରେ ନାହିଁ ସେମିତି ଯେଉଁ ସ୍ତ୍ରୀ ବିନା ଶବ୍ଦରେ ଚାଲିପାରେ ସେ ହିଁ ସୁଲକ୍ଷଣା ନାରୀ । ସେହି ଲକ୍ଷଣ ଗୁଡ଼ିକର ଚିହ୍ନ ସ୍ୱରୂପ ଶାବ୍ଦର ମୁହଁରେ (ଆଞ୍ଚଳ) ସିଂହ, ହରିଣ, ହଂସ, ମାଛ, ହସ୍ତୀ ଇତ୍ୟାଦି ଦିଆଯାଇଥାଏ ଏବଂ ଏସବୁ ଆମର ପାରମ୍ପାରିକ ଶାବ୍ଦ ଆକାରରେ ସୂଚାତ କରୁଥାଏ । ହସ୍ତୀ ସ୍ଥାନରେ ଅଶ୍ୱ କିମ୍ବା ସିଂହ

ସ୍ଥାନରେ ବ୍ୟାଘ୍ର ଦିଆଯାଏ ତାହା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବିଲକ୍ଷଣର ପରିଚୟ ହୋଇଯିବ ।

ତେଣୁ ଯେତେବେଳେ ଡିଜାଇନ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ, ଉପରୋକ୍ତ ପାରମ୍ପରିକ ଡିଜାଇନ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯାଇଥାଏ । ପୁଣି ସମୟୋପଯୋଗୀ ନୂତନ ଡିଜାଇନ ମଧ୍ୟ ତହିଁରେ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଯଦ୍ୱାରା ପରଂପରା ରହିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ନୂତନ ଡିଜାଇନର ଆଦର ମଧ୍ୟ ବଢ଼ିଥାଏ ।

ଏତଦ୍ ପରେ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତ୍ରୀ ଜାତୀୟ ଚିତ୍ର ଯଥା - ପୁଷ୍ପଲତା, ଗଛ, ଶୁଭ ସଂକେତ ଆକାରରେ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷ, ଶଂଖ, ଝୋଟି ଇତ୍ୟାଦି ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । ଏସବୁ ସାଧାରଣ ଭାବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶାଢ଼ୀରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ।

ଏ ତ ଗଲା ଚିତ୍ର ଏବଂ ଡିଜାଇନର କଥା । ଯିଏ ଡିଜାଇନର ହୋଇଥିବ ସେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଏହା ଭାବିଚିନ୍ତି ଡିଜାଇନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବ । ତେଣୁ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଡିଜାଇନର ର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଲା, ବାନ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ କେଉଁ ଡିଜାଇନ ବାନ୍ଧରେ ତିଆରି ହୋଇ ପାରିବ ଓ ପୁଣି ପାରମ୍ପରିକ ହେବ । ଏହା ଚିନ୍ତା କଲା ପରେ ତ୍ରୁଙ୍ଗ କାଗଜ ଉପରେ ଉକ୍ତ ନକ୍ସା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବ । ଶାଢ଼ୀର ଆଁଚଲ (ମୁହଁ) ଧଡ଼ି (ବର୍ତ୍ତର) ଏବଂ ଦେହ ଏହି ତିନି ଭାଗ ପାଇଁ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ତ୍ରୁଙ୍ଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସାଧାରଣତଃ ଶାଢ଼ୀର ଲମ୍ବ ବାର ହାତ ଥାଏ । ସେ ମଧ୍ୟରୁ ମୁହଁ (ଆଁଚଲ) ଚି ପ୍ରାୟ ଅଢେଇ ହାତ ରହିଥାଏ ଏବଂ ବାକି ଅଂଶ ଶାଢ଼ୀଟିର ଦେହ ହୋଇଥାଏ । ଶାଢ଼ୀର ଚଉଡ଼ା ଏବଂ ଡିଜାଇନ ଜାଣି ଦୁଇପଟେ ୩ ରୁ ୬ ଇଞ୍ଚ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଧଡ଼ି (ବର୍ତ୍ତର) ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ଏହିସବୁ ମାପକୁ ସାମନାରେ ରଖି ଚିନ୍ତା କରି ନକ୍ସା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ଜଣେ ସିଦ୍ଧହସ୍ତ ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀ ଲାଗି ଏହି ନକ୍ସା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ବେଶୀ ସମୟ ଲାଗିବ ନାହିଁ । କେବଳ ବାନ୍ଧ ଓ ବୟନ ଉପଯୋଗୀ ତଥା ପାରମ୍ପରିକ ଏବଂ ଶାଢ଼ୀର ଲମ୍ବା ଚଉଡ଼ାକୁ ନଜରରେ ରଖି ଡିଜାଇନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ପାରିବ ।

(୨) ବାନ୍ଧକାର (Tier) - ବାନ୍ଧ ଡିଜାଇନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ଏହା ହେଉଛି ଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ତର । ଏହି ସ୍ତରଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ କଷ୍ଟକର । କାରଣ ପ୍ରଥମେ ତିଆରି ନକ୍ସା ଚିତ୍ରକୁ ବାନ୍ଧ କରି କିପରି ଭାବରେ ସୂତା ଉପରେ ଡିଜାଇନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବ ଏହା ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । କାରଣ ଏଠାରେ ଜ୍ୟାମିତି, ନକ୍ସା ଏବଂ ସିଦ୍ଧହସ୍ତ ବାନ୍ଧକାର ନହେଲେ ନକ୍ସା ଆକାର ଡିଜାଇନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ଅକ୍ଷମତା ଦେଖାଦେବ ।

ତେଣୁ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଏଠାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନକ୍ସା ଆକାରରେ ସୂତାରେ ଗଣ୍ଠି ପକାଇ ତିଜାଇନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ପଡ଼େ ।

ସୂତାରେ ଗଣ୍ଠି ପକାଇ ତିଜାଇନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ବହୁତ କଷ୍ଟକର । କାରଣ ତ୍ରୁଳ୍ କାଗଜ ଉପରେ ଯେଉଁଠି ଗଣ୍ଠି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ଯେତିକି ପରିଶ୍ରମ ତାଠୁଁ ବହୁ ଗୁଣରେ କଷ୍ଟକର ସୂତା ଉପରେ ଗଣ୍ଠି ପକାଇ ତିଜାଇନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ।

ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଏଠାରେ ବିଭିନ୍ନ ମୋଟା ସରୁ ସୂତା ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । କାରଣ ଏହା ଉପରେ ପ୍ରକୃତ ନକ୍ସା କପଡ଼ା ଉପରେ ତିଆରି ହେବା ନିର୍ଭର କରେ । ତେଣୁ ସୂତାର ମୋଟା-ସରୁ ଉପରେ କପଡ଼ା ବୁଣା ପରେ ତାହାର ହିସାବ ଜଣାପଡ଼େ ।

ସାଧାରଣତଃ ସୂତାର ସରୁରୁ ମୋଟା ୮୦^s, ୬୦^s, ୪୦^s, ୩୨^s, ୨୪^s, ୨୦^s, ୧୮^s, ୧୭^s ନମ୍ବର ସୂତା ଅଛି । ଏସବୁକୁ ସିଙ୍ଗଲ ସୂତା କୁହାଯାଏ । ତାପରେ ୨/୧୨୦^s, ୨/୧୦୦^s, ୨/୮୦^s, ୨/୬୦^s, ୨/୪୦^s ଇତ୍ୟାଦି ମାସ୍ତାଇଜଡ଼ ସୂତା (Twisted)ର ପ୍ରଚଳନ ବର୍ତ୍ତମାନ ବହୁତ ହେଉଛି । କାରଣ ଏହି ସୂତାରେ କାମ କରିବା ଯେମିତି ସୁବିଧାଜନକ ଏହାର ସ୍ଥାୟତ୍ତ୍ୱ ମଧ୍ୟ ଯେତିକି ବେଶୀ । ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶାଢ଼ୀଠୁଁ ଆରମ୍ଭ କରି ବିଛଣା ଚାଦର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ଏହି ସୂତାରେ ବୁଣା ଯାଉଛି ।

ଏଠାରେ ଏହି ସୂତାର ସରୁ ଓ ମୋଟା ଇତ୍ୟାଦି ସୂଚିତ କରିବାର କାରଣ, ଯେତେବେଳେ ବାନ୍ଧ କାମ ପାଇଁ ସୂତା ନିଆଯିବ କେଉଁ ନମ୍ବର ସୂତା ନିଆଯିବ ଏବଂ ତାହାର ଘନତ୍ୱ (କପଡ଼ା ବୁଣା ହେଲାପରେ) ଇଞ୍ଚ ପ୍ରତି କେତେ ହେବ ତାହା ଜାଣିବାର ନିତାନ୍ତ ଜରୁରୀ । ତା ନହେଲେ ସୂତା ଉପରେ ବନ୍ଧା ଯାଇଥିବା ନକ୍ସା କପଡ଼ା ବୁଣା ସରିଲା ପରେ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ହୋଇଯିବ । ସାଧାରଣତଃ କପଡ଼ାର ତାନୀ (Warp) ଏବଂ ବୁଣା (Weft) ଦୁଇ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ ଥାଏ । ତାନୀ ସୂତା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ କପଡ଼ା ବୁଣାଯିବ ତାହାର ଏକ ଫନି (ଫାନିଆଁ ବା ଇତ୍ୟାଦିକୁ ସମସ୍ତ କରି ଏକ ଫ୍ରେମ ତିଆରି ହୋଇଥିବ) ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । କେତେ ନମ୍ବର ସୂତା ଓ କେଉଁ କପଡ଼ା ତିଆରି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ତାହା ଭାବି ଏହି ଫନି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସାଧାରଣତଃ ଶାଢ଼ୀର ଚଉଡ଼ା ୪୮ ଇଞ୍ଚ ଥାଏ ଏବଂ ବେଡ଼ସିଟର ଚଉଡ଼ା ୪୮", ୫୪", ୬୦", ୬୨" ଏବଂ ୯୦"

ଥାଏ । କପଡ଼ା ଯେତିକି ଚଉଡ଼ା ହେବ ତାଠୁଁ ଦୁଇ ଇଞ୍ଚ ଅଧିକ ଚଉଡ଼ାରେ ଉକ୍ତ ଫନୀ ତିଆରି କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । କାରଣ ଏହି ଦୁଇ ଇଞ୍ଚ ଅଧିକ ଚଉଡ଼ା କପଡ଼ା ବୁଣା ସରିଲା ପରେ କମିଯାଏ ଏବଂ ସଠିକ ମାପରେ କପଡ଼ା ତିଆରି ହୁଏ ।

ସୂତାର ନମ୍ବର (ମୋଟା ସରୁ) ଆକାରରେ ପାନିଆଁ ତିଆରି ହୁଏ । ପାନିଆଁ ଅର୍ଥାତ୍ (Reeds) ବିଭିନ୍ନ ରିଡ୍ ର ଏକ ସମଷ୍ଟି । ତାହାକୁ ଆମେ ଖାଡ଼ି ବୋଲି କହୁଁ । ଷାଠିଏ ଖାଡ଼ିକୁ ଏକ ପୁଞ୍ଜା କୁହାଯାଏ । ସୂତାର ମୋଟା ସରୁ ଆକାରରେ ପାନିଆଁର ଚଉଡ଼ାକୁ ଦେଖି ଉକ୍ତ ପୁଞ୍ଜାକୁ କମ କିମ୍ବା ବେଶୀ କରାଯାଏ ।

ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଏକ ଶାଢ଼ୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପାଇଁ ଏକ ଫନୀ ତିଆରି କରାଗଲା । ତେବେ ଶାଢ଼ୀ ପାଇଁ ପ୍ରଥମେ ୨/୧୨୦ ନମ୍ବର ମାସ୍ତାଇଜ୍ଡ୍ ସୂତାକୁ ତାନା କରାଯିବ । ପୁଣି ଶାଢ଼ୀର ଚଉଡ଼ା ୪୮" ହେବ । ତେଣୁ ପାନିଆଁର ପ୍ରଥମେ ଚଉଡ଼ା ୫୦ ଇଞ୍ଚ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ । ୨/୧୨୦ ସୂତା ତାନା ପାଇଁ ସାଧାରଣତଃ ଇଞ୍ଚ ପ୍ରତି ୩୬ କାରା (ଦୁଇଟି ସୂତାର ସମଷ୍ଟି) ନିଆଯିବ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଚଉଡ଼ା ପାଇଁ ୩୦ ପୁଞ୍ଜା ବିଶିଷ୍ଟ ପାନିଆଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେମିତି ପ୍ରକାରେ ୨/୧୦୦ ନମ୍ବର ପାଇଁ ୨୮ ପୁଞ୍ଜା, ୨/୮୦ ପାଇଁ ୨୩ ପୁଞ୍ଜା ଆକାରରେ ପାନିଆଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ତହିଁରେ ବଏ ଅର୍ଥାତ୍ ଏକ ସରୁ ତଥା ଚିକ୍କଣ ନାଏଲନ୍ ସୂତା ଦ୍ୱାରା ଫନୀ ତିଆରି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏକ ସେଟ୍ ଏହା ତିଆରି ହେଲେ ବହୁଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ଖରାପ ହେବନାହିଁ ଏବଂ ସମାନ ଡିଜାଇନ୍‌ର କପଡ଼ା ମଧ୍ୟ ତିଆରି ହୋଇ ପାରିବ ।

ଠିକ୍ ସେମିତି ବୁଣା (Weft) ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ସରୁ ମୋଟା ସୂତା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ନମ୍ବରର ସୂତା ନିଆଯାଇ ପାରେ । କେଉଁ ନମ୍ବରର ସୂତା କେତେ ପରିମାଣରେ ଘଞ୍ଚ ବୁଣା ହେବ ଏହାର ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସାଧାରଣତଃ ତାନା ଅପେକ୍ଷା ବୁଣାର ଘଞ୍ଚତ୍ୱ ଅଧିକ ହେବା କଥା । ୨/୧୦୦ ନମ୍ବରର ସୂତା ଇଞ୍ଚ ପ୍ରତି ୪୦ କାରା, ୨/୧୦୦ ନମ୍ବରର ସୂତା ଇଞ୍ଚ ପ୍ରତି ୩୬, ୨/୮୦ ନମ୍ବର ସୂତା ଇଞ୍ଚ ପ୍ରତି ୩୨ କାରା ଆକାରରେ ନିଆଯାଏ । ତେଣୁ ନକ୍ସାରୁ ବାନ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ ସୂତା ନେଲାବେଳେ ଏହି ଘଞ୍ଚତ୍ୱ ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଯଦି ଶାଢ଼ୀ ପାଇଁ ଡିଜାଇନ୍ ତିଆରି ହେଉଥାଏ, ସାଧାରଣତଃ ୨/୧୨୦ ନ. ସୂତା ଯାହାକି କପଡ଼ା ବୁଣାରେ ଇଞ୍ଚ ପ୍ରତି ୪୦ କାରା ପଡ଼ିବ, ସେହି ହିସାବକୁ ନେଇ ଜ୍ୟାମିତି ଆକାରରେ

ତିଜାଇନ ବାନ୍ଧ ଦ୍ୱାରା କରାଗଲେ ତାହା ଭ୍ରଙ୍ଗ ଆକାରରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ।

ବାନ୍ଧ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ସୂତାକୁ ନିଆଯିବା ଆଗରୁ ବିଭିନ୍ନ ଯନ୍ତ୍ର (ହାତ ତିଆରି) ଉତ୍ପନ୍ନା, ଅସାରା, କାତର, ଯନ୍ତ୍ର, ପୂର୍ବରା ଇତ୍ୟାଦିର ସହଯୋଗ ନେବାକୁ ହେବ । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କପଡ଼ାର ଚଉଡ଼ାକୁ ଦେଖି ଉପରୋକ୍ତ ଯନ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ସୂତାର ଚଉଡ଼ା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲାପରେ କମ ଅଥା ସାହାଯ୍ୟରେ କାରା ହିସାବ କରି ଆଞ୍ଚିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ କାମ ଗୃହର ସ୍ତ୍ରୀ ମାନେ ପ୍ରାୟ କରିଥାନ୍ତି । ଏ ସମସ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତି ସରିଲା ପରେ ଗୃହକର୍ତ୍ତା ବାନ୍ଧ ପ୍ରସ୍ତୁତି ସୂତାକୁ କମଡ଼ା (ବାନ୍ଧ ବାନ୍ଧିବା ଯନ୍ତ୍ର) ରେ ଲଗାଇ ଝେଲ, ଚକ୍ର, ବ୍ୟକଟା ଦ୍ୱାରା ମାପ କରି ଗଣ୍ଠି ପକାଇ ତିଜାଇନ ତିଆରି କରିବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ତିଜାଇନ (ନକ୍ୱାର) ବାହାର ଅଂଶକୁ ଧଳା ସୂତା ଉପରେ ଗଣ୍ଠି ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଧା ଯାଏ । ତାପରେ ଉପଯୋଗୀତା ଅନୁସାରେ ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ରଙ୍ଗ କରି, ପୁଣି ରଙ୍ଗ ଉପରେ ବାନ୍ଧ କରି ସମସ୍ତ ରଙ୍ଗ ସରିଲା ପରେ ସମସ୍ତ ଗଣ୍ଠିକୁ ଖୋଲାଯିବ । ଖୋଲାଗଲା ପରେ ପ୍ରକୃତ ତିଜାଇନଟି ଜଣାପଡ଼ିବ । ତେଣୁ ଏ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଅଭିଜ୍ଞ ତଥା କୁଶଳା ଶିଳ୍ପୀ ନହେଲେ ଏହା ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିବା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଅତି କଷ୍ଟକର ।

(୩) ରଙ୍ଗକାର (Dyer) ବୟନଶିଳ୍ପର ତୃତୀୟ ସ୍ତର ହେଉଛି ରଙ୍ଗ କରିବାର ପ୍ରଣାଳୀ । ପୂର୍ବ କାଳରେ ଆମର ପୂର୍ବଜ ମାନେ କେତେକ ସାମିତ ରଙ୍ଗକୁ ପ୍ରାକୃତିକ ଉପାୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଗଛର ବନ୍ଧକ, ଚେର ଇତ୍ୟାଦିକୁ ନେଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିଲେ । ତାହାକୁ ସାଧାରଣତଃ Vegetable ରଙ୍ଗ କୁହାଯାଏ । ଏହି ରଙ୍ଗ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ହଳଦୀ ରଙ୍ଗ, ଲାଲ ରଙ୍ଗ, ମେରୁନ ରଙ୍ଗ, କଳାରଙ୍ଗ ଏବଂ ସୂତାର ଧଳା ରଙ୍ଗ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରଚଳନ ଥିଲା । ଏ ସମସ୍ତ ରଙ୍ଗକୁ ପାରମ୍ପରିକ ରଙ୍ଗ (Traditional Dyes) କୁହାଯାଏ । ସାଧାରଣତଃ ହଳଦିରୁ ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗ, ଆଁଛି ଗଛର ବନ୍ଧକରୁ ମେରୁନ ରଙ୍ଗ, ଝାପଡ଼ା ଫୁଲ ମଞ୍ଜିରୁ ଲାଲ ରଙ୍ଗ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସମୟର ପରିବର୍ତ୍ତନ, ବିଭିନ୍ନ ନୂତନ ରଙ୍ଗର ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀତ୍ୱକୁ ନେଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ବହୁଳ ଭାବରେ କେମିକାଲ୍ ରଙ୍ଗରେ କପଡ଼ା ବୁଣା ଯାଉଛି । ତଦ୍ୱାରା ଲୋକଙ୍କ ଚାହିଦା ମୁତାବକ ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗର ଉତ୍ପାଦନ ହେବା ସଙ୍ଗକୁ ରଙ୍ଗ କରିବାର ସୁବିଧାକୁ ନେଇ ଏହାର ପ୍ରଚଳନ ବଢ଼ିଯାଇଛି । କେମିକାଲ ରଙ୍ଗ ପୁଣି ଦୁଇ ପ୍ରକାର ଗୋଟିଏ ରଙ୍ଗ ହାଇଡ୍ରୋସଲ୍ଫେଟ୍ ଓ କାର୍ଷିକ ସୋଡ଼ା ମିଶାଇ

ରଙ୍ଗ କରାଯାଏ । ଏହି ପ୍ରଣାଳୀରେ ସାଗୁଆ, ନୀଳ, ବାଇଗଣୀ, ହଳଦିଆ, ଗୋଲାପି ଇତ୍ୟାଦି ରଙ୍ଗ ହୋଇପାରୁଛି । ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର ରଙ୍ଗ ହେଉଛି ନେପଥଲ୍ ରଙ୍ଗ । ଏହି ନେପଥଲ୍ ରଙ୍ଗ ପ୍ରଣାଳୀରେ ମେରୁନ, ଲାଲ, କଳା ଓ ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ । ଉପରୋକ୍ତ ଦୁଇ ପ୍ରକାର ରଙ୍ଗ କରିବା ପ୍ରଣାଳୀ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଧରଣର ।

ସୂତା ଉପରେ ରଙ୍ଗ କରିବା ମଧ୍ୟ ସିଦ୍ଧହସ୍ତତା ଦରକାର । ନ ହେଲେ କପଡ଼ା ପାଣିରେ ଧୋଇଲା ପରେ ରଙ୍ଗ ଗୁଡ଼ିକ ଛାଡ଼ି ଯିବାର ଭୟ ଥାଏ । ତେଣୁ ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗ କରିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ନିୟମ ଗୁଡ଼ିକୁ ମାନି ଚଳିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପାଣିର ଉତ୍ତାପ ଓ ରଙ୍ଗ ସହିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଦାର୍ଥର ଆନୁପାତିକ ମିଶ୍ରଣକୁ ସବୁବେଳେ ଦେଖି କେଉଁ ରଙ୍ଗରେ କେତେ ପରିମାଣର ଆନୁପାତିକ (%) ଲାଗିବ ଏସବୁ ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତାକରି ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତେଣୁ କେଉଁ ରଙ୍ଗ ପାଇଁ ପାଣିର କେତେ ଉତ୍ତାପ ଦରକାର ଓ ସୂତାର ପରିମାଣରେ ଆନୁପାତିକ ଲାଗିବ ଏସବୁ ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଉଦାହରଣତଃ, ରଙ୍ଗ ଗୁଡ଼ିକର ବିଭିନ୍ନ ହାଲୁକା ରୁ ଗାଢ଼ (Light to deep power) ଥାଏ । ତେଣୁ କେଉଁ ରଙ୍ଗ ଉପରେ ଅନ୍ୟ ରଙ୍ଗ କଲେ ପୂର୍ବ ରଙ୍ଗରେ ପରସ୍ପରକୁ ନୂତନ ରଙ୍ଗ ନଷ୍ଟ କରି ନୂତନ ରଙ୍ଗ ରହିବ, ଏହା ବାନ୍ଧି ଉପରେ ରଙ୍ଗ କଲା ସମୟରେ ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ବିଶେଷ କରି ଲାଇଟ୍ ରଙ୍ଗରୁ ଗାଢ଼ ରଙ୍ଗ ସୂତା ଉପରେ କରାଯାଏ । କିନ୍ତୁ ଦରକାର ମୂତାବକ ଗାଢ଼ ରଙ୍ଗରୁ ମଧ୍ୟ ଲାଇଟ୍ ରଙ୍ଗ କରାଯାଏ । ହଳଦିଆ, ପିଙ୍କ (ଗୋଲାପି), ଆକାଶି ଇତ୍ୟାଦି ହାଲୁକା ରଙ୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ଥାଏ, ତେଣୁ ଏଠାରେ ହାଇଡ୍ରୋସଲଫେଟ୍ ଓ କାର୍ବିକ ଅନୁପାତ କମ ଥାଏ । ବୁ ଭାଉଲେଟ୍, ସାଗୁଆ ଇତ୍ୟାଦି ରଙ୍ଗ ଗୁଡ଼ିକ ବହୁତ ପାଞ୍ଚର ରଙ୍ଗ । ଏ ରଙ୍ଗ ଗୁଡ଼ିକ ସମସ୍ତ ରଙ୍ଗକୁ ମାରି ଦିଅନ୍ତି । ତେଣୁ ଏଠାରେ ଏହି ରଙ୍ଗ ଗୁଡ଼ିକ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁପାତିକ ହିସାବରେ ହାଇଡ୍ରୋ ସଲଫେଟ୍ ଓ କାର୍ବିକ ସୋଡ଼ା ବେଶି ପରିମାଣରେ ଦେଇ ପାଣିର ଅନୁପାତିକ ଗରମକୁ ମଧ୍ୟ ବଢ଼ାଯାଇଥାଏ ।

ନେପଥଲ୍ ରଙ୍ଗରେ ସାଧାରଣତଃ ମେରୁନ, ଲାଲ, କଳା ଓ ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ଏଥିପାଇଁ ରଙ୍ଗ, ପରତଳା, କାର୍ବିକ ଆବଶ୍ୟକ । ପରତଳା ଓ କାର୍ବିକ ଅନୁପାତରେ ମିଳାଇ ପାଣିରେ ଫୁଟାଇଲା ପରେ ସୂତାକୁ ଉକ୍ତ

ପାଣିରେ ବୁଡ଼ାଯାଇ ପୁଣି ଶୁଷ୍କ କରାଯାଏ । ପରେ ଥଣ୍ଡା ପାଣିରେ କେବଳ ରଙ୍ଗକୁ ମିଶାଇ ଉପରୋକ୍ତ ଶୁଷ୍କ ସୂତାକୁ ରଙ୍ଗମିଶା ପାଣିରେ ବୁଡ଼ାଇଲେ ଆପେ ଆପେ ରଙ୍ଗ ହୋଇଯାଏ । ଏହି ପ୍ରଣାଳୀରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଙ୍ଗ କପଡ଼ା ବ୍ୟବହାର ସମୟରେ କିଛିଦିନ ପାଇଁ ରଙ୍ଗ ପାଣି ଅଂଶ ବାହାରୁ ଥାଏ ଏବଂ ପରେ ରଙ୍ଗ ପକ୍କା ରହି ରଙ୍ଗର ଉତ୍ତମତା ପ୍ରକାଶ ପାଏ ।

ବାନ୍ଧ ପ୍ରସ୍ତୁତି ସୂତା ଏବଂ କେବଳ ଖୋଲା ସୂତାକୁ ରଙ୍ଗ କରିବା ପୂର୍ବରୁ କେବଳ ଗରମ ପାଣିରେ ସୋଡ଼ା ଏବଂ ପ୍ରେମାଟେକ୍ସ ମିଶାଇ ଫୁଟାଇଲା ପରେ ସୂତାକୁ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଡ଼ାଇ ବାହାର କରି ଶୁଷ୍କ କରାଯାଏ । ଭଲ ଭାବରେ ସୂତା ସଫା ହେଲାପରେ ଏବଂ ଅର୍ଦ୍ଧ ଶୁଷ୍କ ଅବସ୍ଥାରେ ସୂତାକୁ ଝାଡ଼ି ରଙ୍ଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଗରମ ପାଣିରେ ବୁଡ଼ାଯାଏ । ଏମିତି ଭାବରେ ସୂତାକୁ ରଙ୍ଗ କଲେ ରଙ୍ଗ ସମାନ ହେବା ସଙ୍ଗେ ରଙ୍ଗର ସ୍ଥାୟୀତ୍ୱ ମଧ୍ୟ ବହୁତ ବଢ଼ିଥାଏ ।

ତେଣୁ ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ ବିଷୟକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ଯଦି ବାନ୍ଧ ଓ ରଙ୍ଗ କରାଯାଏ ତେବେ ଶେଷରେ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଧରଣର ବାନ୍ଧ ତିଆରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ପାରିବ । ବାନ୍ଧରେ ସମସ୍ତ ରଙ୍ଗ କଲାପରେ ପୂର୍ବରୁ ଯେତିକି ଗଣ୍ଠି ପକା ଯାଇଥିବ ତାହା ସବୁକୁ ଖୋଲାଯିବ । ଖୋଲାଗଲାପରେ ପ୍ରକୃତ ତିଆରିକରି ଜଣାପଡ଼ିବ ଏବଂ କପଡ଼ା ବୁଣା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ପାରିବ ।

(୪) ବୁଣାକାର (Weaver) - ବାନ୍ଧ ଓ ବୟନର ଏହା ହେଉଛି ଚତୁର୍ଥ ଓ ଅନ୍ତିମ ସ୍ତର । ଏକ ସୁନ୍ଦର ସୂକ୍ଷ୍ମ ତିଆରିକର କପଡ଼ା ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସିଦ୍ଧହସ୍ତ ବୁଣାକାର ମଧ୍ୟ ଦରକାର । ବୁଣା କାମରେ ଦକ୍ଷ ନ ହେଲେ ସୂକ୍ଷ୍ମ କାରୁକାର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଶାଢ଼ୀ ବୁଣାକାର ବୁଣି ପାରିବ ନାହିଁ ।

କପଡ଼ା ବୁଣିବା ପାଇଁ ଏକ ମଙ୍ଗା (ହାତ ତିଆରି ତତ୍ତ୍ୱ), ଦରକାର । ତହିଁର ବିଭିନ୍ନ ଉପକରଣ ଯଥା - ହଥା, ଠୁକର, ନରି (ତଙ୍ଗି), ନଳା, ବର୍ଷିକଟା, ପାଉଁଳିପସରା, ଉଚାଳବାଡ଼ି, କାଙ୍ଗାଳା ବାଡ଼ି, ତସରା, ବଏ ବାଡ଼ି, ଲାଳନ ପଟା, ଠୁକରପଟା, କାମି, ଫୁଲଡ଼ବି, ଫୁଲକାଣିଆ, ବୁଝିଝରା, ଥୁନ୍ (ବେଲୁନ୍), ମୁଏରବାଡ଼ି ଇତ୍ୟାଦି ନିହାତି ଦରକାର ପଡ଼ିଥାଏ ।

ତାଙ୍କୁ କପଡ଼ାବୁଣା ତତ୍ତ୍ୱକୁ ଆସିବାର ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । କପଡ଼ାର ଲମ୍ବ ଆକାରରେ ପୂର୍ବବର୍ଷିତ 'କନ୍ଦୁର'ରେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନେ ସୂତାକୁ

ତିଆରି କରିଥାନ୍ତି । ତାହାକୁ ତନା (ତାନି) କୁହାଯାଏ । ତାକୁ ପୁରୁଷ ଲୋକମାନେ ଏକ ଖୋଲା ସ୍ଥାନରେ ଲମ୍ବ ଆକାରରେ ନେଇ ସୂତାକୁ ସାଇଜ କରି ତା ଉପରେ ଅଠା (ଭାତ ଅଠା) ଦିଅନ୍ତି । ତାହାକୁ ପାଜିନି କୁହାଯାଏ । ପାଜିନି ସରିଲା ପରେ ପୂର୍ବବର୍ଣ୍ଣିତ ଫନିରେ ଉକ୍ତ ସୂତାକୁ ଆଣି ମିଡି ପାରି ଯୋଡ଼ନ୍ତି । ଉକ୍ତ ସମସ୍ତ ସୂତା ଯୋଡ଼ାଗଲା ପରେ ପୁଣି ଉକ୍ତ ସୂତାକୁ ଆଣି ଏକ ଖୋଲା ସ୍ଥାନରେ ଲମ୍ବାଇ ତା ଉପରେ ସୂତାକୁ ସାଇଜ କରନ୍ତି । ଏହାକୁ ‘ଯୁଡ଼ସାର’ କୁହାଯାଏ । ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଏହା କରାଯାଏ ତାକୁ ‘ଅଏଲାକରା’ ସ୍ଥାନ କୁହାଯାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ତନ୍ତା ପଡ଼ାରେ ସମସ୍ତ ତନ୍ତା ସୁବିଧା ପାଇଁ ଏହି ସ୍ଥାନ ରଖିଥାନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟହ ଜଣେ ନା ଜଣେ ଏହି ସ୍ଥାନରେ ତାଙ୍କର ପାଜିନି ଯୁଡ଼ସାର ଇତ୍ୟାଦି କରନ୍ତି । କୌଣସି ବାହାଘର କିମ୍ବା ଶୁଦ୍ଧକ୍ରିୟା ସମୟରେ ଏହି ସ୍ଥାନରେ ଭୋଜି ଭାତ କରି ଲୋକଙ୍କୁ ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବାରେ ବହୁତ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ଉକ୍ତ ପାଜିନି ଏବଂ ଯୋଡ଼ସାର କରିବା ପାଇଁ ଏକ କୁଞ୍ଚି, ଚାରି ସାର ‘ମୁଏଡ଼ ବାଡ଼ି’, ଏକ ‘ବଏଲା’ ଏବଂ ରଖିର ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ତେଣୁ ଏହି କାମ ମଧ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଦକ୍ଷ ଲୋକ ନହେଲେ ସେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି କାମ ସମୟରେ ବହୁତ ସୂତା ଛିଣ୍ଡି ଯାଇଥାଏ । ଛିଣ୍ଡା ସୂତାରେ ଗଣ୍ଡି ପକାଇଲେ ବୁଣା ସମୟରେ ବହୁତ ଅସୁବିଧା ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ତାକୁ ଯୋଡ଼ିବା ପାଇଁ ଏକ କୌଶଳ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ତାକୁ ‘ମିଡି’ କହନ୍ତି । ଛିଣ୍ଡା ସୂତାରେ ମିଡି ପାରିଦେଲେ ତାହା ପୂର୍ବ ସୂତା ପରି ଜଣା ପଡ଼ିବ । ଏହି ମିଡି ପାରିବାରେ ମଧ୍ୟ ଏକ ଚମତ୍କାରିତା ଅଛି । ନ ହେଲେ ସୂତା ଯୋଡ଼ି ନ ହୋଇ ପୁଣି ଖୋଲି ଯିବ ।

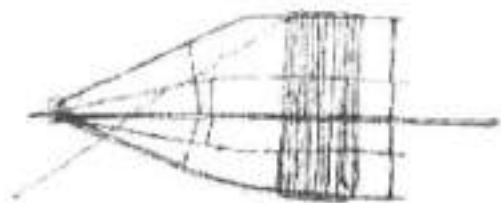
ଉପରୋକ୍ତ ପାଜିନି ଯୋଡ଼ସାର ସରିଲା ପରେ ତାକୁ ତନ୍ତ ଶାଳକୁ ଅଣାଯାଏ ଓ ବୁଣାକାମ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ ।

ପୂର୍ବ ବର୍ଣ୍ଣିତ ବିଭିନ୍ନ ତନ୍ତ ସମାନ ମାଧ୍ୟମରେ ବୁଣା ସୂତା ଓ ବାନ୍ଧ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସୂତାକୁ ନଳୀରେ ଯୋଡ଼ାଯାଇ ନରୀ ଅର୍ଥାତ୍ ତଙ୍ଗି (Shuttle) ସାହାଯ୍ୟରେ କପଡ଼ା ବୁଣାଯାଏ ।

ବାନ୍ଧ ବୁଣିଲା ସମୟରେ ବାନ୍ଧ ଡିଜାଇନର ନକ୍ସାକୁ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ କପଡ଼ା ଘଞ୍ଚି ଆକାରରେ ବୁଣାଯାଏ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅର ନରି (ତଙ୍ଗି) ଚାଳନା ସମୟରେ ଉକ୍ତ ବାନ୍ଧ ସୂତାର ଦୁଇପଟେ ହାତରେ ଧରି ବାନ୍ଧର ଡିଜାଇନ ବସାଇବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ ।

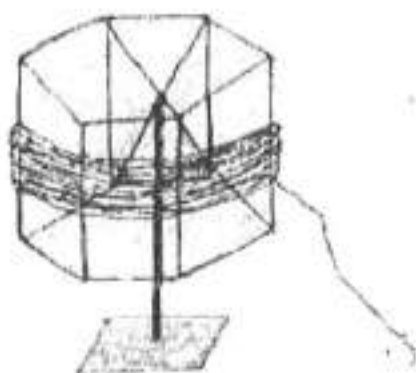
‘ବାନ୍ଧ ଓ ବୟନ’ ପ୍ରଣାଳୀରେ ବ୍ୟବହୃତ ବିଭିନ୍ନ ଉପକରଣ

(ଅବାରୀ)

(ବାନ୍ଧଫଣା)

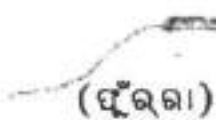
(ଜାତନା)

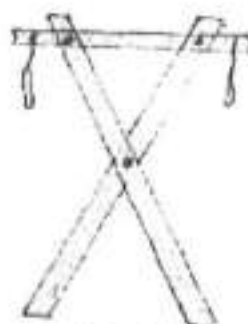
(ବାଫଡ଼ା)

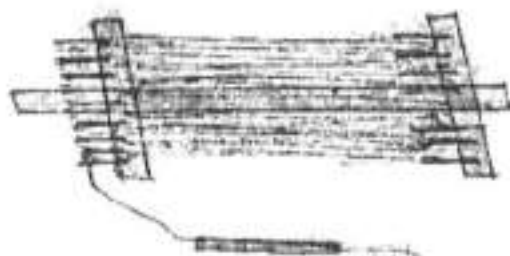
(କାଚରା)

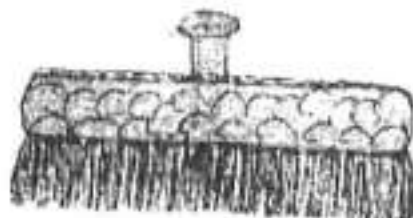
(ଫୁରା)

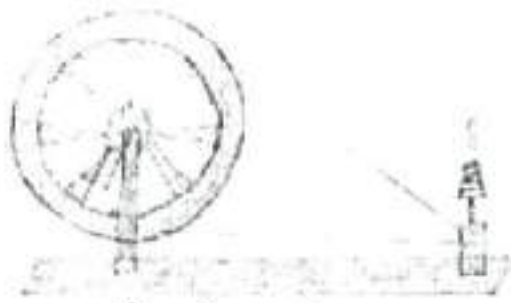
(ବାଧରା)

(ଫୁରା)

(ଫୁରା)

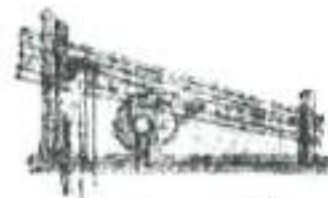
ଚଢ଼ିଣା (ଚରଖା)

(ବୁଝିଝିଲା)

(ମଜା)

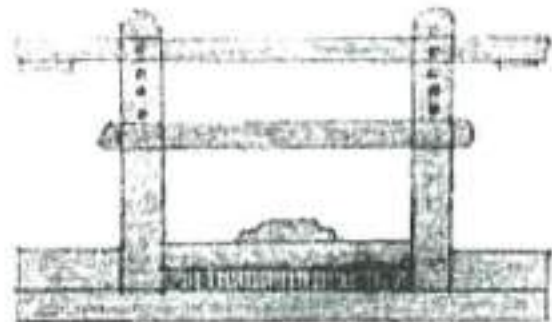
(ଘୁଲବୁଦ୍)

ଜଳା (କାଣିଆ)

(ଟାଟ) ପାନିଆ

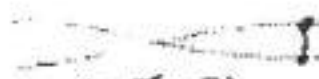
ଚଢ଼ (ମଜା)

(କାମି)

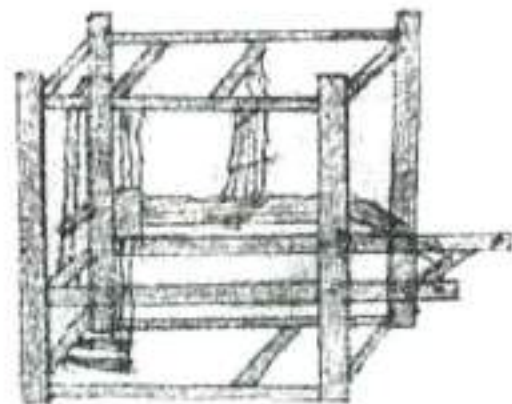
(ସରା)

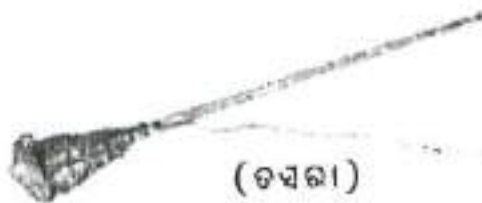
(ସୁର୍ଖାଡ଼)

(ଘୁଲବୁଦ୍)

(ଘୁଲ ମଜା ଚଢ଼)

(ତସରା)

ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ ନିୟମ ଆକାରରେ ଶାଢ଼ୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ ଏକ ଫାଇନ ଶାଢ଼ୀ ପାଇଁ ୪ ରୁ ୮ ଦିନ ସମୟ ଲାଗିଥାଏ । ପରିବାରର ସମସ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷ ଏବଂ ଛୋଟ ଛୁଆ ମାନଙ୍କର ସାମୟିକ ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡ଼ୁଥିବା ଏହି ପାରମ୍ପାରିକ କୌଳିକ ବୃତ୍ତି ତଥା ବାନ୍ଧ ଓ ବୟନ କୌଶଳ ପ୍ରକୃତରେ ଆମ ଜୀବନଧାରା ସହିତ ଓଡ଼ିଆପ୍ରୋତ ଭାବେ ଜଡ଼ିତ । ଉକ୍ତ କଳା ଆମକୁ ନିଛାଡ଼ିଲା ପରି ଆମେ ମଧ୍ୟ ତାକୁ ଛାଡ଼ି ପାରୁନାହିଁ । ଏ ସମସ୍ତ କୌଶଳ ପରିବାରରେ କାହାକୁ ଶିଖାଇବାକୁ ପଡ଼ିନଥାଏ । ଆପେ ଆପେ ଶିଖି ଯିବାକୁ ପଡ଼େ । ଯଦି ଛୋଟ ବୟସରୁ ଆମ ବୁଣାକାର ପରିବାରର ପୁଅ ଝିଅ ମାନେ ପାଠ ପଢ଼ାପଢ଼ିରେ ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜନ କରି ମଧ୍ୟ ଏହି କଳା ପ୍ରତି ଆକର୍ଷଣ ଥାଏ, ଜ୍ଞାନାର୍ଜନ ସଙ୍ଗେ ଏହି ମହତ୍ତ୍ୱ କଳାର ସାଧନା ମଧ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ ।

ବାନ୍ଧ ଓ ବୟନ ଶିଳ୍ପ (ସମ୍ବଲପୁରୀ) ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଶ୍ୱ ସ୍ତରରେ IKAT ନାମାନୁସାରେ ଜଣାଶୁଣା ହୋଇ ପାରିଛି । ଏହି ନାମ ଏକ ଇଣ୍ଡୋନେସୀୟ ନାମ MANGIKATରୁ ଆସିଅଛି । ଉକ୍ତ MANGIKATର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ପୂତା ଉପରେ ଗଣ୍ଠି ପକାଇ ଯେଉଁ ତିଆରି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ରଙ୍ଗ କରାଯାଏ ଓ ପରେ ବୁଣାଯାଏ । କିନ୍ତୁ ଆମ ଭାରତବର୍ଷର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜ୍ୟରେ ଏହି ଶିଳ୍ପ ପ୍ରଚଳିତ ଥିଲେମଧ୍ୟ କେବଳ ଏହି ସମ୍ବଲପୁରୀ ବାନ୍ଧ ଓ ବୟନକୁ ହିଁ IKAT କୁହାଯାଏ । ଏହା ପୁଣି ଦୁଇ ପ୍ରକାର । SINGLE IKAT ଏବଂ DOUBLE IKAT । ସିଂଗଲ ଇକଟ୍ ବାନ୍ଧ ତିଆରିରେ ତାନୀ ଏବଂ ବୁଣା ବାନ୍ଧକୁ କ୍ରମ୍ କରି ତିଆରି ହୁଏ । ତାହାକୁ ଆମେ ସାଧାରଣତଃ ସକଟାପର୍ ତିଆରି କହିଥାଉଁ । ଏହା ମଧ୍ୟ ପାରମ୍ପାରିକ ତିଆରି ଅଟେ । ଏହି ତିଆରି ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ସକଟାପର୍, ବିଚିତ୍ରାପୁରୀ, ମଧୁପୁରୀ, ଚିତ୍ରାପୁରୀ, ପଶାପଲ୍ଲୀ ଇତ୍ୟାଦି ଅନ୍ୟତମ । ଆମ ପୂର୍ବ ପରମ୍ପରାରୁ, ବାନ୍ଧ ତିଆରି ଶାଢ଼ୀ ଗୁଡ଼ିକରେ, ଧଡ଼ି ଉପରେ ଜାଳା କାମ ମଧ୍ୟ ଦିଆଯାଉଛି । ଏହାକୁ ପୂର୍ବବର୍ଣ୍ଣିତ ଦଶମୁଲିଆ କୁହାଯାଏ । ଏହି କାମ କରିବା ପାଇଁ ହାତରେ ପୂତାକୁ ତଳ ଉପର ଚାଲ କରି ବୁଣାଯାଏ । ଏହି କାମ କରିବା ପାଇଁ ଫୁଲତବି ବା ତବି ସାହାଯ୍ୟରେ ସହଜ ଉପାୟରେ କରାଯାଏ । ଆଜିକାଲିର ବଙ୍କାଇ ତିଆରି ଏହି ତବି ବା ଜାକେଟ୍ ତିଆରିର ଏକ ପ୍ରତିଫଳନ ।

ବାନ୍ଧ ରଙ୍ଗ ଓ ବୟନଶିଳ୍ପ ପାଇଁ ପୂର୍ବ ପରମ୍ପରାରୁ ମେହେର ଜାତି ତନ୍ତ୍ରୀ

ଜାତି ଆକାରରେ ଜଣାଶୁଣା । ଏହି ମେହେର ଜାତି ସାଧାରଣତଃ ତିନି ପ୍ରକାର । ଯଥା - ଭୁଲିଆ, କୁଷ୍ଠା ଓ କୁଲି । କୁଲି ଜାତିର ତତ୍ତା ମାନେ କେବଳ ସାଧାରଣ ପ୍ରକାରର କପଡ଼ା ବୁଣାବୁଣି କରନ୍ତି । ଏମାନେ କେତେକ ପ୍ଲେନ ଡିଜାଇନର କପଡ଼ା ବୁଣାବୁଣି କରନ୍ତି । କୁଷ୍ଠା ଜାତିର ବୁଣାକାର ମାନେ ମଠା ଶାଢ଼ୀ ତିଆରି କରିବାରେ ଧୁରନ୍ଧର । ଏମାନେ ପାଟ ଶାଢ଼ୀ ମଧ୍ୟ ବୁଣନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ କାମ ହେଲା କୁମ୍ଭ ଶାଢ଼ୀ ବୁଣିବା । ଏହି କୁମ୍ଭ ଡିଜାଇନକୁ ଫେରା ଡିଜାଇନ ମଧ୍ୟ କୁହନ୍ତି । କୁମ୍ଭ ଅର୍ଥାତ୍ ଫେରା ଡିଜାଇନ । ଏହି ଡିଜାଇନର କପଡ଼ାରେ ଦୁଇ ପଟର ବୁଣା ସୂତା ଫେରି (ଶିକୁଳି ଆକାରରେ) ଯାଇ କପଡ଼ା ବୁଣା ହେଉଥିବାରୁ ତାକୁ ଫେରା ଶାଢ଼ୀ କହନ୍ତି । ଏମାନେ ହସ୍ତ ଚାଳନା କରି ଶାଢ଼ୀର ଧଡ଼ି ଏବଂ ମୁହଁରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ରୁଦ୍ରାକ୍ଷ, ଫୁଲ, ବଉଳମାଳିଆ, ସେବତା, ପଦ୍ମଫୁଲ, ମଣିଷ, କଇଁଛ, ମାଛ ଇତ୍ୟାଦି ବୁଣି ପାରନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ କାମ ହେଲା ମଠା ସୂତା ତିଆରି ହେଉଥିବା କୋଷାକୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଣାଳୀରେ ସିଝାଇ ତହିଁରୁ ସରୁ ମଠା ସୂତା ବାହାର କରି ମଠା ଶାଢ଼ୀ ବୁଣନ୍ତି । ବାନ୍ଧ ଓ ରଙ୍ଗ କାମରେ ଏମାନଙ୍କ ଦକ୍ଷତା ପ୍ରାୟ କମ ଥାଏ । କୋଷା ମଧ୍ୟରେ ପୋକ (ଜାଅନ୍ତା) ଥାଏ । ତାକୁ ଗରମ ପାଣିରେ ସିଝାଇ ତହିଁରୁ ସୂକ୍ଷ୍ମ ମଠା ସୂତା ବାହାର କରାଯାଏ ଓ ଫାଇନ ମଠା ଶାଢ଼ୀ ବୁଣାଯାଏ । କୋଷା ପରିପକ୍ୱ ହେଲେ ତହିଁର ପୋକ ଉକ୍ତ କୋଷାକୁ ଜାତି ବାହାରକୁ ବାହାରି ଯାଏ । ସେ ପ୍ରକାର କୋଷାରୁ ମୋଟା ଏବଂ ଖଦଡ଼ ମଠା ସୂତା ବାହାରେ । ତହିଁରୁ ଗରମ ଚାଦର ବୁଣାଯାଏ । ପୋକ କୋଷାକୁ ଜାତି ଚାଲିଯାଇଥିବା କୋଷାରୁ ଚାଦର ବୁଣା ଯାଉଥିବାରୁ ଉକ୍ତ ଚାଦରକୁ କାଣ୍ଡିଆ ଚାଦର କୁହାଯାଏ ।

ଭୁଲିଆ ମେହେର ମାନଙ୍କର ଜୀବିକା ହେଲା ବାନ୍ଧ, ରଙ୍ଗ ଓ ବୟନ ଶିଳ୍ପ । ଏମାନେ ବିଶେଷତଃ ସୂତା ଏବଂ ପାଟ ଉପରେ ବାନ୍ଧ ଦ୍ୱାରା ଡିଜାଇନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗ ଦେଇ ଶାଢ଼ୀ ତିଆରି କରନ୍ତି । ଏହି ଶାଢ଼ୀକୁ ସମ୍ବଲପୁରୀ ବାନ୍ଧ ଓ ବୟନ ଶାଢ଼ୀ କହନ୍ତି । ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ଉକ୍ତ ଶାଢ଼ୀ IKAT ଶାଢ଼ୀ ଆକାରରେ ସୁନାମ ଅର୍ଜନ କରି ପାରିଛନ୍ତି ।

ଏହି କାମ କରିବା ପାଇଁ ପରିବାରର ସମସ୍ତଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ପରିବାରର ଛୋଟ ଛୁଆଁ ଆରମ୍ଭ କରି ବାନ୍ଧ କାମର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ କାମରେ ସହଯୋଗ କରିବା ସଙ୍ଗେ ଗୃହର ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନେ ବାନ୍ଧ ତିଆରି ପୂର୍ବ ପ୍ରସ୍ତୁତି

କାମରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି । ଏହି କାମରେ ଏମାନେ ଏତେ ପରିମାଣରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷ ଯେ, ତାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଶାଢ଼ୀ ଇତ୍ୟାଦି ତିଆରିକର ଗୁଡ଼ିକର କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ, କଳାର ଛାୟା ଓ ପାରମ୍ପାରିକ ତିଆରିକର ପରିପ୍ରକାଶ ଦେଖି ଯେ କେହି ହେଲେ ମଧ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରମୁଗ୍ଧ ହୋଇଯିବ । ଏଥିଯୋଗୁଁ ଏହା ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେଶ ସୁନାମ ଅର୍ଜନ କରି ପାରିଛି ।

ନାରୀ ମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ଆମ ସମାଜର ଏକ ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଅଙ୍ଗ । ତାଙ୍କ ଶାଳୀନତା ଓ ସୁନ୍ଦରତା ପାଇଁ ଆଜି ଆମ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତି ବିଶ୍ୱବିଦିତ । ତାକୁ ସୁନ୍ଦର କରି ଗତି ତୋଳିବାରେ ଶାଢ଼ୀର ଭୂମିକା ଅନ୍ୟତମ । ତେଣୁ ଆମ ବୁଣାକାର ଭାଇ ମାନେ ସମୟାନୁସାରେ ବିଭିନ୍ନ ତିଆରିକର ଶାଢ଼ୀ ତିଆରି କରି ସୁନ୍ଦରରୁ ଅତି ସୁନ୍ଦର କରି ପାରିଛନ୍ତି ନାରୀ ସମାଜକୁ । ସେଇଠୁଁ ଜନ୍ମ ନିଏ ନୂତନ ନୂତନ ତିଆରିକର ପରିକଳ୍ପନା । କେତେବେଳେ ସମାନ ଧର୍ମର ଶାଢ଼ୀ ତ କେତେବେଳେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣର ଶାଢ଼ୀ । ପୁଣି କେତେବେଳେ ପାଟଳୀ ଶାଢ଼ୀ । ଶାଢ଼ୀର ଦୁଇପଟେ ସରୁ ଧଡ଼ି କରି କୁମ୍ଭ ଦେଇ ତିଆରି ହୁଏ ସମାନ ଧଡ଼ି ଶାଢ଼ୀ । ଶାଢ଼ୀର ଏକ ପଟେ ସରୁ ଧଡ଼ି ଓ ଅନ୍ୟ ପଟେ ଚଉଡ଼ା ଧଡ଼ି (ପ୍ରାୟ ୯ ଇଞ୍ଚ) କରି ତିଆରି ହୁଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣର ଶାଢ଼ୀ । ସେହିପରି ଶାଢ଼ୀ ମଧ୍ୟଭାଗରେ ଯେଉଁ ଅଂଶଟି କୁଣ୍ଡ କରି ପିନ୍ଧା ଯାଏ, ତହିଁରେ ବିଭିନ୍ନ ତିଆରିକର ଦେଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ ପାଟଳୀ ଶାଢ଼ୀ । ଶାଢ଼ୀ ମଧ୍ୟରେ ସାତୋଟି ପାଟଳୀ ଆଞ୍ଚଲ ଦେଇ ତିଆରି ହୁଏ ଶସ୍ତ୍ର ପାଟଳୀ ଶାଢ଼ୀ ।

ପୁଣି ବିଭିନ୍ନ ତିଆରିକର ଗୁଡ଼ିକୁ ଚାହିଁ, ପାରମ୍ପାରିକ ନାମକରଣ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ଶାଢ଼ୀ ଗୁଡ଼ିକର ଯଥା - ନଳିନୀପ୍ରଭା, କଳିଙ୍ଗ ସୁନ୍ଦରୀ, ଇନ୍ଦୁମତୀ, ଭାନୁମତୀ, କଳିଙ୍ଗରତ୍ନ, ମାଳିନୀତୋୟା ଇତ୍ୟାଦି । ଏସବୁ ଆମ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତିର ପରିଚାୟକ । ତତ୍ପରେ ଜନ୍ମ ନିଏ ବିଭିନ୍ନ ବିଭିନ୍ନ ବିଚ୍ଛଣା ଚାଦର, ରୁମାଲ, ଦୋପଟା, ଡ୍ରେସ୍ କନା, ସ୍କାର୍ଫ, ଡ୍ୱାଲ ହେଙ୍ଗିଙ୍ଗ୍ ଇତ୍ୟାଦି, ଯାହାକି ବିଶ୍ୱ ଦରବାରରେ ଆଦୃତ ହୋଇ ପାରିଛି ।

ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ପ୍ରତି ସଜାଗ ରଖି ଯଦି ଆମ ବୁଣାକାର ଭାଇମାନେ ତିଆରିକର, ରଙ୍ଗ ଓ ବୁଣା ପ୍ରଣାଳୀର ଉତ୍କୃଷ୍ଟତାକୁ ବଜାୟ ରଖିବେ ତେବେ ଏହି ମହାନ ପାରମ୍ପାରିକ ଶିଳ୍ପ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ତାହାର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ରଖି ପାରିବ ।

ଏହି ମହାନ କଳାକୁ କେବେହେଲେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଯତ୍ନ ଯୁଗରେ ନତମସ୍ତକ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ଯତ୍ନଶିଳ୍ପ, ହସ୍ତଶିଳ୍ପ ସମ୍ମୁଖରେ ସବୁବେଳେ ହାର ମାନିଛି ଓ ମାନିବ ଏବଂ ଆମର ଏହି ପାରମ୍ପାରିକ ବୟନ ଶିଳ୍ପର ଜୟଗାନ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ହେଉଥିବ । କିନ୍ତୁ ‘ଆପଣା ହସ୍ତେ କିହା ଛେଦି, ତାର କି ଅଛି ପ୍ରତିବାଦୀ’ ପରି ନିଜେ ଯଦି ଦୃଢ଼ ନ ରହି ନିଜକୁ ନିଜେ ଠକିବା ଓ କପଡ଼ାର ମାନ ନିକୃଷ୍ଟ କରିବା, ଆମେ ହିଁ ଏହି ମହାନ ଶିଳ୍ପର ଅବକ୍ଷୟ ପାଇଁ ଆଗାମୀ ଯୁଗରେ ଉତ୍ତର ବଂଶଧରଙ୍କ ପାଖରେ ଦାୟୀ ରହିବା, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

* * *

ସମ୍ବଲପୁରୀ ବାନ୍ଧକଳା

ମାସିକ ପୃଷ୍ଠ ୦

୦୯.୦୧.୨୦୧୯

ନେତେରୁ, ରୋଜନ, ସ୍ୱଭାବନକ
ଦଙ୍ଗାଧର ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରତିଭୂତି
ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପାରେ ।

ବତୁର୍ପିଃ, ଏହାର ବିକାଶନର
କୌଣସି ସଂଖ୍ୟା ସାମା ନାହିଁ । ଶିଳ୍ପର
କଳ୍ପନାଶକ୍ତି ଓ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟି କ୍ଷମତା
ପ୍ରଚୁର ଥିଲେ ସହସ୍ରାଧିକ ବିକାଶନ
ଦୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥାଏ । ତା ସହିତ
ବୁଣାକାର ଶିଳ୍ପ ବାଲ ଭାବ ଏହା
ଶାଢ଼ୀରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିବା କୌଣସି
ତଥା ଚିତ୍ରସୂତ୍ରକୁ ନେଇ ଶାଢ଼ୀର
ନାମକରଣ କରିଥାଏ । ଏହି
ନାମକରଣର ସଂଖ୍ୟା 'ପୋଟୋଲା'ରେ
ଅତ୍ୟନ୍ତ ସାମିତ ହୋଇଥିବାବେଳେ
'ଉକର୍'ରେ ବିକାଶନର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା
ଦିଆଯାଇଥାଏ । ମାତ୍ର 'ବାନ୍ଧ'ରେ
ସହସ୍ରାଧିକ ନାମକରଣ ହୋଇଥାଏ ।
ତାହା ପୁଣି ଶୁଦ୍ଧିମଧୁର ରୋମାଞ୍ଚିକ୍
ତରଙ୍ଗ ଦୃଷ୍ଟିକାରୀ ନାମ ।

ଶିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଦ୍ୱିତୀୟାର୍ଦ୍ଧରେ
ସମ୍ବଲପୁରୀ ବାନ୍ଧଶିଳ୍ପରେ ନୂନଶୈଳୀ
ଅପରିଚର୍ଚ୍ଚନାକୁ ରହିଲେ ମଧ୍ୟ ଯୁବନ
ଚାହିଁବା ଅନୁଯାୟୀ ବହୁ ନୂତନ ପରାଣ
ଓ ନିରାଣା ହୋଇଛି । ଫଳରେ ଏହାର
ପରିଚର୍ଚ୍ଚନ ଓ ବିକାଶନର ଉପାଦିତ
ଶାଢ଼ୀ, ଚାଉର, ସାର୍ଟ ପିସ, ସାଇଡ଼ିଂ
ପୁର୍, କପଡ଼ା, ପ୍ଲାଇଫୋର୍ମ୍ ଇତ୍ୟାଦି
ଆଦୁରୀ ଆକର୍ଷଣୀୟତାରେ ବୁଣାଯାଇ
ପାରୁଛି । ପୂର୍ବେ ମୋଟା ସୂତାରେ
୨୭୮୦ର କପ୍ପା ଶାଢ଼ୀ
ବୁଣାଯାଇଥିବାବେଳେ ଏବେ ସୂକ୍ଷ୍ମ
ସୂତାରେ ଏହା ୧୨ ହାତର ବୁଣା
ଯାଇଛି । ତା' ଉଚ୍ଚତ କ୍ୱାଲିଟିସ୍
ସଂଯୁକ୍ତ ରହୁଛି । ସେହିଭଳିଭାବେ
ଏଥିରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଥିବା
ଗଢ଼ରେ ମଧ୍ୟ ପରିଚର୍ଚ୍ଚନ ଘଟୁଛି ।
ପୂର୍ବରୁ ଗଢ଼ର ପତ୍ର, ପୁର, ଛାଲି ଓ
ବେରୁରୁ ଗଢ଼ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଉଥିଲା ।

ପରେ ଭାସାଧିକାର ଛାଡ଼ିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ
କରାଯାଇଛି ।

ପଞ୍ଚମ ଓଡ଼ିଶାର ସମ୍ବଲପୁର,
ବରଗଡ଼, ସୋନପୁର ଓ ବରାକାନ
ଜିଲ୍ଲାର କେତେକ ଅଞ୍ଚଳରେ ତତ୍ତ୍ୱନ
କଳା ମୁଖ୍ୟତଃ ସୂତା, ପଲ୍ଲ ଓ ମଠାକୁ
ନେଇ ବିଖ୍ୟାତ । ସୂତା ଉପରେ
ରଙ୍ଗଦେଇ ପ୍ରତିସମ୍ପର, ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଓ
କାରୁକାର୍ଯ୍ୟଭରା ଶାଢ଼ୀ ଓ ପର୍ଦା
ଉତ୍ପାଦି ମୁଖ୍ୟତଃ 'ରୁନିଆ'ମାନେ

ଆବଶ୍ୟକ ତତ୍ତ୍ୱନକାରୀ ମାଧୁ
ଏମାନେମଧ୍ୟ 'ନେତେରା' ସଂଜ୍ଞା
ଉପହାର କରନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏମାନେ
ଦୃଷ୍ଟ ପୂର୍ବର ଶାଢ଼ୀ ନ 'ବୁଣି' ପ୍ରଣୀତଃ
ମଠାଶାଢ଼ୀ, ଧୋତି, ପାମୁଡ଼ା ଇତ୍ୟାଦି
ବୁଣନ୍ତି । 'ଅଞ୍ଜା' ଓ 'ବୁଡ଼ା' ଭାଗରେ
ଏମାନେ ଶୁର୍, ଧୁନିହର ।

ସାବନା ମହାଲୀକତରେ ତ ପୁଣି
ଶୁଦ୍ଧମୁନି ପାଟ ଓ ମଠା (ଦେବାଙ୍ଗ
ବସର) ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ଫୈକାଣିକ

ବୁଣିଥାଆନ୍ତି । ଏହି କାଟିରଏକ
ପ୍ରାକଳ ଐତିହ୍ୟ ଓ ଇତିହାସ ରହିଛି ।
କଠୋର ପରିଶ୍ରମରେ ବଂଶାନୁକ୍ରମେ
ସେମାନେ ଏହି ଅନନ୍ୟ ତତ୍ତ୍ୱନଶିଳ୍ପ
ଆୟତ୍ତକରି ଥାଆନ୍ତି ଓ ବହୁଜନରେ
କୁରାବୁଣା କହୁପର୍ଯ୍ୟୟରେ
ପରିବାଚକ ସର୍ବିଏ ଶ୍ରମଚିତ୍ରାକନ
ପ୍ରକାୟରେ ଆଶ ଗୁଡ଼ଣ କରନ୍ତି ।
ଏମାନେ ସଂସ୍କୃତିପ୍ରିୟ ତଥା ପଞ୍ଚମ
ଓଡ଼ିଶାର ଏକ ସମ୍ମାନିତ ଜାତି । ଏହି
ତତ୍ତ୍ୱନକାରୀ ଆଉ ଏକ ମୁଖ୍ୟ

ଯୁଗରେ ଏମାନେ ଦେବ ଓ
ଦେବୀଙ୍କପାଇଁ କଷ୍ଟ ଦୁଣ୍ଡୁରାକୁ ନିଜକୁ
ଦେବାଙ୍ଗ ନାମରେ ପରିଚୟଦେଇ
ଏମାନେ ଗୌରବ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ।

ପଞ୍ଚମ ଓଡ଼ିଶାର ତତ୍ତ୍ୱନଶିଳ୍ପର
ତାତ୍ତ୍ୱିୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଚିନ୍ତକବି ହେଲା
ସୂତାହେର, ମଠାହେର କିମ୍ବା
କ୍ଷେପରସୂତା ହେର, ତତ୍ତ୍ୱନଶିଳ୍ପରେ
ନୂତନ ବିକାଶନ ଓ ନୂତନ ପରିଚର୍ଚ୍ଚନା
ଦିଗରେ ଗତ ୪୦/୫୦ ବର୍ଷଧରି

(ଶ୍ୟାମ ପୂଷା ଦେବୀ)

ନେତେବୁ, ଲେନିନ, ସଭାପତିଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଚିନ୍ତା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପାରେ ।

ବୃତ୍ତୀ, ଏହାଦ ଚିନ୍ତାକଳ୍ପ କୈଶିକ ସଂଖ୍ୟା ସମା ନାହିଁ । ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶିକ ଓ ବୈଦର୍ଯ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କ୍ଷମତା ପ୍ରଭୃତ ଥିଲେ ସହସ୍ରାଧିକ ଚିନ୍ତାକଳ୍ପ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥାଏ । ତା ସହିତ ବୁଝାକାର ଶିକ୍ଷା ତାର ଭାବ ଏବଂ ଶାନ୍ତୀରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିବା ଶୈଳୀ ତଥା ବିଶ୍ୱାସପୂର୍ଣ୍ଣ ନେତ୍ର ଶାନ୍ତୀର ନାମକରଣ କରି ଥାଏ । ଏହି ନାମକରଣର ସଂଖ୍ୟା 'ପେଟେଲୋ'ରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସାମିତ ହୋଇଥିବାବେଳେ 'କନକ'ରେ ଚିନ୍ତାକଳ୍ପର ଉଚିତ ସଂଖ୍ୟା ବିଶାସୀୟ ଥାଏ । ନାମ 'ବାଞ୍ଚ'ରେ ସହସ୍ରାଧିକ ନାମକରଣ ହୋଇଥାଏ । ତାହା ପୁଣି ଶ୍ରୁତିମଧ୍ୟର ଦୋମାଣ୍ଡି ବରଫ ସୃଷ୍ଟିକାରୀ ନାମ ।

ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ବିଦ୍ୟାୟତ୍ତରେ ସମସ୍ତପ୍ରକାର କାଳକ୍ରମରେ ମୁକ୍ତଶୈଳୀ ଅପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ କରିଲେ ମଧ୍ୟ ଯୁଗର ଚାହିଦା ଅନୁଯାୟୀ ତତ୍ତ୍ୱ ନୂତନ ପଦାଂଶ ଓ ନିରାଂଶ ହୋଇଛି । ଫଳରେ ଏହାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଓ ବିବର୍ତ୍ତନରୁ ଲାଭାନ୍ୱିତ ଶାନ୍ତୀ, ଦୀପ୍ତ, ସାର୍ବ ପିୟ, ସାଲତ୍ୱୀୟ ସ୍ୱଚ୍, କପଟା, ବ୍ୱାଲହେରୀଜ ଇତ୍ୟାଦି ଆହୁରି ଆକର୍ଷଣୀୟତାରେ ବୁଝାଯାଇ ପାରିଛି । ପୂର୍ବେ ମୋଟା ସୂତାରେ ଶ୍ରୀଚରଣ କରୁଥିବା ଶାନ୍ତୀ ବୁଝାଯାଇଥିବାବେଳେ ଏବେ ସୁଷ୍ଟ ସୂତାରେ ଏହା ୧୨ ଚାତର ବୁଝା ଯାଇଛି । ତା' ସହିତ ବ୍ୱାଲକପିୟ ସଂଯୁକ୍ତ କରୁଛି । ଯେତିକିନିକାରେ ଏଥିରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଥିବା ବନ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ରହିଛି । ପୂର୍ବକୁ ଲେଉଟ ପତ୍ର, ପୁସ, ଛାଲି ଓ ଦେଉଡୁ ଗଢ଼ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଉଥିଲା ।

ପରେ ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ଦିଗର ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଛି ।

ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତପ୍ରକାର, କରକଟ, ସୋନପୁର ଓ ବରାକାଳ ବିଭାଗ ବେତେକ ଅଞ୍ଚଳରେ ବୟନ କରା ମୁଖ୍ୟତଃ ପୁଡ଼ା, ପାଟ ଓ ମଠାରୁ ନେଇ ବିଖ୍ୟାତ । ପୁଡ଼ା ରାପରେ ରଙ୍ଗବେର ଚୁଟିଫଳ, ବୈଦର୍ଯ୍ୟ ଓ କାରୁକାର୍ଯ୍ୟକରା ଶାନ୍ତୀ ଓ ପର୍ଦା ଇତ୍ୟାଦି ମୁଖ୍ୟତଃ 'ବୁଝିଆ'ମାନେ

ଆଶାବାଦ ବେଳାରେ 'କୋଷା'ମାନେ ଏମାନେମଧ୍ୟ 'ନେତେଇ' ସଂଖ୍ୟା ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି । ନାମ୍ର ଏମାନେ ସୁଷ୍ଟ ସୂତାର ଶାନ୍ତୀ ନ ବୁଝି ମୁଖ୍ୟତଃ ମଠାଶାନ୍ତୀ, ଧୋତି, ଗାନ୍ଧୁଆ ଇତ୍ୟାଦି ବୁଝାନ୍ତି । 'ଅଞ୍ଜା' ଓ 'ବୁଝା' କାମରେ ଏମାନେ ସ୍ତବ୍ଧ ଧୁରନ୍ଧର ।

ସାଗରୀ ମହାଭାରତରେ ତ ପୁଣି ଶ୍ରୁତମୁଖି ପାଟ ଓ ମଠାର (ଦେବାଙ୍ଗ ଚକର) ବୟୋଜ କରିଛନ୍ତି । ପୌରାଣିକ

ବୁଝିଆଥାନ୍ତି । ଏହି ଜାତିରଏକ ପୁସାକାର ଐତିହ୍ୟ ଓ ଇତିହାସ ରହିଛି । କଠୋର ପରିଶ୍ରମପର ବଂଶାନୁରାଗେ ସେମାନେ ଏହି ଅନନ୍ୟ ବୟନଶିଳ୍ପ ଆୟତ୍ତକରି ଆଥାନ୍ତି ଓ ବହୁଜନରେ ବୁଝାବୁଝାରେ ବହୁପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପରିବାରର ସର୍ବିଏ ଶ୍ରମବିଭାଜନ ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି । ଏମାନେ ସଂସ୍କୃତିପ୍ରିୟ ତଥା ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ଏକ ସମାଜିକ ଜାତି । ଏହି ବୟନକାରୀ ଆଜ ଏକ ମୁଖ୍ୟ

ଯୁଗରେ ଏମାନେ ଦେବ ଓ ଦେବାଙ୍ଗପାର୍ଶ୍ୱ ବସ୍ତ୍ର ବୁଝୁଥିବାରୁ ନିଜକୁ ଦେବାଙ୍ଗ ନାମରେ ପରିଚୟଦେଇ ଏମାନେ ଘୈରତ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ।

ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ବୟନଶିଳ୍ପର ତୀର୍ଥୀୟପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭବଟି ହେଲା ସୁତାବେଗ, ମଠାହେଉ କିମ୍ବା ଷ୍ଟେପଲସୂତା ହେଉ, ସବୁକ୍ଷେତ୍ରରେ ନୂତନ ବିକାଶନ ଓ ନୂତନ ପରିକଳ୍ପନା ବିଗରେ ଗତ ୪୦/୫୦ ବର୍ଷଧରି

(ଶ୍ରୀ ପୂଷା ଦେବୀ)

ଦେଶପୁରୀ ପଦାକ୍ଷୀ ପଦାକ୍ଷୀ ଏବଂ ପୁଣି ଯୋଗିତା ବର୍ତ୍ତମାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟରୁ ଯୋଗିତା ପ୍ରାଚୀନ, ପ୍ରାଚୀନ ଓ ତଥା ପୁରାତତ୍ୟାଳ ନଦୀ ଗଢ଼ିଛି ।

ସମସ୍ତଦେଶ ତଥା ବିଦେଶରେ ଏହାର ଲୋକପ୍ରିୟତା ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟରୁ ନୂତନ ବିପଦପ୍ରଦାନା ନଦୀତାରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଚାକ୍ଷରକେ ନାମ ପ୍ରଦାୟ । ଦେଶାନ୍ତେ ଦେଶେ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ Vକୁପାଣି ଆଦାୟି, Vରାଧାଶ୍ୟାମ ମେଦେତ, ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ଯଦୁନାଥ ପୁପକାଳ, Vମୋହନ ମେଦେତ ଏବଂ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ବୁଢ଼ିବିଦ୍ୟାଳ ମେଦେତ ।

...ମିତ୍ରଶ୍ରୀ...କୁପାଣି...ଆଦାୟି... (ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ) ଯୋଗିତାମୟରେ ସମସ୍ତପ୍ରକାର ବ୍ୟୟନଶିଳାମାନଙ୍କୁ ଏକମୁଦ୍ରାରେ କଲେ ତାହା ଓଡ଼ିଶାର ଅର୍ଥନୀତିର ଏକ ଅନ୍ତରାଳ ଯୁଗ । ମିଳି କପଦାଳ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଏବଂ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ପଦ୍ମ ପରିଚାଳନା ଦୋଳାୟିତା ଯୋଗୁଁ ଦୁଶାଳକପୁଳ ସେଦିନ ଘୋରା ପୁର୍ବମଳ ବ୍ୟୟନ ଯୋଗୁଁଲେ । ଏ ଅନ୍ତରାଳ ଦକ୍ଷିଣଶିଳା ଠା' ଦୁର୍ବିପୁ ଆସିବ ଅନାଦର, ଶେଷେ ଓ ବିପଦନର ଶିଳାରେ ଦୋଳ ସାଗିଥିଲା । ସେହି ଦୁର୍ବିମରେ ଦୁଶାଳକପୁଳକୁ ସମକାୟ ଶିଳାରେ ସେ ଉଦ୍ଧାରରେ ପଥ ଦେଖାଇଲେ "ସମସ୍ତପ୍ରକାର ବ୍ୟୟନ" ଚଳିଥାନ୍ତେ । ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟର ପୁନଃପୁଞ୍ଜରଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଚିତ୍ତକର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ନେତ୍ର ଶିଳା ଯୁଗମୟ ।

ସର୍ବତ୍ର ଦାଧାଶ୍ୟାମ ମେଦେତ (ସମସ୍ତପ୍ରକାର) ଅସାଧାରଣ କଳାଶିଳା ଅଧିକାରୀ ଥିଲେ । ନୂତନ ବିଜାଳନ, ନୂଆ କଳା ଓ ଅତି ସୁସ୍ଥ ବୁଢ଼ାରେ ଉଦ୍ଧାରମାନ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ବିଜାଳନରେ ସମସ୍ତପ୍ରକାର ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟରେ ଏକ ନୂତନ ଯୁଗର ଆରମ୍ଭଲେ । ତାଙ୍କଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କାଳକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହେଲେ "ଦେଶର ଚାଳକ ବିଜାଳନର ବନ୍ଧ ପଞ୍ଚିତ ମେଦେତ, ଉଦ୍ଧାରାକାକ୍ଷୀ, ପୁର୍ବତନ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ବିଜାଳନ ଦୁର୍ବେତ, ତଃ ମହତାତ, ତଃ ଉପାଧାନଅ ଉପ ପ୍ରଦୁତନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାୟା ଲାଭ କରି ଥିଲା । କଲେ ଚିତ୍ରାଚଳକର୍ତ୍ତୃତ୍ର ଚାୟିକାମାନେ ଦାଧାଶ୍ୟାମକାଦୁଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଶାଢ଼ୀ ଫିଲ୍ଡରେସୁଦ୍ଧା ବ୍ୟବହାର କଲେ । କଳା ମାନ ଦୁର୍ବିପୁ ଅନେକେ ତାଙ୍କୁ ଯୁଗଶିଳା ଶିଳା ଓ ପୁରୁ ମାନଶି । ସମସ୍ତପ୍ରକାର ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟରେ ନୂତନ ବିଜାଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଦୀତାରେ Vପଦ୍ମଶ୍ରୀ ଯଦୁନାଥ ପୁପକାଳ ନେତ୍ର କବ୍ୟମ ଏହାକୁ ଲୋକପ୍ରିୟ ନଦୀତାରେ ବିଶେଷ ଉଦାୟିକ ଦେଲା । ସର୍ବତ୍ର ମୋହନ ମେଦେତ (ସେନାପୁରୀ)ଙ୍କ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟରେ ଅପୁର୍ବ ନଦୀତାଦ୍ୱାରା ଆଜି ମଧ୍ୟ ଅପୁର୍ବଦୁର୍ବେତ ଗଢ଼ିଛି । ସେନାପୁରୀର ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଦତ୍ତପୁର୍ବ ମେଦେତଙ୍କ ସୁଖ ଚକ୍ରବାକ୍ଷ ଶାଢ଼ୀ ଉଦ୍ଧାରପ୍ରାଦ ଉଦ୍ଧେତ୍ର ଉତ୍ତର "କି ଦୁ କାତ୍ୟ ଦେଶାନ୍ତ"ର ଉଦ୍ଧେତ୍ର ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟରେ ଦୁର୍ବି ତାକୁ ଉଦ୍ଧେତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟାୟକୁ ଆଣି ପାରିଲେ ।

ଦେଶବିଦେଶରେ ଏହି ଅନ୍ତରାଳ କଳା ଶିଳା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କର୍ମିଆରେ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟର ଯୋଗିତ ଦୁର୍ବିକରିତାରେ ଯେଉଁ ନେତ୍ରକର୍ତ୍ତା ଶିଳା ସାଧନାଦତ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ଦୁର୍ବିକରିତା ମେଦେତ (କେପାଳି) ଅନ୍ୟତମ । ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଶେଷରେ ତାଙ୍କର ଅସାଧାରଣ ବୁଢ଼ାକତା, ପ୍ରଖର

ଏବଂ ନୂତନ ଉଦ୍ଧେତ୍ର ବିଜାଳନର ଉଦ୍ଧେତ୍ରକଳା ଯୋଗୁଁ ସେ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଉଦ୍ଧେତ୍ର ଶ୍ରେଷ୍ଠଶିଳାରେ ପୁରସ୍କୃତ, ଓଡ଼ିଶାର ବିଶେଷ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ତଥା ତତ୍ତ୍ୱ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦ୍ୱାରା ଉଦ୍ଧେତ୍ର ତଥା ଜାଗତ ସମଦାୟଙ୍କଦ୍ୱାରା "ପଦ୍ମଶ୍ରୀ" ସମ୍ମାନରେ ସମ୍ମାନିତ (୧୯୯୮) । ଶାନ୍ତନୁ କେଦର ଉତ୍ତା, ପୁଲ ନିମା ପ୍ରାଚୀନ ବିଜାଳନ ପୁର୍ବେ, ଦିଗ ବିଦ୍ର ଓ ବିଜିଳ ଉତ୍ତା ନିପିତ ପୁସ୍ତ ଦକ୍ଷିଣକଳା ଯେତେ ଯୋଗିତାପୁର୍ବ, ସେତେ ପରିମାଣରେ ବିଶ୍ୱସ୍ତକଳା । ଅନେକ ସମୟରେ ଏହି କ ବିଶ୍ୱବିଦେଶ ଉଦ୍ଧେତ୍ର ସତରେ ସେ ଦୁର୍ବି ଦୁର୍ବି...ନା ପ୍ରକାଶକରେ ଦେଖାଇଲେ, ଉଦ୍ଧେତ୍ର, ପ୍ରାଚୀନ, ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଉଦ୍ଧେତ୍ର, ଉଦ୍ଧେତ୍ର, ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ । ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସେତେ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଉଦ୍ଧେତ୍ର ଉଦ୍ଧେତ୍ର ଉଦ୍ଧେତ୍ର ଉଦ୍ଧେତ୍ର । କଳାଶିଳା ଦୁର୍ବିପୁ ଉଦ୍ଧେତ୍ର ନୂଆ ନୂଆ ବିଜାଳନର ଅଦ୍ଧେତ୍ର ଉଦ୍ଧେତ୍ର ଦେଶରେ ଉଦ୍ଧେତ୍ର-ଉଦ୍ଧେତ୍ର-ପ୍ରଦୁତ ଅନ୍ତେ ଅନ୍ତେ । ଏ କଳାଳ ମହତ୍ତ୍ୱକୁ ଆନେତ୍ର ଓ ତା'ରେ ମାତ୍ର ମାତ୍ର ଧରି ସକ୍ଷୟ ସମାଳ ଓ ଦେଶର ଶୈଳକ ଦୁର୍ବି କରୁଛନ୍ତି । କି କଲେ ତେପାଳି ଠାରେ 'କଳାକାଳତା' କାଳରେ ଏକ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାକର୍ତ୍ତା ତାକୁ ଏକ ଦୁର୍ବି କାଳରେ ସମର୍ପଣ କରିଛନ୍ତି । ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଶାରେ ଉଦ୍ଧେତ୍ର ଅନେକ ଏବଂ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟର ଶର୍ବିପୁ ଅନ୍ତ ପ୍ରାଚୀନମୟ ।

ଏହି ପଦମାନଙ୍କୁ କଳାକର୍ତ୍ତା ତଥା ସଂପ୍ରଦାୟିତ କରି ଅଦ୍ଧେତ୍ରକାଳରେ ଯେଉଁ ଦୁର୍ବି ଶିଳାମାନଙ୍କୁ ସୁକଳାଳ ଓ ସାଧନାଦତ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀ ସୁଦେତ୍ର ଦୁର୍ବିକାଳ ମେଦେତ (କେପାଳି) ଅନ୍ୟତମ । ସେ ଦୁର୍ବିକାଳକୁ ପୁର୍ବ । ୧୯୯୫ରେ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟକାଳୀ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଉଦ୍ଧେତ୍ର ପୁରସ୍କୃତ । ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟ ପୁର୍ବ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ମେଦେତ ମଧ୍ୟ ୧୯୯୫ରେ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ପୁରସ୍କାନ୍ତ ଶାନ୍ତକର୍ତ୍ତା ।

ସମସ୍ତପ୍ରକାର ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ନିତ୍ୟ ନୂତନ । ଦୁର୍ବିକାଳମାନଙ୍କ କାଳୀ ସମାଧ୍ୟ ଓ କଳାରେ ଶାଢ଼ୀ କପଦାଳ ତାକୁ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପ୍ରଦୁତନ ଦେଲେ ପୁଞ୍ଜା ଏବଂ ନିଜର ଶିଳା ସୁଦ୍ଧେ କରିପାରିଛି । ଅଦ୍ଧେତ୍ରକାଳ, ପୁରତ୍ର ଓ ଦେଶରେ ମିଳୁ ଉଦ୍ଧେତ୍ର ମାତ୍ର ଅଦ୍ଧେତ୍ର ଦେଲେ "ସମସ୍ତପ୍ରକାର ଦୁର୍ବି ପୁରତ୍ର ଦେତେତ୍ର ଦୁର୍ବିକାଳ ଶାଢ଼ିକେଲେ ଅନ୍ୟ ଦୁର୍ବିକାଳ କଳାଳ ନାହିଁ" ଦେଲି ଅଧ୍ୟାପକ ଶ୍ରୀ ଉଦ୍ଧେତ୍ରକର୍ତ୍ତା ଟିପାଦା ଏକ ଦେଶଶାଳକ ପୁରତ୍ରରେ (ସମାଳ ତା'୧୫୩୧୦୧୧୧) ଉଦ୍ଧେତ୍ର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଯେ 'ସୁଦତ୍ର ଓଡ଼ିଆ ଦୁର୍ବିକାଳମାନଙ୍କ ଯେଉଁ ଦୁର୍ବିକାଳ ଦେଲେ ଏହି ଉଦ୍ଧେତ୍ର ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ସମାଧ୍ୟାଳ ଉଦ୍ଧେତ୍ରକାଳୀ ଓଡ଼ିଶାରେ ଉଦ୍ଧେତ୍ର ଦୁର୍ବିକାଳ ସମସ୍ତପ୍ରକାର ଦୁର୍ବିକାଳ ସୁଦ୍ଧା ଦୁର୍ବିକାଳ ମଧ୍ୟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ମେଦେତ ପାରିତେ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ସବୁ ଅନ୍ତରେ ସଦୋଦ ଦୁର୍ବିକାଳମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତପ୍ରକାର ଦୁର୍ବିକାଳ ଉଦ୍ଧେତ୍ରକାଳୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସେ ବିଦେଶ ଉଦ୍ଧେତ୍ର କରୁଛନ୍ତି ।"

ସମସ୍ତପ୍ରକାର ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଏବଂ ଟି ଅପୁରାଣ ପ୍ରାଣଶିଳା ।

ଶ୍ୟାମ, ମିତ୍ରା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ

ଭାରତୀୟ ପ୍ରବନ୍ଧନ ସଂସ୍ଥାନ ସମ୍ବଲପୁର
ବସନ୍ତପୁର, ସମ୍ବଲପୁର, ୭୬୮୦୨୫